

การศึกษา การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ปริญญาโท
ของ
เวียงจันทน์ ทุมมะจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
พฤษภาคม 2558

การศึกษา การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
พฤษภาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษา การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
พฤษภาคม 2558

เวียงธรรณ ทูมมะจันทร์. (2558). การศึกษา การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรม
วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาวโดยมุ่งเน้น 3 ด้านคือ 1. ปัจจัยในการจัดการความรู้ในรายวิชา
ออกแบบ 2. กระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ 3. การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้
รายวิชาออกแบบ เพื่อพัฒนาต้นแบบรายวิชาออกแบบ โดยผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูล
ด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารวิทยาลัย ศิลปิน อาจารย์สอนวิชาออกแบบ อาจารย์สาขา
ศิลปกรรม จำนวน 9 คน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ปัจจัยในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว
ประกอบด้วย 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยแรกปัจจัยภายนอก คือ นโยบายของกระทรวง ผู้บริหารวิทยาลัย
ศิลปศึกษา สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม เอื้อต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ คือ
ปัจจัยทางด้านนโยบายของกระทรวง และผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษาได้สนับสนุนงบประมาณ
สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ส่วนสภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมเอื้อต่อการจัดการความรู้
รายวิชาออกแบบให้สัมพันธ์ โดยสภาพดังกล่าวก่อให้เกิดการปรับตัวของคนในสังคม และปัจจัยที่ 2
ปัจจัยภายใน คือ ครูอาจารย์ บุคลากรมีความรู้สอดคล้องกับการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ และ
สถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ มีความพร้อม สะดวกต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

2. ด้านกระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว มี
5 กระบวนการ คือ 1. ด้านการกำหนดความรู้ สมาชิกทุกท่านร่วมกันค้นคว้า แลกเปลี่ยนความคิด
ต่างๆ ดังนั้น สมาชิกทุกท่านได้เห็นตรงกันให้เพิ่มเนื้อหา คือ เพิ่มการออกแบบผลิตภัณฑ์ การ
ออกแบบบุณประเพณีพระธาตุหลวงเวียงจันทน์ และ การนำใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบ 2. ด้าน
การแสวงหาความรู้ สมาชิกทุกท่านได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม การไป
สืบค้น หาข้อมูลต่างๆ และยังให้ความคิดเห็น แลกเปลี่ยนให้ข้อเสนอปัญหาต่างๆ ในการจัดการ
ความรู้รายวิชาออกแบบ 3. ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ สมาชิกทุกท่านได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
ในการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกัน และกัน และข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนารายวิชา
ออกแบบ 4. ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบโดยรวมแล้วสมาชิกเห็นตรงกันว่า จะต้องมีการ
จัดเก็บบันทึกความคิด ข้อเสนอแนะต่างๆ ได้รวบรวมเพื่อทำเป็นหนังสือ แฟ้มเอกสาร เก็บไว้ดู
เอกสาร และยังสามารถนำใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อได้จัดเป็นไฟล์เอกสารสะดวกในการสืบค้นและการนำใช้
5. ด้านการถ่ายทอดความรู้ได้เผยแพร่ สื่อสาร ให้สมาชิก บุคลากร และครูอาจารย์วิทยาลัย
ศิลปศึกษา เพื่อได้รับรู้ และประกอบความคิดเห็น ต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

3. ด้านการมีส่วนร่วมการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ คือ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครู อาจารย์ทุก บุคลากร และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้เข้ามาร่วม แสดงความคิดเห็น ร่วมกันตัดสินใจมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวเพื่อพัฒนารายวิชาออกแบบให้มี ประสิทธิภาพ และดียิ่งขึ้น

A STUDY OF A DESIGN COURSE KNOWLEDGE MANAGEMENT IN ART EDUCATION
COLLEGE, LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC.

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in the Art Education
at Srinakharinwirot University

May 2558

Viengthone Thoummachan. (2015). *A Study of a Design Course Knowledge Management in Art Education College, Lao People's Democratic Republic*. Master thesis. M.ED. (Art Education). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Associate. Professor. Dr. Chakapong Phaetlakfa.

The objective of this research project is to study on the knowledge management for the Design Subject in Art Education College in Lao People's Democratic Republic. This study emphasizes on 3 respects, namely, factors related to knowledge management for Design Subject, knowledge management process and participation in knowledge management for the Design Subject in order to develop the prototype Design Subject. This research work is a qualitative one, in which data are collected through the interview with an expert, the college administrators, an artist, lecturers of Design Subject and lecturers of the Art Department, the total number of which is 9. The interview discipline used here is the focus group interview. The findings from the research are as follow.

1. The factors related to the knowledge management can be divided into 2 types. The first type is external factors such as the policies by the ministry and the college administrator, economy, culture and the society, all of which affect the knowledge management of each subject. For instances, the ministry issues policies and the college administrator receives supports in terms of budgeted money, places and equipments. Meanwhile, economy, culture and the society affect the knowledge management because these factors make people adjust themselves, work together and have positive interactions with one another. The second type of factors are internal ones such as lecturers and personnel with knowledge that is compatible with the knowledge management for the Design Subject, and places and equipments that are prompted for the use and facilitate the knowledge management.

2. The knowledge management process consists of 5 activities. The first activity is to determine the important knowledge by allowing all the participants to do research and share ideas. All the participants reach the resolutions that the content to be added to the course are product designs, the design of the merit making event at Phra That Luang Temple, Vientiane and the use of computer in design works. The second activity is knowledge pursuit. All the participants to the focus group interview are collaborative. They glean information, contribute their opinions and share their ideas about the solutions to

problems that are related to the knowledge management for the Design Subject. The third activity is knowledge exchange. All the participants exchange knowledge and suggestions with one another in order to develop the Design Subject. The forth activity is to systematically manage the knowledge. All the participants agree that all the opinions and suggestions should be filed as paper documents and digital files to be used in the future. The other activity is to disseminate the knowledge to all members, personnel and lecturers of the college and to allow them to share ideas about the knowledge management for each subject of design.

3. As for the participation of knowledge management for the Design Subject, all the related parties such as the administrator, lecturers, personnel and other parties that are related to the knowledge management for the Design Subject contribute their opinions and make decisions in order to improve the effectiveness of the course.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษา การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ของ
นายเวียงวรรณ ทুমมะจันทร์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2558

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษา ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า) (อาจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ วิจิตสฤติรัตน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.โสเมจาย บุญญานันต์)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความเมตตาดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำตรวจแก้ไข และติดตามความก้าวหน้าอย่างดียิ่งจากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณอย่างสูงท่าน รองศาสตราจารย์ ดร. สาริต ทิมวัฒนบรรเทิง ดร.สมบุญ ศรีรักษา อาจารย์ สีสุก พันแพงดี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ จนสำเร็จลงได้

ขอขอบพระคุณอย่างสูงท่าน ดร. อธิพัชร์ วิจิตสถิตรัตน์ ประธานกรรมการสอบปากเปล่า และดร. โสมฉาย บุญญานันต์ กรรมการสอบปากเปล่า รวมทั้งให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของประเทศไทยที่ได้ให้ทุนเพื่อศึกษา

ขอขอบพระคุณคณะท่านอาจารย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ และช่วยเหลือดูแลมาตลอด จนสำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อย่างสูงผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูอาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว และผู้ร่วมงานทุกท่านที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้สำเร็จผลไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ รัฐบาลลาวและ วิทยาลัยศิลปศึกษาที่ให้โอกาสในการศึกษาต่อจนสำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ทำให้งานวิจัยสำเร็จลงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้ให้คำปรึกษาดูแลช่วยเหลือโดยตลอดมา

เวียงธรรณ ทุมมะจันทร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
นโยบายการศึกษาแห่งชาติ สปป. ลาว.....	7
หลักสูตรครูศิลปศึกษาที่วิทยาลัยศิลปศึกษา	9
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรายวิชาออกแบบ.....	25
แนวคิดพหุศิลปศึกษา.	26
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการความรู้.....	35
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	53
การกำหนดปรากฏการณ์ที่ศึกษาและผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	53
ขั้นตอนการวิจัย.....	54
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การจัดทำและการวิเคราะห์ ข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ปัจจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ.....	58
กระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ.....	65
การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ.....	75
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	78
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	78
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ และสอบถามเพื่อการวิจัย.....	97
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	108
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	124
ภาคผนวก ง ภาพประกอบ.....	129
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	136

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตาราง แสดงโครงสร้างหลักสูตร.....	10
2 ตาราง หมวดวิชาพื้นฐานวิชาเฉพาะ.....	10
3 ตารางแสดงหมวดวิชาความรู้ทั่วไป.....	11
4 ตารางแสดง หมวดวิชาเฉพาะ.....	12
5 ตาราง หมวด วิชาเลือก.....	13
6 ตาราง หมวด ฝึกวิชาชีพ และรายงานจบชั้น.....	13
7 ตารางแสดงแผนการศึกษา.....	14
8 ตารางแผนการสอนรายวิชาออกแบบ.....	16

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดง กรอบแนวความคิดในการศึกษา.....	5
2 แสดง ประเภทความรู้ ภูเขาน้ำแข็ง	37
3 แสดงให้เห็นกระบวนการจัดการความรู้.....	43
4 แสดงผลการมีส่วนร่วมในองค์กร.....	46
5 แสดงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในองค์กร.....	48
6 แสดงระบบของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ.....	77

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ ดังนั้น การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่างๆ ของสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิตที่เริ่มต้นขึ้นมาในโลกนี้ มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถให้ยอดเยี่ยม มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างปกติสุขรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งเป็นพลังที่จะสร้างสรรค์การพัฒนาตนเอง และประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองยั่งยืนได้ (แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544 อ้างจาก ภาวดี สันต์ผีก 2548: 1) และใน การพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลนั้น ต้องพัฒนาบุคลากรให้เป็นนักคิด นักวางแผนที่จะนำเอาประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ นอกจากนั้นต้องมีหลักสูตรที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างแท้จริง สุเทพ งามสรรพ (2547: 1) ดังนั้นคนจึงเป็นผู้จัดการความรู้ที่สำคัญจากประสบการณ์จริงในการพัฒนา และขับเคลื่อน จึงสอดคล้อง ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ (2548: 6) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องจัดการกับปัญหาที่เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรโดยรวมมากมาย การสร้างจิตสำนึกใหม่มิได้แค่สอนให้รู้หรือถ่ายทอดความรู้นั้น แต่ต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้หรือการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อก่อให้เกิดจิตสำนึกแห่งการเป็นพวกเดียวกัน มีเอกภาพในความหลากหลาย จิตสำนึกแห่งการเป็นมิตรต่อกัน พึ่งพาอาศัยกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไว้วางใจกัน และสร้างพลังร่วมกันของหมู่คณะ

“ความรู้” หมายถึงสารสนเทศที่ได้รับการตีความและเชื่อมโยงโดยอาศัยประสบการณ์ ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรมของแต่ละบุคคล เพื่อสร้างความเข้าใจและเกิดความรู้จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงานและนำไปสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นความรู้สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ ความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคนยากในการอธิบายหรือถ่ายทอดออกมาในรูปของลายลักษณ์อักษร เช่น ทักษะ ค่านิยม ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของบุคคลเป็นต้น แต่ความรู้ประเภทนี้หากได้รับการพัฒนาต่อหรือมีการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้กันเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ก็จะทำให้องค์กรเกิดความได้เปรียบในการแข่งขันและช่วยให้ประสบความสำเร็จในการทำงานได้ดียิ่งขึ้น ความรู้ประเภทที่สองคือ ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้รับการบันทึกรวบรวมและถ่ายทอดออกมาในรูปแบบต่างๆ เช่น ตัวหนังสือ กราฟ ตาราง แผนภูมิ รูปภาพ เสียงและการสัมผัสโดยจัดเก็บไว้ในสื่อประเภทต่างๆ อาทิ หนังสือ คู่มือ เอกสารและรายงาน ซึ่งทำให้คนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ตัวอย่างของความรู้

ประเภทนี้ ได้แก่ กฎ สูตร สมการ ทฤษฎี และคำอธิบายเป็นต้น จินตนา แก่งมกคล (2553: 1) สอดคล้องกับ รัชพล คชารุ่งโรจน์ (2548: 28) ได้กล่าวว่า การจัดการความรู้มีความสำคัญในยุคโลกาภิวัตน์ ที่ต้องให้ความสำคัญกับความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคล และความรู้ขององค์กร การบริหารจัดการให้เกิดผลสำเร็จ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะสมความรู้ตลอดจนสร้างความรู้หรือใช้นวัตกรรมให้เกิดกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

การจัดการความรู้เป็นกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่ในองค์กรตลอดจนในชุมชน และสังคมที่องค์กรนั้นที่ตั้งอยู่มาจัดระบบ และพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ การจัดการความรู้จึงเป็นกระบวนการที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับสังคม หากเน้นไปที่องค์การสถานศึกษา การจัดการความรู้เป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่ในสถานศึกษา ชุมชน และสังคมมาจัดระบบ และพัฒนาเป็นองค์ความรู้เพื่อใช้พัฒนาผู้เรียน โดยสถานศึกษาจะต้องใช้ศักยภาพที่จะดึง (Capture) องค์ความรู้ต่างๆ มาสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน พัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษา การจัดการความรู้จึงเป็นกระบวนการที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักปฏิรูปการศึกษาของชาติที่สถานศึกษาควรศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (2556: 14)

วิทยาลัยศิลปศึกษา ที่นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นสถาบันผลิตครูศิลปศึกษาแห่งเดียวของประเทศลาว ที่เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนศิลปศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) และระดับปริญญาตรี โดยมีการจัดการเรียนการสอนสองสายวิชา คือ สายจิตรกรรม และสายศิลปปะदनตรีมีกระบวนการจัดการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาบุคลากรครูทางด้านศิลปะให้เพียงพอตามความต้องการของสังคมและให้บุคลากรครูมีความรู้ความสามารถมีแนวความคิดสร้างสรรค์ มีสุนทรียภาพ รักความสวยงาม มีความชำนาญในวิชาชีพครูมีคุณธรรมจริยธรรมต่อการทำงานวิชาชีพครู สามารถถ่ายทอดความสามารถทางด้านศิลปะออกสู่สังคม

รายวิชาออกแบบ เป็นวิชาบังคับในสาขาศิลปกรรมของวิทยาลัยศิลปศึกษา มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์มีสุนทรียภาพ พัฒนาตนเองทางศิลปะ เห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปะ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม และประเพณีของชาติ ความเป็นมาของรูปแบบภูมิปัญญาท้องถิ่น และรากฐานทางวัฒนธรรมก่อให้เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะและสิ่งรอบตัวพัฒนาเจตคติ มีทักษะ การคิดสร้างสรรค์ เมื่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมโดยรวมของประเทศมีการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลกระทบต่อศาสตร์ทางการออกแบบ โดยเฉพาะอย่างการเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกาภิวัตน์

ดังนั้นการจัดการความรู้ (Knowledge Management) จึงมีความสำคัญต่อการวิทยาลัยคือการปฏิบัติให้มีความต่อเนื่อง และใช้ความรู้ที่เหมาะสมและเป็นระบบซึ่งต้องผ่านกระบวนการ เช่น การกำหนดความรู้ การแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดความรู้ให้เป็นระบบ และ

การถ่ายทอดความรู้เพื่อไปต่อยอดและใช้ประโยชน์จากความรู้เพื่อทำให้เกิดนวัตกรรมซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้แนวคิดใหม่มาใช้ในภาคปฏิบัติ

จากเหตุผลดังกล่าวในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูสอนวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษาจึงต้องการศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาต้นแบบรายวิชาออกแบบและเพื่อให้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาออกแบบให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบ
2. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ
3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบ

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อจะเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหาร บุคลากร และคณะอาจารย์ วิทยาลัยศิลปศึกษาที่นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เข้าใจกระบวนการจัดการความรู้ และเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบให้ดียิ่งขึ้น และเป็นแนวทางให้แก่รายวิชาอื่น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมวิทยาลัยศิลปศึกษาที่นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในงานวิจัยนี้(เลือกแบบเจาะจง) ได้แก่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษาในภาคเรียนที่ 2 พ.ศ. 2558 จำนวน 9 คน ผู้วิจัยเข้าไปดำเนินการโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เพื่อจะเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษาที่นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทำให้เข้าใจถึงการจัดการความรู้ของครูสอนรายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมเพื่อหาทางปรับปรุงและพัฒนาการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้ครูสอนรายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมได้เห็นแนวทางแก้ไขปรับปรุง และเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบให้ดีขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การจัดการความรู้** หมายถึง กระบวนการที่สำคัญที่นำเอาความรู้ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อวิทยาลัยศิลปศึกษา และสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่มาจัดระบบ และพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้เพื่อนำไปสู่การใช้ความรู้ในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบ

2. **ปัจจัยในการจัดการความรู้** หมายถึง สิ่งที่ช่วยส่งเสริมการจัดการความรู้ให้ประสบผลสำเร็จในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมในวิทยาลัยศิลปศึกษาซึ่งประกอบด้วย 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยแรกปัจจัยภายนอกได้แก่ นโยบายของกระทรวง ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ปัจจัยที่สองปัจจัยภายในได้แก่ ศักยภาพของบุคลากรและครู และสถานที่อุปกรณ์ต่างๆในวิทยาลัยศิลปศึกษา

3. **กระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ** หมายถึง การจัดการความรู้มีความสำคัญต่อวิทยาลัยศิลปศึกษาเพราะเป็นกระบวนการและเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการทำงานให้มีประสิทธิภาพในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบโดยผ่าน 5 กระบวนการคือ 1.การกำหนดความรู้ 2.การแสวงหาความรู้ 3.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4.การจัดความรู้ให้เป็นระบบ 5. การถ่ายทอดความรู้

3.1 **การกำหนดความรู้** หมายถึง การกำหนดความรู้จากการค้นคว้าเช่น ตำราเรียน หลักสูตร พื้นฐานของนักเรียน ทฤษฎี และศิลปวัฒนธรรม เพื่อนำมากำหนดเข้าในการสอนให้สอดคล้องกับนักศึกษา และสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

3.2 **การแสวงหาความรู้** หมายถึง ครูอาจารย์ และบุคลากรภายในวิทยาลัยศิลปศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบมีการแสวงหาความรู้จากแหล่งอื่นๆ เช่น ข่าวสาร อินเทอร์เน็ต วารสาร หนังสือพิมพ์ และแสวงหาความรู้ทั้งภายใน และนอกสถานศึกษา

3.3 **การแลกเปลี่ยนเรียนรู้** หมายถึง การแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยกัน และแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งความรู้ที่เป็นความรู้ชัดแจ้ง และความรู้ฝังลึกระหว่างสมาชิก บุคลากร ครูอาจารย์ร่วมกันวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อพัฒนารายวิชาออกแบบ

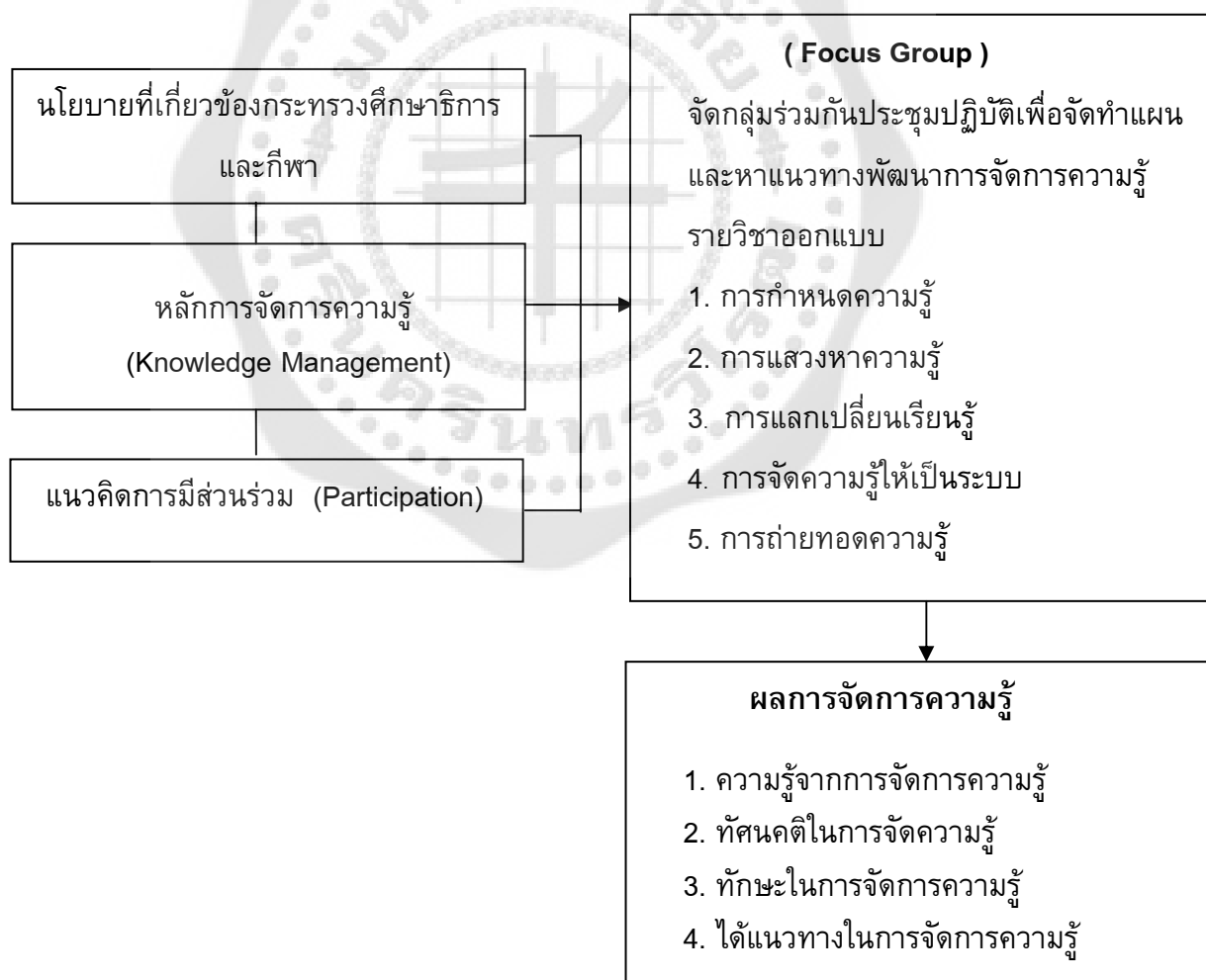
3.4 **การจัดความรู้ให้เป็นระบบ** หมายถึง การนำเอาความรู้ที่สร้างขึ้นมาจัดเก็บให้เป็นระบบเพื่อให้ง่ายต่อ และสะดวกในการสืบค้น เช่น การใช้เทคโนโลยี เว็บไซต์ เป็นต้น

3.5 **การถ่ายทอดความรู้** หมายถึง ความรู้ที่มีอยู่ ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้จากการจัดการความรู้ ไปถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนโดยผ่านการสนทนากลุ่ม

4. การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ หมายถึง การร่วมมือของสมาชิกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนารายวิชาออกแบบสมาชิกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้ รายวิชาออกแบบได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา ศิลปิน ครูสอน รายวิชาออกแบบ ครูสาขาศิลปกรรม ครูสอนศิลปศึกษาในโรงเรียนสามัญ และนักศึกษา

5. รายวิชาออกแบบ หมายถึง เป็นรายวิชาหนึ่งที่จะจัดเข้าในการเรียนการสอนในสาขาศิลปกรรมวิทยาลัยศิลปศึกษาที่เน้นการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มการสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะซึ่งมีความคิดสร้างสรรค์มีสุนทรียภาพ เห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปะ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชาติ รายวิชาออกแบบ ประกอบมีเนื้อในคือ การออกแบบผลิตภัณฑ์ งานประเพณี กีฬา วัตถุโบราณ และสิ่งแวดล้อม โดยการระบายสีน้ำ สีน้ำมัน และสีอะคริลิก

กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวความคิดในการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. นโยบายการศึกษาแห่งชาติ สปป. ลาว
2. หลักสูตรครุศิลปศึกษาที่วิทยาลัยศิลปศึกษา
 - 2.1 หลักสูตรชั้นสูงครุศิลปศึกษาสาขาศิลปกรรม ระบบ 12+2
 - 2.2 หลักสูตรชั้นสูงครุศิลปศึกษารายวิชาออกแบบ
3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิชาออกแบบ
4. แนวคิดพหุศิลปศึกษา
 - 4.1 แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงแบบแผน Discipline-based Arts Education
 - 4.2 แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงภูมิปัญญาไทย Thai Wisdom Arts Education
 - 4.3 แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงพหุปัญญา Multiple Intelligences Arts Education
 - 4.4 แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงแบบศิลปะหลังสมัยใหม่ Post-Modern Arts Education
 - 4.5 แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงความสามารถพิเศษ Gifted Child Arts Education
5. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการความรู้
 - 5.1 ความหมายของการจัดการความรู้
 - 5.2 ประเภทของความรู้
 - 5.3 ปัจจัยในการจัดการความรู้
 - 5.4 กระบวนการจัดการความรู้
 - 5.5 เป้าหมาย และประโยชน์ของการจัดการความรู้
6. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - 6.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 6.2 ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้

1. นโยบายการศึกษาแห่งชาติ สปป. ลาว

ในปี พ.ศ.2544 กองประชุมใหญ่ ครั้งที่ 7 ของพรรคคอมมิวนิสต์ ได้วางจุดมุ่งหมายและตั้งสมมุติฐาน ที่จะทำให้ประเทศได้หลุดพ้นออกจาก ภาวะด้อยพัฒนาในปี พ.ศ.2563 แกไขความยากจนของประชาชนให้ได้อย่างสิ้นเชิงและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บนพื้นฐานการปฏิรูปการศึกษาให้มีคุณภาพเท่าเทียมกับประเทศอื่นๆ ศรีจอย ญาติวิเกต (2557)

กระทรวงศึกษาและกีฬา สปป. ลาว. (2011).ได้กล่าวถึง ทิศทางโดยรวม ของแผนนโยบาย การพัฒนาการศึกษาของประเทศ สาธารณะรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวจะปฏิบัติดังนี้

1. ถือเอาการศึกษาเป็นใจกลางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องให้สอดคล้องกับโครงสร้างของเศรษฐกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เพื่อตอบสนองตามความต้องการตลาดแรงงาน (70% ระดับ ข แขนงเกษตร) 7% ระดับ แขนง อุตสาหกรรม และ 20% ระดับ แขนงบริการ) และสามารถเชื่อมโยงเข้ากับภูมิภาค

2. ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งใส่การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในแต่ละชั้น แต่ละสาขารวมทั้งการศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาภาคเอกชน

3. ส่งเสริมการศึกษอบรมแนวคิดทางการเมือง ให้แก่ นักเรียนนักศึกษา ครูอาจารย์ และผู้บริหารการศึกษา เมื่อมีความตระหนักทางการเมือง และเตรียมพร้อมรับใช้ประเทศ

4. สร้างมาตรฐานเพื่อรับประกันการศึกษาให้มีคุณภาพโดยผ่านการส่งเสริมให้นําเอาแนวคิด คุณธรรมศึกษา ปัญญาศึกษา พลศึกษา ศิลปศึกษา และ แรงงานศึกษาเข้าในโรงเรียน โดยเพิ่มการมีส่วนร่วมจากครอบครัว และสังคมให้มากขึ้น

5. ส่งเสริมการอ่าน การเขียน การเรียนรู้ การประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และ การเรียนรู้หนังสือให้กว้างขวาง ด้านสิ่งเสพติด และสิ่งที่ประกดการ ที่เกิดขึ้นในสังคม

6. ส่งเสริมสืบลังการไม่รู้หนังสือ ยกระดับการศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพในชั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน โดยการนําสู่การศึกษานอกโรงเรียน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเป็นพื้นที่จัดกิจกรรม

7. พัฒนามาตรฐานของการศึกษา สปป. ลาวเพื่อให้อยู่ในระดับเดียวกับมาตรฐานของภูมิภาค และ สากล

8. จัดตั้ง ปฏิบัติโครงการต่างๆ ของแผนปฏิบัติงานแห่งชาติการศึกษาเพื่อทุกคนให้เห็นในเชิงประจักษ์

9. เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนสังคม และการลงทุนของรัฐเข้าในการขยาย การศึกษาอย่างทั่วถึง

10. ส่งเสริมให้เพศหญิง และกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสได้เข้าเรียนอยู่ในทุกระดับการศึกษา ดังนั้นจึงสอดคล้องกับที่ ชัน เหมือนสุทธีวงษ์ (2551) ได้กล่าวเกี่ยวกับ การจัดการนโยบาย การศึกษาดังนี้

1. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามข้อกำหนดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและท้องถิ่น โดยการใช้แผนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Authentic Learning) และการประเมินผล (Authentic Assessment)

2. พัฒนาการเรียนการสอน ให้สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน โดย จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนองความแตกต่างในความสามารถ ความถนัดและความสนใจทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยการเรียนรู้และพัฒนาของผู้เรียนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคม

3. พัฒนาโรงเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยการจัดบรรยากาศภายนอกและภายในอาคารเรียน และบริเวณโรงเรียนให้ร่มรื่น สะอาด สวยงาม เอื้อต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต ต่อการใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้และเกิดความปลอดภัย

4. ส่งเสริม สนับสนุน บุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความก้าวหน้าในอาชีพโดยพัฒนาให้มีจิตสำนึก อุทิศตน และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการปฏิบัติงาน เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ ให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม เสียสละ อุทิศตนในการปฏิบัติงาน มีขวัญ กำลังใจ

5. พัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นมาตรฐาน โดยใช้กระบวนการบริหารและเทคนิคการบริหารที่ทันสมัย มีการใช้แผนเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานมีการกำกับ ติดตาม และนิเทศอย่างเป็นระบบ

6. เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริการสำนักงาน โดยการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศงานสารบรรณ งานการเงินและพัสดุ การจัดทำเอกสาร และการใช้เทคโนโลยี เพื่อการติดต่อสื่อสาร

7. จัดให้มีการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายทั้งโดยเอกสาร การประชุม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับชุมชน การประชาสัมพันธ์ โดยใช้นักเรียนเป็นสื่อจากผลคุณภาพการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ของงานกิจการนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน

แผนนโยบายการศึกษาได้ปฏิบัติดังนี้ ศึกษาค้นคว้า คัดเลือกครูที่มีผลงานดีเด่นในการสอน และการทำงานซึ่งมีเงื่อนไขได้รับตำแหน่งวิชาการคือ ครูมีประสบการณ์ ครูชำนาญงานและครูเชี่ยวชาญ การค้นคว้าปฏิบัตินโยบายต่อครูอาจารย์ที่ออกก้าเขียนนโยบายให้บุคลากร ไปยกระดับการศึกษาในระดับสูง ทั้งภายในและนอกประเทศ มอบทุนการศึกษาให้แก่เด็กหญิง ชุมชน และเด็กพิการ และเด็กที่ด้อยโอกาส ในทั่วประเทศขยายสถานที่การศึกษาของรัฐและเอกชนให้มากขึ้นและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา (แผนดำเนินงานของ กระทรวงศึกษาและกีฬา 2011- 2015)

ดังนั้นการจัดการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้มีเปลี่ยนแปลงใหม่อย่าง รอบด้านเพื่อนำพาประเทศให้หลุดพ้นจากประเทศที่ด้อยพัฒนา ในปี พ. ศ. 2563 และให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของเทศชาติในด้านต่างๆ ฉะนั้นวิทยาลัยศิลปศึกษาจึงจะต้องได้จัดการกระบวนการความรู้แต่ละรายวิชาเพื่อปฏิบัติตามแนวทางนโยบายของประเทศก็คือ กระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา

2. หลักสูตรครูศิลปศึกษาวิทยาลัยศิลปศึกษา

2.1 หลักสูตรชั้นสูงครูศิลปศึกษาสาขาศิลปกรรม ระบบ 12+2

หลักสูตรการศึกษา ชั้น ปวส ครูศิลปศึกษาสาขาศิลปกรรม สปป. ลาว (ระบบ 12+ 2) ซึ่งเป็นหลักสูตรสร้างใหม่ในปี ค.ศ. 2010- 2011ได้สรุป ดังนี้

1. ชื่อหลักสูตรชั้น ปวส ครูศิลปศึกษาสาขาศิลปกรรม
2. ชื่อวุฒิการศึกษาชั้น ปวส ครูศิลปศึกษา สาขาศิลปกรรม
3. ภาควิชารับผิดชอบ วิทยาลัยศิลปศึกษา
4. ปรัชญา วิสัยทัศน์ สร้างคนให้เก่งดีมีวินัยใส่ใจศิลปวัฒนธรรมของชาติ
5. จุดประสงค์ของหลักสูตร

- สร้างคนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรู้ความสามารถและทักษะทางด้านวิชาชีพครูศิลปกรรม เพื่อนำไปใช้ในการสอนและการอนุรักษ์รักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ

- สร้าง ปรับปรุง ยกระดับครูและวิชาการศิลปศึกษาเพื่อตอบสนองให้โรงเรียนสามัญศึกษา สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชนและสังคมทั่วประเทศ

- รับประกันคุณภาพและมาตรฐานในการก่อสร้างครูให้กลายเป็นครูที่มีคุณภาพและนักวิชาการศิลปศึกษาให้เทียบทันกับภูมิภาคอาเซียนและสากล

- รับประกันด้านวิชาชีพ ความรู้ ความสามารถ ความคิดและการสร้างสรรค์ของนักศึกษาให้ครบตาม 5 หลักมาตรฐานการศึกษา (คุณสมบัติศึกษา ปัญญาศึกษา พลศึกษา ศิลปศึกษาและแรงงานศึกษา)

6. การกำหนดเปิดการสอนระดับชั้น ปวส 12+2

7. คาดคะเนแผนการรับนักศึกษา2012-2020 มีนักเรียนเรียนจบครูศิลปะ 399 คน

8. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติเมืองดีมีจิตใจรักชาติ เป็นผู้ที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษา (ม 7) และ พะนักงานที่เรียนจบในชั้น ป.ว.ช

9. วิธีคัดเลือกผู้เข้าเรียนในวิทยาลัยศิลปศึกษา มี 2ประเภท คือ ตามทุนการแบ่งปันของกระทรวง และ ผ่านการสอบคัดเลือกตามระเบียบของวิทยาลัยศิลปศึกษาได้กำหนดไว้การจัดการเรียนการสอน วิทยาลัยศิลปศึกษาได้จัดระบบการเรียนการสอน เรียนแบบหน่วยกิต

10. ระยะเวลาการศึกษา ภายใน 2 ปี แบ่งออก 4 ภาคเรียน

11. โครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

ตาราง 1 ตาราง แสดง โครงสร้างหลักสูตร

ลำดับ	หมวดวิชา	หน่วยกิต
1	วิชาพื้นฐานวิชาเฉพาะ	10
2	วิชาความรู้ทั่วไป	10
3	วิชาเลือก	2
4	วิชาเฉพาะ	36
5	ฝึกวิชาชีพครูและ บันทึกการสอน	12
	รวม	68

12. รายวิชา

12.1 หมวด วิชาพื้นฐานวิชาเฉพาะ

ตาราง 2 ตาราง หมวด วิชาพื้นฐานวิชาเฉพาะ

ลำดับ	ชื่อวิชา	ชั่วโมง	หน่วยกิต
1	พื้นฐานวัฒนธรรมลาว	32	2 (2-0-3)
2	จิตวิทยา	32	2 (2-0-3)
3	สุนทรียศาสตร์	32	2 (2-0-3)
4	บริหารการศึกษา	32	2 (2-0-3)
5	การนำใช้ภาษาลาว	32	2 (2-0-3)
6	ศึกษาศาสตร์	32	2 (2-0-3)

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อวิชา	ชั่วโมง	หน่วยกิต
7	วิทยาการคำนวณ	32	2 (2-0-3)
8	วิธีสอนศิลปะ	32	2 (2-0-3)
9	หลักการสอน	32	2 (2-0-3)
10	ศิลปะศาสตร์	32	2 (2-0-3)
	รวม	320	20 (20-0-30)

12.2 หมวดวิชาความรู้ทั่วไป

ตาราง 3 ตารางแสดง หมวดวิชาความรู้ทั่วไป

ลำดับ	ชื่อวิชา	ชั่วโมง	หน่วยกิต
1	การเมือง	46	4 (4-0-2)
2	ภาษาต่างประเทศ	32	2 (1-2-2)
3	คอมพิวเตอร์	32	2 (2-0-0)
4	พลศึกษา	64	2 (2-0-0)
5	วิชาการทหาร	32	0
	รวม	240	10 (9-2-4)

12.3 หมวดวิชาเฉพาะ

ตาราง 4 ตารางแสดง หมวดวิชาเฉพาะ

ลำดับ	ชื่อวิชา	ชั่วโมง	หน่วยกิต
1	วาดเหมือน ขาวดำ (Drawing)	160	6 (2-8-3)
2	วาดเหมือนสี	144	5 (1-8-3)
3	ออกแบบ (Design)	144	5 (1-8-3)
4	จิตรกรรม(Painting)	48	2 (1-2-3)
5	ทัศนียภาพ (Scenery)	32	2 (2-0-3)
6	กายวิภาคศาสตร์ (Anatomy)	32	2 (2-0-3)
7	สเก็ตภาพ หรือ ร่างภาพ (Sketch)	32	2 (2-0-3)
8	ปั้น	32	2 (0-2-3)
9	ศิลปะลายลาว	64	2(1-2-3)
10	ประวัติศาสตร์ศิลป์ (Art History)	48	4 (4-0-3)
11	ศิลปะศาสตร์ (Arts)	64	2 (2-0-3)
12	ภาพพิมพ์ (Print)	48	2 (1-2-3)
	รวม	848	36 (19-34-36)

12.4 หมวด วิชาเลือก

ตาราง 5 ตาราง หมวด วิชาเลือก

ลำดับ	ชื่อวิชา	ชั่วโมง	หน่วยกิต
1	สร้างสรรค์ศิลปะ	46	2 (0-4-3)
	รวม	46	2 (0-4-3)

13. ฝึกวิชาชีพและรายงานจบชั้น

ตาราง 6 ตาราง หมวด ฝึกวิชาชีพ และรายงานจบชั้น

ลำดับ	ชื่อวิชา	ชั่วโมง	หน่วยกิต
1	ฝึกวิชาชีพครู	384	8 (0-24-3)
2	ฝึกงานวิชาเฉพาะ	96	3 (0-6-3)
3	เขียนบทรายงาน	20	4 (0-4-0)
	รวม		15 (0-38-6)

14. แผนการศึกษา

ตาราง 7 แสดง แผนการศึกษา

	ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2
ปีที่1	การเมือง ภาษาต่างประเทศ พลศึกษา วิชาการทหาร พื้นฐานวัฒนธรรมลาว จิตวิทยา การนำใช้ภาษาลาว ศึกษาศาสตร์ วาดเหมือน (Drawing วาดเหมือน สี ทศนิยมภาพ (Scenery) กายวิภาคศาสตร์ สเก็ตภาพ หรือ ร่างภาพ (Sketch) ประวัติศาสตร์ศิลป์ (Art History)	การเมือง สุนทรียศาสตร์ วิทยาการค้นคว้า ศิลปศาสตร์ (Arts) วาดเหมือน (Drawing) วาดเหมือนสี ออกแบบ (Design) จิตรกรรม(Painting) ปั้น ศิลปะลายลาว ประวัติศาสตร์ศิลป์ (Art History)

ตาราง 7 (ต่อ)

	ภาคเรียนที่ 3	ภาคเรียนที่ 4
ปีที่ 2	บริหารการศึกษา วิธีการสอน วาดเหมือน (Drawing) วาดเหมือน สี ออกแบบ (Design) ปั้น ฝึกงานวิชาเฉพาะ เขียนบทรายงาน สร้างสรรค์ศิลปะ	ภาพพิมพ์ (Print) ฝึกวิชาชีพครู สอบจบชั้น นำเสนอเขียนบทรายงานจบชั้น

2.2 แผนการสอนรายวิชาออกแบบ

แผนการสอนรายวิชาออกแบบ ชั้นสูง ระบบ 12+2

ตาราง 8 แสดง แผนการสอนรายวิชาออกแบบ

ระบบ	ชั้นสูง (12 + 2)	ชั่วโมง	เป้าหมาย
ชั่วโมง	144		
หน่วยกิต	5 (1 - 8 - 3)		
ใจความ	ในการเรียนวิชาการออกแบบชั้นสูงระบบ12+2 ให้ผู้เรียนรู้ถึงพื้นฐานในการออกแบบ และตกแต่งเพื่อรับใช้ในชีวิตประจำวัน		
จุดประสงค์	- เพื่อตอบสนองความรู้พื้นฐานให้แก่นักศึกษา วิธีการสอนการออกแบบ ในชั้นมัธยมต้นเข้าใจความหมายความสำคัญของการออกแบบเข้าในชีวิตประจำวัน และทางด้านศิลปะ - ให้นักเรียนสามารถอธิบายได้ถึงคุณค่าศิลปะของชาติ และศิลปะร่วมสมัย เพื่อเป็นการกระตุ้นแนวคิด สามารถนำใช้ความรู้ทางการออกแบบ ตกแต่งเพื่อเสริมสร้างให้การดำรงชีวิตให้สวยงาม เมื่อสำเร็จการศึกษาจะสร้างให้นักศึกษานำเอาความรู้ดังกล่าวไปสืบทอดในโรงเรียนสามัญศึกษาได้ - ผ่านการเรียนหลักสูตร นักศึกษาจะมีความรู้วิทยาศาสตร์การออกแบบ ตกแต่ง เข้าใจทางศิลปะการออกแบบตกแต่งมีความคิดสร้างสรรค์มีความสามารถนำพาเคลื่อนไหวเวียนงานศิลปะในโรงเรียนสามัญได้		

ตาราง 8 (ต่อ)

การดำเนินการ สอน	- ใช้การอธิบาย สอนทนา สาธิต และชมรูปภาพ - เก็บข้อมูล แด้มและออกแบบตัวจริง โดยการดูแลของครูในห้องเรียนและนอกห้องเรียน.		
อาทิद्यที่ 1	ภาคที่ 1 การออกแบบพื้นฐาน บทที่ 1 บางปัญหาเกี่ยวกับการสอนการออกแบบ 1. บทบาทของการออกแบบและตกแต่งในชีวิตประจำวันและในงานศิลปะ 2. ออกแบบและตกแต่งรับใช้ให้แก่ชีวิตประจำวันในสังคม 3. ความรู้ทางด้านการออกแบบ ตกแต่งและการเรียนศิลปะ	4	ให้นักศึกษาสามารถอธิบายบทบาท ความสำคัญของวิชา ออกแบบ ชีวิตประจำวัน สังคมและการสร้างสรรค์ ตกแต่งศิลปะการ ออกแบบให้เป็นรูปธรรม
อาทิद्यที่ 2	บทที่ 2 ประเภทออกแบบและตกแต่ง 1. ออกแบบในงานหัตถกรรม 2. ออกแบบตกแต่งภายในและนอกห้องเรียน 3. การออกแบบและตกแต่งเวทีการแสดง 4. ออกแบบและตกแต่งเครื่องผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม 5. ออกแบบเครื่องนุ่งห่ม	4	ให้นักศึกษาสามารถ - อธิบาย ประเภทการออกแบบและตกแต่งได้ - แด้ม ออกแบบในศิลปะประเภทต่างๆ ได้

ตาราง 8 (ต่อ)

อาทิตย์ที่ 3	บทที่ 3 ทฤษฎีสี 1. สีในธรรมชาติและสีในศิลปกรรม 1. สีในธรรมชาติ 2. สีในศิลปกรรม	4	ให้นักศึกษาสามารถ - บอกสีในธรรมชาติและสีในศิลปกรรมได้
อาทิตย์ที่ 4-5	บทที่ 4 ออกแบบและตกแต่งพื้นฐานดอกดวงและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน	6	ให้นักศึกษาสามารถ - ออกแบบดอกดวงเพื่อตกแต่งในรูปแบบต่างๆได้
อาทิตย์ที่ 6	บทที่ 5 หลักการของการจัดภาพและการตกแต่ง 1. การกับไปกับมา 2. การติดพันกัน 3. การจัดภาพแบบตรงกันข้ามกัน 4. การสร้างคลื่นฟองของภาพ	4	ให้นักศึกษาสามารถ - อธิบายหลักการแต่งออกแบบพื้นฐานได้ - นำใช้หลักการพื้นฐานแต่งออกแบบ และตกแต่งรูปแบบต่างๆได้

ตาราง 8 (ต่อ)

อาทิตยที่ 7-8-9	บทที่ 6 ออกแบบดอกดวง 1. ความสวยงามของดอกดวงใน ธรรมชาติ และลวดลายศิลปะของชาติ ของเผ่าต่างๆ 2. วิธีคัดเลือกและ ตัดไม้บายสี 3. สร้างดอกดวงแบบวิธีต่างๆ	12	ให้นักศึกษาสามารถ - อธิบาย ความสวยงามของ ดอกดวงที่ตกแต่งประเภท ต่างๆได้
อาทิตยที่ 10- 11-12-13	บทที่ 7 ตกแต่งรูปทรงกลม และรูปจตุรัส 1. ความหมาย บทบาทของการตกแต่ง ตกแต่งรูปทรงกลม และรูปจตุรัสใน ชีวิตประจำวัน 2. จำแนกรูปทรงกลม และรูปจตุรัสที่มี การตกแต่ง 3. การนำใช้หลักการของการตกแต่ง พื้นฐานเข้าในการจัดภาพรูปทรงกลม และรูปจตุรัส 4. วิธีปฏิบัติ	16	ให้นักศึกษาสามารถ - อธิบายความหมายของ การตกแต่งรูปทรงกลม และ รูปจตุรัสได้ - ออกแบบและตกแต่ง รูปทรงกลม และรูปจตุรัสได้

ตาราง 8 (ต่อ)

อาทิ ตย ที่ 14-15	บทที่ 8 ออกแบบและตกแต่งรูปขอบ 1. บทบาท และการนำใช้ออกแบบและตกแต่งรูปขอบเข้าในการรับใช้ชีวิตประจำวัน 2. การนำใช้หลักการของการออกแบบและตกแต่งเข้าในการจัดภาพของรูปขอบ 3 วิธีปฏิบัติ	8	ให้นักศึกษาสามารถ - อธิบาย ปัจจัยสำคัญของการออกแบบและตกแต่งของรูปขอบได้ - ออกแบบและตกแต่งของรูปขอบได้
อาทิ ตย ที่ 16-17-18	บทที่ 9 ออกแบบและตกแต่งผ้า I. การสัมพันธ์ระหว่างการตกแต่งออกแบบ ดอกลายของผ้า 1. การออกแบบดอกดวง และตกแต่งผ้า	12	ให้นักศึกษาสามารถ - อธิบาย การสัมพันธ์ระหว่างการตกแต่งออกแบบ ดอกลายของผ้าได้ - ออกแบบ ตกแต่งผ้าได้

ตาราง 8 (ต่อ)

	2. รูปร่าง พื้นฐานและการตกแต่งผ้า 3. บทบาทของการออกแบบตกแต่งผ้าในการดำรงชีวิตและสังคม II. หลักการพื้นฐานของการออกแบบตกแต่งผ้า 1. หลักการซับซ้อนแบบของผ้า III. วิธีปฏิบัติ 1. ออกแบบน้อยด้วยสี 2. ขยายแบบ		
อาทิตย์ที่ 19	ภาคที่ II บทที่ 10 การออกแบบตัวหนังสือและการจัดวาง I. สังคม 1. ต้นกำเนิด ความหมาย ของตัวหนังสือในชีวิตประจำวัน สังคม 2.- พยัญชนะและจุดพิเศษของตัวหนังสือ	4	ให้นักศึกษาสามารถ - อธิบาย ต้นกำเนิดและจุดพิเศษของตัวหนังสือได้ - ตัดและออกแบบตัวหนังสือได้

ตาราง 8 (ต่อ)

อาทิตย์ที่ 20-21	บทที่ 11 ออกแบบบุญประเพณี 1. ความสำคัญของบุญประเพณี 2. ขั้นตอนการออกแบบบุญประเพณี	8	ให้นักศึกษาสามารถ - ออกแบบบุญประเพณีต่าง ๆ ตามแนวคิดสร้างสรรค์แต่ต้องถูกกับข้อมูลตัวจริง - อธิบายขั้นตอนการออกแบบบุญประเพณี
อาทิตย์ที่ 22	บทที่ 12 ออกแบบและตกแต่งห้องประชุม 1. ออกแบบห้องประชุม 2 วิธีตกแต่งห้องประชุม	4	ให้นักศึกษาสามารถ - อธิบายออกแบบและตกแต่งห้องประชุมได้
อาทิตย์ที่ 23-24	ภาคที่ III บทที่ 13 การเขียนคำขวัญ 1. ประเภทคำขวัญ 2. วิธีเขียนคำขวัญ	6	ให้นักศึกษาสามารถ - บอกประเภทคำขวัญ - เขียนคำขวัญได้.

ตาราง 8 (ต่อ)

อาทิตยที่ 25-26-27	บทที่ 14 ออกแบบหน้าปกหนังสือ 1. สิ่งที่เป็นในการบรรจุในหน้าปกหนังสือ 2. บางวิธีในการออกแบบหน้าปกหนังสือ 3. แนวทางในการออกแบบหน้าปกหนังสือ	12	ให้นักศึกษาสามารถ - อธิบาย วิธีในการออกแบบหน้าปกหนังสือได้ - ออกแบบหน้าปกหนังสือ
อาทิตยที่ 28	บทที่ 15 ออกแบบและจัดภาพการเล่นกีฬาประเภทต่างๆ 1. นิยาม 2. วิธีการออกแบบและจัดภาพ	4	ให้นักศึกษาสามารถ - ออกแบบและจัดภาพการเล่นกีฬาประเภทต่างๆ
อาทิตยที่ 29	บทที่ 16 การออกแบบโครงสร้าง และตกแต่งบางวัสดุ 1. การออกแบบโครงสร้างโถดอกไม้ 2. ส่วนประกอบของโถดอกไม้ 3. ตกแต่งโถดอกไม้	4	ให้นักศึกษาสามารถ - ออกแบบโครงสร้างโถดอกไม้ และตกแต่งรูปโถดอกไม้ได้

ตาราง 8 (ต่อ)

อาทิตย์ที่ 30-31-32-33	บทที่ 17 การขยายรูป 1. การเลือกรูปถ่ายเพื่อมาเป็นแบบ 2. การขีดเส้นตรงใส่ในรูปถ่ายเป็นแบบ 3. การขยายรูปตามแบบ 4. ระบายสีใส่รูปที่ขยาย	16	ให้นักศึกษาสามารถ - คัดเลือกและขยายรูปได้ - ระบายสีได้.
อาทิตย์ที่ 34-35-36-37	บทที่ 18 ออกแบบโฆษณา 1. ภาษาของรูปโฆษณา 2. การระบายสีในรูปโฆษณา 3. แนวทางการออกแบบโฆษณา 4. ตัวหนังสือในรูปโฆษณา	16	ให้นักศึกษาสามารถ - อธิบาย ภาษา แนวทางการออกแบบโฆษณาได้ - ออกแบบโฆษณาได้

3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิชาออกแบบ

ออกแบบเป็นการเพื่อส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มการสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะซึ่งมีความคิดสร้างสรรค์มีสุนทรียภาพ เห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปะ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม เอาสิ่งที่ดีและนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์

เบอร์รีแมนกล่าวว่า (อ้างจาก วิรุณ ตั้งเจริญ 2547: 9) รากฐานทางด้านเทคนิค ความคิด และพื้นฐานทางทัศนสื่อสาร (Visual Communication) เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ไม่ว่าจะฐานะผู้วิพากษ์วิจารณ์หรือผู้สร้างสรรค์งานออกแบบโดยตรง ความรู้ความสามารถในระดับพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับกระบวนการการศึกษาทางด้านนี้และจะต้องเป็นไปในลักษณะเข้มข้น พื้นฐานการออกแบบที่ดีจะช่วยให้ออกแบบสามารถพัฒนาการแก้ปัญหาบนพื้นฐานของประสบการณ์และชั้นเชิงทางด้านนี้ได้เป็นอย่างดี ถ้าการออกแบบเป็นเพียงทางเลือกที่ฉาบฉวยก็ย่อมเป็นอันตรายยิ่ง

พาศนา ตันตลักษณ์ (อ้างอิง สุรพงษ์ ศรีเจ้า 2556: 7) ให้ความเห็นว่า การออกแบบเป็นการสร้างสรรค์โดยมีแบบแผนตามความประสงค์ที่กำหนดไว้ การออกแบบหมายถึงเฉพาะสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเท่านั้น การออกแบบเป็นความพยายามสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลงโดยการจัดระเบียบด้วยความมุ่งมั่นเท่านั้น การแก้ปัญหาเพื่อตอบสนองประโยชน์ทั้งของตนเอง และสังคม คุณสมบัติของนักออกแบบควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญตลอดจนประสบการณ์ และที่สำคัญคือเป็นผู้ที่มีความคิด และจินตนาการ การออกแบบการปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการแก้ปัญหา และตอบสนองความต้องการของมนุษย์คือการเริ่มต้นเป็นนักออกแบบที่เกิดขึ้นมีขอบเขตที่กว้างขวางครอบคลุมตั้งแต่ที่เราอาศัยซึ่งประกอบด้วยอาคารสถานที่ทำหน้าที่ต่างๆ กัน ตั้งแต่เป็นที่อยู่อาศัย โรงเรียนสำหรับศึกษาหาความรู้โรงพยาบาลสำหรับผู้เจ็บป่วย สำนักงาน โรงงานผลิต ตลอดจนยานพาหนะ และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ภายในสถานที่เหล่านี้จะพบว่าการออกแบบมีความเกี่ยวข้องกับระบบที่ซับซ้อนเพื่อแก้ปัญห่อำนวยความสะดวก และประสิทธิภาพในการเป็นอยู่ ผู้ที่จะทำการออกแบบต้องมีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญเฉพาะในการคิดค้นไปจนถึงการออกแบบที่ใช้วิธีเลือกองค์ประกอบทางด้านรูปทรง ขนาดของวัสดุ การประกอบสี และการตกแต่งพื้นผิว และสอดคล้องกับ อาร์ สุธิพันธุ์ (2527: 8) ได้ให้ความหมายของการออกแบบไว้ว่า การออกแบบหมายถึงการรู้จักวางแผนเพื่อที่จะได้ลงมือกระทำตามที่ต้องการ และการรู้จักเลือกวัสดุ วิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการนั้นโดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบ และคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิดตามความคิดสร้างสรรค์ สำหรับการออกแบบอีกความหมายหนึ่งที่ได้ให้ไว้หมายถึงการปรับปรุงรูปแบบผลงานที่มีอยู่แล้วหรือสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่แล้วให้มีความหมายแปลกเพิ่มขึ้น

วิรุณ ตั้งเจริญ (2547: 10-11) ได้กล่าวว่า การออกแบบจะต้องตอบสนองความจำเป็นของมนุษย์ การแสดงออกของงานออกแบบจะต้องสร้างให้ปรากฏได้หรือตรวจสอบได้ เราจะต้องมีเกณฑ์ที่พิสูจน์ได้ เพื่อการตัดสินใจในทางคุณค่าของงานออกแบบ

การออกแบบเป็นความต้องการเร่งด่วนในสังคม ไม่ใช่ส่วนเกิน การออกแบบเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการอยู่รอดหรือเป็นการวางแผนในเชิงทรัพยากร (Resource planning) การออกแบบที่มีคุณค่าสามารถที่ประหยัดเศรษฐกิจโดยลดต้นทุนทางด้านแรงงาน อุปกรณ์และจำนวนงานออกแบบ

การออกแบบสามารถประหยัดเวลา โดยการเสนอข้อมูลที่กระจ่างชัด การออกแบบกระตุ้นการสื่อสาร เป็นการช่วยให้บุคคลจำนวนมากขึ้นมีความเข้าใจสื่อที่เสนอ การออกแบบช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างและรวดเร็ว การออกแบบทำให้การใช้ การผลิต และการเตรียมงาน ง่าย สะดวกสบายขึ้น การออกแบบช่วยให้เครื่องจักรกลเหมาะสมสอดคล้องกับมนุษย์ทางด้านกายภาพมากขึ้น

ทุกคนเป็นนักออกแบบได้ ไม่ด้านใดก็ตามหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกสีทาบาน เลือกแบบเสื้อผ้า หรือรถยนต์ สิ่ง que เลือกคือการตัดสินใจทางการออกแบบ (Design Decision)

การออกแบบต่างไปจากคณิตศาสตร์หรือเคมี ซึ่งการออกแบบมีทางแก้ปัญหาเกินกว่าหนึ่ง ทางในแต่ละปัญหา หรืออาจจะเรียกว่า การแก้ปัญหาที่มีทางเลือก (Alternate Solution) นักออกแบบพยายามที่จะค้นหาทางออกที่ดีที่สุดและนำไปใช้ประโยชน์

ดังนั้นวิชาออกแบบ แขวงจิตรกรรมวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว จึงเป็นรายวิชาหนึ่ง ที่จัดการเรียนการสอนเน้นการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มการสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะเห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปะ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม และประเพณีของชาติ

4. แนวคิดพหุศิลปศึกษา

ในสังคมปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการศึกษา ในสภาพดังกล่าวในประเทศ สปป. ลาว ก็ได้กำหนดแนวทางการเปลี่ยนแปลงใหม่อย่างรอบด้านเพื่อนำพาประเทศให้หลุดพ้นจากประเทศที่ด้อยพัฒนา ในปี พ. ศ.2563 ซึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและประเทศชาติในด้านต่าง ๆ นั้นการศึกษาถือเป็นจุดศูนย์กลางหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ประเทศเจริญรุ่งเรือง

การศึกษาในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รัฐได้กำหนดทิศทาง 5 มาตรฐานของการศึกษาเอาไว้คือ 1. คุณธรรม และจริยธรรมการศึกษา 2. ปัญญาศึกษา 3. ศิลปศึกษา 4. พลศึกษา 5. แรงงานศึกษา เพื่อจะสร้างให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความรู้ความสามารถ ในการปกป้องรักษาและพัฒนาประเทศชาติ

ระบบศิลปศึกษาในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีแนวโน้ม และแนวทางการศึกษาเน้นเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมลาวและเอกลักษณ์ความเป็นลาว ให้เกิดความรักห่วงแหนในมรดกประจำชาติ วิรุณ ตั้งเจริญ (2548: 127) การปฏิรูปการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการบูรณาการปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูปสังคมทั้งระบบได้กล่าวไว้ว่า

กระบวนการเรียนรู้ศิลปศึกษาแบบเดิม เพื่อก้าวไปสู่การปฏิรูปศิลปศึกษาไปสู่หุศิลปศึกษาที่มีการบูรณาการแนวคิดและการสร้างสรรค์ศิลปะ โดยเลือกใช้สื่อแสดงที่หลากหลาย สื่อแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นสื่อสี สื่อวัตถุ สื่อร่างกาย สื่อเสียง สื่อภาษา อันเป็นการแสดงออกจากสภาพการรู้คิดและจินตนาการ เพื่อสะท้อนสุนทรีย์ะ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมนั้น จะต้องมีการศึกษาทำความเข้าใจจุดหมายของการปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูปสังคมทั้งระบบจะต้องเข้าใจการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงที่ประสานเชื่อมโยงแบบองค์รวม จะต้องทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการปฏิรูปศิลปศึกษาหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การพัฒนาหุศิลปศึกษา (Arts Education) สัมพันธ์กับทฤษฎีสนับสนุน 5 ทฤษฎีได้แก่

1. แนวคิดหุศิลปศึกษาเชิงแบบแผน Discipline-based Arts Education
2. แนวคิดหุศิลปศึกษาเชิงภูมิปัญญาไทย Thai Wisdom Arts Education
3. แนวคิดหุศิลปศึกษาเชิงพหุปัญญา Multiple Intelligences Arts Education
4. แนวคิดหุศิลปศึกษาเชิงแบบศิลปะหลังสมัยใหม่ Post-Modern Arts Education
5. แนวคิดหุศิลปศึกษาเชิงความสามารถพิเศษ Gifted Child Arts Education

ดังนั้นในการศึกษาศิลปศึกษาในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะต้องได้พัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้ได้เรียนรู้ คุณค่า ที่แสดงเป็นอัตลักษณ์ หรือเอกลักษณ์และมุ่งไปในทางการศึกษาศิลปะที่เป็นแบบวิทยาศาสตร์ที่จะสนองความเจริญก้าวหน้าไปพร้อมเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคปัจจุบันด้วย วิรุณ ตั้งเจริญ (2548: 128-129) ภูมิปัญญาที่เข้มแข็งอันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาวิกฤติด้านต่างๆ ทั้งระบบอย่างยั่งยืนและได้กำหนดไว้ดังนี้

ปรัชญาและแนวคิด

การพัฒนาสังคมไปสู่อารยสังคม จำเป็นต้องสร้างสังคมธรรมภิบาลให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างสรรค์ เป็นสังคมแห่งจริยธรรมและสันติสุขบนพื้นฐานความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่มีช่องว่างทางเศรษฐกิจน้อยที่สุด โดยมุ่งพัฒนาศาสตร์และวิชาชีพให้มีความสำคัญเท่าเทียมกัน มีสภาพเป็นสหวิทยาการบนภาพซ้อนหลายมิติและมีพลวัต เป็นสิ่งที่ให้คุณค่าของชุมชน ความเป็นชาติ และความเป็นสังคมโลก เชื่อมมั่นในภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาสากล

วิสัยทัศน์และเจตนารมณ์

การปฏิรูปการศึกษาทางด้านหุศิลปศึกษาสำหรับสังคมไทย(2545) เป็นแนวคิดเพื่อร่วมปฏิรูปสังคมและการศึกษา เพื่อสร้างดุลยภาพระหว่างการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์โดยเชื่อมั่นว่าพัฒนาการของสังคมต้องมีสภาพเป็นองค์ มีฐานการพัฒนาจากศาสตร์ต่างๆ อย่างครอบคลุม และมีพลังการสร้างสรรคของสมาชิกสังคม เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ซึ่งพลังสร้างสรรค์ดังกล่าว ผลลัพธ์หลักมาจากกระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของหุศิลปศึกษา ซึ่งสัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

หลักการและกรอบแนวคิด

แผนกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาหุศิลปศึกษาสำหรับสังคมไทยมีหลักการความคิดดังนี้

1. หุศิลปศึกษา (Arts Education) หมายถึง กระบวนการศึกษามาจากการบูรณาการความคิดและการสร้างสรรค์ โดยการเลือกสรรสื่อแสดงออกที่หลากหลาย สื่อแสดงออกอย่าง

ใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นสื่อสี สื่อร่างกาย สื่อเสียง สื่อภาษา เป็นการแสดงออก จากสภาพการรู้คิด(Cognition) และจินตนาการ (Imagination) เพื่อสะท้อนวัฒนธรรม(Culture) ภูมิปัญญา(wisdom) และสุนทรียะ (aesthetic) ของปัจเจกบุคคล ที่สัมพันธ์กับชุมชน ความเป็น ชาติและความเป็นสากล

2. พหุศิลปศึกษามีพลังในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ สุนทรียะและ การพัฒนาวัฒนธรรมบูรณาการ (integral culture) ในสังคมอย่างสำคัญ

3. กระบวนการพัฒนาพหุศิลปศึกษา บูรณาการอยู่ในทุกปัจเจกบุคคลและทุก วิชาชีพ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สัมพันธ์กับ ศิลปวัฒนธรรมและชุมชน

4. กระบวนการพัฒนาพหุศิลปศึกษามุ่งพัฒนามวลประชากรทั้งประเทศเป็นด้าน หลักและพร้อมที่จะผลักดันประชากรส่วนหนึ่งที่มีความสามารถพิเศษและมุ่งมั่นที่จะประกอบ วิชาชีพทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ ให้บรรลุเป้าหมายและมีศักยภาพสูงสุด

5. การกิจการพหุศิลปศึกษาเป็นของทุกคนในสังคมไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสนอแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาทางด้านพหุศิลปศึกษา ให้เป็นแกน สำคัญสำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ให้กับทุกคนและทุกวิชาชีพใน สังคมไทย โดยเชื่อมั่นว่าความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการนั้น จะเป็นพลังสำคัญในสังคมไทยและ การพัฒนาวิชาชีพทุกวิชาชีพในสังคมที่ต้องแข่งขันและก้าวหน้าในสังคมโลกวันนี้

2. เพื่อเสนอแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาทางด้านพหุศิลปศึกษาให้เป็นแกนสำคัญ สำหรับการพัฒนาศุนทรียะของทุกคนในสังคม เพื่อให้พลังสุนทรียะที่สัมพันธ์กับภูมิปัญญาปัจเจก บุคคลชุมชนชาติและความเป็นสากลเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาสังคมให้มีรสนิมและสันติสุข

3. เพื่อเสนอแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาทางด้านพหุศิลปศึกษา ให้เป็นแกน สำคัญสำหรับการพัฒนาวัฒนธรรมบูรณาการ วัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับ ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ สุนทรียะ ผสานสัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาและชุมชน ภายใต้อาณาจักรหลากหลายและพลวัตในสังคม

4.1 แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงแบบแผน Discipline-based Arts Education

แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงแบบแผนเป็นการเรียนการสอนทางด้านทัศนศิลป์โดยมุ่งเน้น แบบแผนหรือเกณฑ์แทนการแสดงออกเฉพาะตัว (self-expression) ซึ่งมี 4 แกนสำคัญในการสอน ดังนี้

1. ประวัติศาสตร์ศิลป์ (Art History)
2. สุนทรียศาสตร์ (Aesthetics)
3. ศิลปวิจารณ์ (Art Criticism)
4. ศิลปะสร้างสรรค์ (Creating Art)

แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงแบบแผน วิรุณ ตั้งเจริญ (2548: 137) ได้มีนัก ศิลปศึกษามากมายที่พัฒนากระบวนการเรียนการสอนและได้กล่าวว่า

ที่มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนการสอนศิลปะในโรงเรียน ให้เด็กได้รับประสบการณ์ทั้งทางด้าน ประวัติศาสตร์ศิลป์ สุนทรียศาสตร์ ศิลปะวิจารณ์ และศิลปะสร้างสรรค์ ได้มีการนำเสนอทฤษฎีในการเรียนการสอนตามแกนดังกล่าวด้วยหลักเกณฑ์หรือแบบแผนมากมาย ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ส่งผลให้ศิลปะศึกษาพัฒนาไปสู่การสร้างความรู้ (Cognitive Domain) เป็นประเด็นนำ

กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ ตามทฤษฎีพหุศิลปศึกษาเชิงแบบแผน ควรได้รับการพัฒนาทั้งในลักษณะบูรณาการและการแยกอิสระ ระหว่างทัศนศิลป์ ศิลปะการแสดงทั้งเพื่อการสร้างเอกภาพและสร้างความโดดเด่นเฉพาะด้าน โดยพัฒนาให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ เหมาะสมกับการสร้างประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจร่วมกัน และเหมาะสมกับบุคลิกภาพที่จะพัฒนาไปสู่วิชาชีพ กิจกรรม กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้ ต้องเริ่มต้นและสอดคล้องกับผู้เรียนมีเป้าหมายในการสร้างคน สร้างชุมชน และสร้างสิ่งแวดล้อม

กิจกรรม/กระบวนการเรียนการสอน/และกระบวนการเรียนรู้ตามทฤษฎีพหุศิลปศึกษาเชิงแบบแผนควรได้รับการพัฒนาทั้งในลักษณะการบูรณาการ และการแยกอิสระระหว่างทัศนศิลป์ ดนตรี ศิลปะการแสดง ทั้งเพื่อการสร้างเอกภาพ และการสร้างความโดดเด่นเฉพาะด้าน โดยพัฒนาให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ เหมาะสมกับการสร้างประสบการณ์ และความรู้ความเข้าใจร่วมกัน และเหมาะสมกับบุคลิกภาพที่จะพัฒนาไปสู่วิชาชีพ กิจกรรมกระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้ต้องเริ่มต้นและสอดคล้องกับผู้เรียน มีเป้าหมายในการสร้างคน สร้างชุมชน และสิ่งแวดล้อม จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า (2557: 4)

ดังนั้นแนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงแบบแผนจึงเป็นกระบวนการเรียนการสอนศิลปศึกษาที่เน้นการบูรณาการทางด้านศิลปะที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ศาสตร์ทางด้านศิลปะเพื่อศึกษานำไปสู่ความเจริญทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สุนทรียภาพ และกระบวนการเรียนการสอนที่มีหลากหลายที่แตกต่างกัน

4.2 แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงพหุปัญญา Multiple Intelligences Arts Education

เป็นเรื่องที่ต้องยอมรับความจริงว่า พัฒนาการในเรื่องขององค์ความรู้ด้านศิลปศึกษานั้น สังคมตะวันตกมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยอย่างเป็นระบบ และมีการพัฒนาองค์ความรู้มาก่อนประเทศไทย ฐานความรู้ที่เข้มแข็งดังกล่าวผนวกกับความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการด้านต่าง ๆ และความสัมพันธ์ระหว่างสังคมไทยกับสังคมตะวันตกแล้วได้ส่งผลทำให้การศึกษาศิลปศึกษาในสังคมไทยเลือกที่จะศึกษาและพัฒนาศิลปศึกษาไปตามแนวทางการพัฒนาตามแบบโลกตะวันตกซึ่งก็รวมไปถึงเรื่องของทฤษฎีศิลปศึกษาด้วย ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อในทฤษฎีเหมือนจริงทางศิลปศึกษา ทฤษฎีปัญญาทางศิลปศึกษา ทฤษฎีการรับรู้ทางศิลปศึกษา ตลอดจนทฤษฎีความรู้สึก อาศัยทฤษฎีดังกล่าวไปพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนตามความรู้ความเข้าใจและจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน วิรุณ ตั้งเจริญ (2548: 140)

แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงพหุปัญญาเป็นแนวคิดที่เชื่อมั่นในความสามารถของมนุษย์ที่มีความสลับซับซ้อน เชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถหลายๆ ด้าน จึงไม่ควรให้ความสำคัญกับความสามารถด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว พหุปัญญาหมายถึงศักยภาพความสามารถของมนุษย์ในการแก้ปัญหาหรือออกแบบงาน และผลงานชนิดต่างๆ ในสถานการณ์ธรรมชาติ พีระ รัตนวิจิตร (2544: 2)

แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงพหุปัญญา Multiple Intelligences Arts Education
 วิรุณ ตั้งเจริญ (2548: 140) ยังได้กล่าวว่า

อย่างไรก็ตาม การศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างทฤษฎีใหม่ๆ ในวงการศึกษาและการนำทฤษฎีเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ในวงการศิลปศึกษาก็เกิดขึ้นตลอดเวลาทฤษฎีหนึ่งที่หน้าสนใจก็คือทฤษฎีวิวัฒนาการของสมองสามส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมองส่วนที่สามที่เรียกว่า นีโอคอร์เทกซ์ (Neocortex) หรือสมองส่วนใหม่ การศึกษาเกี่ยวกับสมองซีกซ้าย และสมองซีกขวา กับการเสนอทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple-Intelligences) ของการ์ดเนอร์ (Howard Gardner) ซึ่งว่าด้วยความฉลาดและเชาว์ปัญญาของมนุษย์ 8 ด้าน ดังนี้

1. ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence)
2. ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical intelligence)
3. ปัญญาด้านมิติ (Spatial Intelligence)
4. ปัญญาทางด้านร่างกายและเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence)
5. ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence)
6. ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence)
7. ปัญญาทางด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)
8. ปัญญาด้านธรรมชาติวิทยา (Naturalist intelligence)

ทฤษฎีพหุปัญญาว่าด้วยความฉลาดและเชาว์ปัญญาภายในตัวของมนุษย์ทั้ง 8 ด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับสมองสองซีกนั้น ถือเป็นการศึกษาค้นคว้าเชิงจิตวิทยาที่สำคัญ และถือเป็นกุญแจดอกสำคัญในการพัฒนาไปสู่ทฤษฎีพหุศิลปศึกษาเชิงพหุปัญญา

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงพหุปัญญาจึงเป็นกระบวนการเรียนการสอนศิลปศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกายส่วนต่างๆ ของคนเราให้สัมพันธ์ เชื่อมโยงและบูรณาการเพื่อให้การเรียนรู้มีการพัฒนาทางด้านสมอง การคิด ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการให้ดีขึ้น และต้องยอมรับความแตกต่าง และความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน

4.3 แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงภูมิปัญญาไทย Thai Wisdom Arts Education

เมื่อเราพิจารณาถึงภูมิปัญญาไทย(Thai Wisdom) คงพิจารณาพหุปัญญาได้ทั้งสองด้าน ด้านหนึ่งคือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาพื้นบ้าน (Folk Wisdom) ที่ได้พัฒนาสืบทอดกันมาในชุมชน เป็นภูมิปัญญาเพื่อการดำรงชีวิตและเพื่อการแก้ปัญหาในการใช้ชีวิตร่วมกันในชุมชน

ท่ามกลางธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ซึ่งภูมิปัญญาพื้นบ้านนี้ได้ผ่านการพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม สอดคล้องในแต่ละช่วงเวลา และอีกด้านหนึ่งคือ ภูมิปัญญาที่คนไทยคิดค้นและสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ ซึ่ง ภูมิปัญญาความรู้ที่เกิดขึ้นจะเกิดขึ้นในอดีต ในปัจจุบัน วิรุณ ตั้งเจริญ (2548: 144)

ภูมิปัญญาหมายถึงความคิด ความเชื่อ ความรู้ความสามารถ หรือพฤติกรรมต่างๆในการ แก้ไขปัญหา โดยภูมิปัญญาเป็นสิ่งที่สั่งสมจากประสบการณ์ ภูมิปัญญาที่เกิดจากการสั่งสม ประสบการณ์นี้เป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการปรับตัวเพื่อการดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมของ สังคม วัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพภูมิปัญญาไทยจึงหมายถึงองค์ความรู้ที่เกิดจาก การสั่งสมประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม และมีการสืบสานกันมา ผ่านการลงมือทดลอง การ พัฒนาปรับปรุงจนเป็นองค์ความรู้ที่ยอมรับกันในกลุ่มหรือชุมชนท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาต่างๆ หรือนำใช้ในการสร้างความเข้าใจ หรือปรับตัวเพื่อดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมของ สังคม วัฒนธรรม ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า (2557: 7)

ดังนั้นสำหรับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวก็มีภูมิปัญญาลาวที่เป็น เอกลักษณ์ ที่เกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ของบรรพบุรุษที่ได้ถ่ายทอดสืบต่อกันมา และตาม ความคิด ความเชื่อ เชื้อชาติ ศาสนา ลักษณะ และความเชื่อทางด้านการเมืองการปกครองความเชื่อ ระบบคอมมูนิต ซึ่งสะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนลาวได้มีการถ่ายทอดต่อกันมา โดยยึดหลักวัฒนธรรม ที่มีลักษณะเฉพาะมีความเป็นเอกลักษณ์ที่มีคุณค่าแก่การดำรงรักษาเพื่อสืบทอดไว้ให้ตลอดไป

แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงพหุปัญญาไทย วิรุณ ตั้งเจริญ (2548: 144-147) ภูมิปัญญา ท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ได้พัฒนาสืบทอดกันมาในชุมชนได้กล่าวไว้ว่า

เมื่อเรากล่าวถึงภูมิปัญญา ย่อมหมายถึง “ปัญญา” ที่ติดดิน (ภูมิ = แผ่นดิน) มีคุณค่าบน โลกตามความเป็นจริง ภูมิปัญญาเป็นนามธรรม แต่ภูมิปัญญาก็สะท้อนสู่พฤติกรรม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยภาพรวมของภูมิปัญญาหรือภูมิ ปัญญาไทย สามารถแยกพิจารณาได้เป็น 8 ด้าน ดังนี้

1. วิธีการดำรงชีวิต (Livelihood)
2. ขนบธรรมเนียมประเพณี (Tradition)
3. ปรัชญาความเชื่อ (Philosophy and Belief)
4. เรื่องเล่าพื้นบ้าน (Folklore)
5. ความเชื่อทางศาสนา (Religion)
6. การละเล่นพื้นบ้าน (Folkplay)
7. ศิลปะและงานช่าง (Art and Craft)
8. ภูมิปัญญาร่วมสมัย (Contemporary Wisdom)

การศึกษาทางด้านพหุศิลปศึกษา สามารถเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาไทยทั้งที่สืบ ทอดมาจากอดีต ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาร่วมสมัย สามารถนำมา พัฒนาเป็นกระบวนการเรียนการสอน ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย โดย แยกกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดังนี้

1. การแสวงหาความรู้ภูมิปัญญาไทยจากบุคคล ในรูปแบบการพูดคุย สอบถาม สัมภาษณ์ จากปราชญ์พื้นบ้าน พระสงฆ์ ผู้สอนศาสนา ผู้เฒ่า ศิลปิน ช่างพื้นบ้าน ผู้ประกอบอาชีพ ฯลฯ ซึ่งมีภูมิปัญญามากมายทางด้านศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาที่เป็นความคิด ขนบธรรมเนียม ประเพณี ฯลฯ
2. การแสวงหาความรู้ภูมิปัญญาไทยจากเอกสารและบันทึกต่างๆ เช่น จากสมุด หนังสือ จดหมาย งานวิจัย ทั้งด้านปรัชญาความคิด การดำรงชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ
3. การแสวงหาความรู้ความเข้าใจจากประสบการณ์ตรง เป็นการเดินทางไปสู่แหล่งข้อมูล การใช้ชีวิตฝังตัวอยู่ในแหล่งข้อมูล หรือแหล่งประสบการณ์โดยตรง เรียนรู้ สังเกต และซึมซับ ประสบการณ์รอบตัวด้วยตนเองซึ่งสามารถสัมผัสและเรียนรู้ภูมิปัญญาได้ทุกด้าน
4. การพัฒนาภูมิปัญญาไทย เมื่อเรามีชีวิตอยู่กับภูมิปัญญาของเราได้ศึกษาค้นคว้าหรือได้มี ประสบการณ์ตรง เราสามารถอนุรักษ์ สืบสาน และพัฒนาภูมิปัญญาทั้งหลายให้เหมาะสม สอดคล้องกับปัจจุบัน เหมาะสมสอดคล้องกับชุมชน ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างสรรค์ ขึ้นใหม่
5. การสร้างสรรค์กิจกรรมศิลปะและงานช่าง ทั้งศิลปะการแสดง ดนตรี และทัศนศิลป์ งาน ช่างที่มีความหลากหลายในแต่ละภูมิภาคและชุมชนไม่ว่าจะเป็นเครื่องปั้นดินเผา เครื่องจักสาน การทอผ้า งานแกะไม้ การทำเครื่องถม เป็นต้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทางด้านศิลปะจากภูมิปัญญา จะต้องได้ศึกษาเรียนรู้ทำความเข้าใจ กับภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาเข้าใน การเรียนการสอนศิลปศึกษา และปัจจุบันยิ่งสังคมมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงและเกิดการค้นคิดขึ้น ใหม่ผสมผสานกับภูมิปัญญาดั้งเดิม ดังนั้นจึงต้องได้พัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะกับการ เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย

4.4 แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงแบบศิลปะหลังสมัยใหม่ PMAE. Postmodern Arts Education

ศิลปะหลังสมัยใหม่ เป็นผลเนื่องมาจากศิลปะสมัยใหม่ และเป็นเกิดจากแนวคิดใหม่ ทางด้านสังคมการเมือง และเศรษฐกิจ และการศึกษาโดยเฉพาะการเรียนการสอนศิลปศึกษา วิรุณ ตั้งเจริญ (2548: 147-154) ได้กล่าวไว้ว่า

การเรียนการสอนศิลปะในประเทศไทย ดำเนินการมาหลายทศวรรษ มีการปรับเปลี่ยน กระบวนการเรียนการสอนศิลปะตามลำดับ ทว่าเท่าที่ผ่านมามีการเรียนการสอนศิลปะยังคง ดำเนินการเรียนการสอน แยกศิลปะตามลักษณะของสื่อการแสดงออกเป็น ทัศนศิลป์ นาฏศิลป์ ดนตรี และอื่นๆ อีกทั้งพัฒนาการทางความคิดความเชื่อเกี่ยวกับศิลปะที่พัฒนามานั้น ยังคงหยุด อยู่ที่ความคิดตามแบบของศิลปะสมัยใหม่(Modern Art) อันเป็นกระแสความคิดความเชื่อทาง ศิลปะที่ดำเนินมาว่าหนึ่งทศวรรษ หนึ่งทศวรรษนับเป็นช่วงเวลาที่ยาวนาน จนทำให้ นักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ต้องกลับมาพิจารณาบทวนว่า ความคิดความเชื่อดังกล่าวตก ยุคตกสมัยไปแล้วหรือยังจำเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องต้องกระตุ้นเตือนให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ การ เรียนการสอนศิลปะ รับรู้ถึงความจริงดังกล่าว ว่ากระบวนการเรียนการสอนศิลปะในประเทศ

กำลังสอนและสร้าง “ผู้เสพและผู้สร้าง” แนวคิดศิลปะแบบอดีต ไม่ทันต่อกระแสดความคิดของโลกปัจจุบัน จากข้อมูลข้างต้น สรุปประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับศิลปะหลังสมัยใหม่ได้ดังนี้

1. พหุศิลป์และพหุศิลปศึกษา เป็นรูปแบบของศิลปะตามแนวคิดของลัทธิหลังสมัยใหม่ เพราะศิลปะตามความคิดของกลุ่มหลังสมัยใหม่ ให้ความสำคัญกับการบูรณาการความคิดในการสร้างงานศิลปะ ด้วยสื่อที่หลากหลายปราศจากกำแพงกั้นระหว่างประเภทของศิลปะตามความความคิดแบบเก่า หรือข้อจำกัดเรื่องการใช้สื่อในการแสดงออกเกี่ยวกับการรับรู้ และจินตภาพในรูปแบบงานที่ไม่อาจสรุปได้ว่าเป็นชนิดหรือประเภทใด ลัทธิสมัยใหม่มีแนวโน้มที่ให้อิสระต่อการใช้อิสระ ให้เสรีภาพต่อจินตนาการ การใช้เทคนิคที่หลากหลาย ตลอดจนให้เสรีภาพในการเลือกแรงดลใจจากแหล่งที่หลากหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง “popular culture”

2. ผลงานศิลปะในความคิดของลัทธิหลังสมัยใหม่ ปราศจากความหมายในตัวของมันเอง ความสัมพันธ์เชิงความหมายระหว่างศิลปินและผลงานศิลปะในความคิดแบบหลังสมัยใหม่ เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ในความคิดของพวกเขาหลังสมัยใหม่ ความหมายในผลงานศิลปะเกิดจากการรับรู้ของผู้เสพ ผู้เสพงานศิลปะเป็นผู้ให้ความหมายของงานนั้น “There is no essence in art, only the continuing playful game of recombination and ironic commentary.” ความเชื่อของกลุ่มลัทธิหลังสมัยใหม่ ผลงานศิลปะมิได้มีคุณค่าอยู่ในตัวมันเองหากแต่คุณค่าของผลงานศิลปะขึ้นอยู่กับปฏิกิริยาของผู้เสพที่มีต่อผลงานนั้นๆ

3. ศิลปะในความคิดของลัทธิหลังสมัยใหม่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เหตุนี้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมจึงนับเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างสรรค์และเรียนรู้ศิลปะ ศิลปะทั้งหลายมีอาจจะอยู่โดดๆ ตามลำพังได้ นอกจากนี้ผู้สร้างงานศิลปะหลังสมัยใหม่มักจะมีประเด็นสงสัยและวิพากษ์วิจารณ์ยุคสมัยของตน อีกทั้งมักจะสร้างผลงานที่เป็น activist arts ซึ่งต่อสู้เรียกร้องเพื่อสังคมและการเมือง

4. กลุ่มศิลปะหลังสมัยใหม่ จะเป็นปฏิบัติต่อระบบความคิดตามแบบศิลปะสมัยใหม่ และจะเป็นกลุ่มที่วิพากษ์วิจารณ์ศิลปะสมัยใหม่ พวกเขาศิลปะสมัยใหม่เห็นว่า ศิลปะแบบสมัยใหม่ให้ความสำคัญกับจิตสำนึกส่วนตนโดยไม่สนใจอดีต และพยายามเน้นความริเริ่มเฉพาะตนในการสร้างงานศิลปะ ขณะที่ลัทธิหลังสมัยใหม่ทั่วไปจะหยิบเอาสาระจากอดีต แนะนำเอาสาระแก่นนั้นใส่ในบริบทใหม่ นอกจากนี้ทฤษฎีและนักวิจารณ์หลังสมัยใหม่จะให้การยอมรับกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะ และรูปแบบงานศิลปะที่หลากหลาย ไม่จำกัดขอบเขตเส้นแบ่งกันใดๆ ซึ่งตรงกันข้ามกับนักวิจารณ์ และนักคิดกลุ่มสมัยใหม่ที่จะปฏิเสธผลงานของศิลปินที่มีได้เป็นไปตามทฤษฎีความเชื่อของลัทธิสมัยใหม่

5. กลุ่มความคิดหลังสมัยใหม่ ไม่เชื่อในเรื่องความเป็นไปได้ของการสื่อสารที่เป็นสากลหรือภาษาสากล (Universal Communication) ซึ่งตรงกันข้ามกับลัทธิสมัยใหม่ที่เชื่อและแสวงหาสิ่งที่เป็นสากลตลอดจนความสามารถที่จะเป็น (Universal Communication) ทว่ากลุ่มหลังสมัยใหม่เชื่อในเรื่องลักษณะเฉพาะตนที่แตกต่าง พวกเขาจะให้ความสำคัญกับเรื่องเชื้อชาติ ชนชั้น เพศ พฤติกรรมทางเพศ ธรรมชาติ พื้นถิ่น ดินแดนต่างๆ ซึ่งแตกต่างกันกับกลุ่มหลังสมัยใหม่เห็นว่าระบบสากล (global) จำเป็นต้องคำนึงลักษณะเฉพาะของชุมชน (local) ด้วยเหตุนี้ย่อมส่งผลต่อการสร้างสรรค์ และศึกษางานศิลปะ

ดังนั้นการเรียนการสอนศิลปะศึกษาหลังสมัยใหม่เน้นกระบวนการคิด การทำงาน ความคิดสร้างสรรค์ จิตนาการ เพื่อสร้างสรรค์ศิลปะบูรณาการที่ไม่จำกัดในการใช้สื่อที่จะแสดงออก และเน้นกระบวนการสอนที่พัฒนาศักยภาพ การเสพสุนทรีย์และมีเหตุผลในการทำงานที่เน้นรูปแบบที่หลากหลายให้ความสำคัญเรื่องสติปัญญาที่ผสมผสานความคิดออกมาเป็นศิลปะที่หลากหลาย

4.5 แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงความสามารถพิเศษ Gifted Child Arts Education

การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ นับว่าเป็นหัวใจสำคัญ ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อระบบการศึกษาตระหนักถึงความแตกต่าง และสามารถตอบสนองเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในกรณีผู้เรียนมีความสามารถพิเศษที่เหนือกว่าเด็กในวัยเดียวกัน กลุ่มผู้เรียนเหล่านี้มีสิทธิ์จะได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมวิรุณ ตั้งเจริญ (2548: 155-156)

ทฤษฎีพหุศิลปศึกษาเชิงความสามารถพิเศษจึงเป็นทฤษฎีทางศิลปศึกษาที่เน้นการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการบนฐานแนวคิดทฤษฎีที่หลากหลาย ได้แก่ แนวคิดจิตวิทยาศิลปะแนวคิดสุนทรีย์ศึกษา แนวคิดพื้นฐานทางด้านเด็กที่มีความสามารถพิเศษ แนวคิดเกี่ยวกับสมอง และความคิดสร้างสรรค์ และแนวคิดพหุปัญญาโดยมุ่งเน้นการสอน และการสร้างสรรค์ที่อาจเกิดจากการบูรณาการสื่อการแสดงออกมาหลายอย่าง เช่น สื่อสีกับสื่อร่างกายหรือสื่อเสียง หรือมีฉะนั้นอาจแสดงออกมาจากสื่ออย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อแสดงให้เห็นถึงสภาพการรู้คิดและจินตภาพเพื่อสะท้อนสุนทรีย์ของผู้เรียน จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า (2557: 14)

แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงความสามารถพิเศษเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านศิลปะ เด็กเหล่านี้เป็นเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ ช่างสังเกตจดจำสิ่งที่เห็น มีสมาธิในการทำงานด้านศิลปะสูง วาดภาพได้ดีกว่าเพื่อนๆ รุ่นเดียวกัน แนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงความสามารถพิเศษส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ ได้พัฒนาความสามารถของตนเองให้เต็มตามศักยภาพ โดยผู้ปกครอง หรือ ครูควรทราบถึงความต้องการของเด็กเหล่านี้ บรรจงจิต เรืองณรงค์ (2551: 51)

การทำความเข้าใจกับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ มีความสลับซับซ้อน และมีปัจจัยมากมายหลายอย่างที่จะต้องศึกษาค้นคว้าเพื่อค้นหาคำตอบ ค้นหาปัจจัยและองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความสามารถพิเศษค้นหาตัวบ่งชี้ บุคลิกลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ค้นหาเครื่องมือที่จะตรวจวัดและตรวจสอบ ค้นหาปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษให้เต็มศักยภาพ ค้นหาปัจจัย สภาพแวดล้อมเลี้ยงดู ค้นหาแบบแผนของหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่เอื้อต่อความสามารถพิเศษ รวมถึงกระบวนการส่งต่อทั้งในระบบโรงเรียน และระบบสังคม หากการแสวงหาและพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษได้อย่างครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านวิทยาศาสตร์

คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ภาษา กีฬา ดนตรี ศิลปะการแสดง ทัศนศิลป์ นาฏศิลป์ ฯลฯ
 วิรุณ ตั้งเจริญ (2548: 156)

ดังนั้นแนวคิดพหุศิลปศึกษาเชิงความสามารถพิเศษในการจัดการเรียนการสอนครูและ
 ผู้ปกครองควรให้กำลังใจ สนใจ และควรจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาทางด้านศิลปะ
 เพื่อให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษได้มีการพัฒนาสมอง ความคิดสร้างสรรค์ จิตนาการของการ
 สร้างสรรค์ผลงานของเด็กเพื่อให้มีการพัฒนาต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นเห็นว่าแนวคิดพหุปัญญาศิลปศึกษาจึงสอดคล้องกับการจัดการความรู้
 รายวิชาออกแบบเพราะว่ารายวิชาออกแบบเป็นวิชาหนึ่งที่เรียนเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์
 งานประเพณี สิ่งแวดล้อม กีฬาและโภชนาการต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูอาจารย์ต่อกระบวนการ
 เรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิด ความสามารถสติปัญญา อารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ จิตนาการ
 ของคนเราให้สัมพันธ์ เชื่อมโยงและเน้นการบูรณาการทางด้านศิลปะ และเน้นกระบวนการสอนที่
 พัฒนาศักยภาพ การเสพสุนทรีย์และมีเหตุผลในการทำงานที่เน้นรูปแบบที่หลากหลาย และให้
 ความสำคัญกับการเรียนรู้ศาสตร์ทางด้านศิลปะเพื่อศึกษานำไปสู่ความเจริญก้าวหน้า และสังคมที่มี
 การเปลี่ยนแปลงเราต้องได้พัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบไปตามยุคสมัย

5. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการความรู้

5.1 ความหมายของการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2551) ได้กำหนดความหมายการจัดการความรู้ไว้ว่า เป็น
 กระบวนการพัฒนาความรู้ของบุคคลและองค์กรเพื่อสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพโดยการรวมกลุ่ม
 กันกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมคิดร่วมทำแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของสมาชิกผสมผสานกับ
 ความรู้จากแหล่งความรู้จากแหล่งข้อมูลทั่วไป มีการกำหนดเป้าหมายวิธีการปฏิบัติ การทดลอง การ
 ตรวจสอบ การสังเคราะห์และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

กิริติ ยศยิ่งยง (2550: 44) กล่าวว่า การจัดการความรู้หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ
 อย่างเป็นระบบเน้นการพัฒนากระบวนการงาน (Business process) ควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้
 (Learning process) โดยผ่านกระบวนการจำแนก วิเคราะห์และจัดระเบียบความรู้เพื่อสรรหา คัดเลือก
 จัดการ และเผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมและเอื้ออำนวยให้เกิดการแบ่งปันความรู้ในเรื่องใด
 เรื่องหนึ่งขององค์กรเพื่อปรับปรุงและเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548: 4)
 ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ไว้ว่า เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในส่วนราชการซึ่ง
 กระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถ
 เข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้
 องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันขั้นสูงสุด สอดคล้องกับ (อำไพ รุ่งวิจารณ์ 2551: 43) อ้างจาก บริษัท

ไอบีเอ็ม ประเทศไทยจำกัด 2548) ให้ความหมายว่า การจัดการความรู้คือ การจัดการภูมิปัญญา เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้นหา และสร้าง กระจ่าย ใช้ประโยชน์จากความรู้ และประสบการณ์ซึ่งเป็น สิ่งที่เกิดขึ้นมานานตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันโดยที่ในบางครั้งเราอาจจะรู้หรือไม่ก็ตาม การจัดการภูมิ ปัญญาก็มีผลกระทบอย่างลึกๆ ต่อการตัดสินใจและการกระทำการจัดการภูมิปัญญานั้น เป็นเรื่อง ที่ต้องนำวัฒนธรรม กระบวนการ และเทคโนโลยี มาพิจารณาร่วมกัน ดังนั้นการจัดการภูมิปัญญาควร หมายถึง ศิลป์ในการการสร้างคุณค่าจากทุนทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้ขององค์กร ซึ่งรวมถึงการเกี่ย เกี่ยว จัดการแชร์ และวิเคราะห์ความรู้เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย

วิจารณ์ พานิช (2547: 5-6) ได้กล่าวเกี่ยวกับความหมายของการจัดการความรู้ไว้ว่าเป็น กระบวนการนำทุนปัญญาไปสร้างคุณค่าและมูลค่าและได้ให้คำอธิบายหลายข้อเพื่อให้ครอบคลุม ความหมายดังนี้

1. การรวบรวม การจัดระบบ การจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลเพื่อสร้างเป็นความรู้โดยมี เทคโนโลยีด้านข้อมูลและคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มพลังในการจัดการความรู้ แต่เทคโนโลยี ด้านข้อมูลและคอมพิวเตอร์โดยตัวมันเองไม่ใช่การจัดการความรู้

2. การจัดการความรู้เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถ้าไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้ว ความพยายามในการจัดการความรู้ก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ พฤติกรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับ วัฒนธรรม พลวัตและวิธีปฏิบัติมีผลต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมและ สังคมมีความสำคัญต่อการจัดการความรู้อย่างยิ่ง

3. การจัดการความรู้ต้องอาศัยผู้รู้ในการตีความและประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้าง นวัตกรรมและเป็นผู้นำในองค์กรรวมทั้งต้องการผู้เชี่ยวชาญในสาขาใดสาขาหนึ่งแนะนำวิธีการ ประยุกต์ใช้ดังนั้นกิจกรรมเกี่ยวกับคนได้แก่การดึงดูดคนดีและคนเก่งการพัฒนาคนการติดตาม ความก้าวหน้าของคนและการรักษาคนที่มีความรู้ไว้ในองค์กรถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการความรู้

4. การจัดการความรู้เกิดขึ้นเพราะมีความเชื่อว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร ช่วย สร้างความมีชีวิตชีวาและความสำเร็จให้องค์กร การประเมินต้นทุนทางปัญญาและผลสำเร็จของการ ประยุกต์ใช้การจัดการความรู้เป็นดัชนีบ่งบอกว่าองค์กรมีการจัดการความรู้ได้อย่างไรหรือไม่

ดังนั้นความหมายของการจัดการความรู้จึงสรุปได้ดังนี้ การจัดการความรู้หมายถึง กระบวนการที่สำคัญที่นำเอาความรู้ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสามารถนำข้อมูล สารสนเทศที่มีอยู่มาจัดระบบ และพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้

5.2 ประเภทของความรู้

มิเชล โปแลนด์ยี และอิกุจิโร โนนากะ(Michael Polanyi and Ikujiro Nonaka) อ้างถึงใน(บุญดี บุญญาภิและคณะ 2549: 16) ได้ให้ความหมายความรู้โดยแยกความรู้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge)

เป็นความรู้ที่อยู่ในตัวของแต่ละตัวของบุคคล อันเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้หรือพรสวรรค์ต่างๆ ซึ่งสื่อสารหรือถ่ายทอดในรูปของตัวเลข สูตร หรือลายลักษณ์อักษรได้ยาก มีลักษณะเป็นความเชื่อ ทักษะ และเป็นอัตวิสัย (Subjective) ต้องการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ ความรูชนิดนี้พัฒนาและแบ่งปันกันได้ และเป็นความรู้ที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน

2. ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

เป็นความรู้ที่เป็นเหตุเป็นผล สามารถรวบรวมและถ่ายทอดออกมาในรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น ตัวหนังสือ คู่มือ เอกสาร และรายงานต่างๆ ซึ่งทำให้คนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ตัวอย่างของความรู้ประเภทนี้เช่น นโยบายขององค์กร กระบวนการทำงาน คู่มือ แนวดำเนินการต่างๆ เป็นต้น

ความรู้ที่พบในองค์กรมีทั้งความรู้ฝังลึกและความรู้ชัดแจ้ง แต่ส่วนใหญ่จะเป็นความรู้ฝังลึก ซึ่งหากพิจารณาเป็นอัตราส่วนแล้วความรู้ฝังลึกที่พบมีถึงร้อยละ 80 ของความรู้ทั้งหมด ดังนั้น จึงมีนักวิชาการหลายท่านได้เปรียบเทียบอัตราส่วนของความรู้ดังกล่าวกับภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg) โดยอธิบายว่าความรู้ชัดแจ้งเปรียบเหมือนน้ำแข็งส่วนที่โผล่พ้นน้ำขึ้นมา ในขณะที่ความรู้ฝังลึกเปรียบได้กับน้ำแข็งส่วนที่จมอยู่ในใต้น้ำ ซึ่งมีปริมาณมากกว่าส่วนที่โผล่พ้นน้ำหลายเท่า ฆราวาส จินดาวงศ์ (2549: 16-17) ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 ภูเขาน้ำแข็ง

ที่มา: ของภาพ: http://www.plan.msu.ac.th/kmpln/fileupload/datapictureA/20090628_9458.jpg

5.3 ปัจจัยในการจัดการความรู้

จิรัชณา วิเชียรปัญญา (2549: 13) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดการความรู้ประกอบด้วย

- 1) ผู้นำทุกระดับเห็นความสำคัญ และให้การสนับสนุนอย่างจริงจังต่อเนื่อง
- 2) มีแผนการจัดการความรู้ที่ชัดเจน ทุกคนสามารถรับรู้ และเข้าใจถึงเป้าหมายให้ตรงกัน
- 3) มีการนำแผนไปปฏิบัติในทุกระดับของหน่วยงาน
- 4) ทำให้แผนการจัดการความรู้ฝังในเนื้องานประจำ
- 5) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จของการจัดการความรู้ในทุกระดับ
- 6) มีการสื่อสารความรู้ในบรรยากาศที่เป็นมิตร เปิดเผย โปร่งใส และไว้วางใจซึ่งกันและกัน
- 7) มีการติดตาม และประเมินผลการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ
- 8) การมีทีมจัดการความรู้ที่เข้มแข็ง

บุญดี บุญญากิจ และคณะ. (2548: 59-62) การจัดการความรู้จะประสบความสำเร็จหรือไม่ นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำและกลยุทธ์ การจัดการความรู้ประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารองค์กร โดยผู้บริหารจะต้องเข้าใจแนวคิดและตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดการความรู้เพื่อให้สามารถสื่อสารและผลักดันให้มีการจัดการความรู้ในองค์กรได้ ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ทิศทางและกลยุทธ์ที่ชัดเจนของการจัดการความรู้เพื่อนำเอาเป้าหมายของการจัดการความรู้กำหนดเป็นแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ที่จำเป็นซึ่งจะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้กลยุทธ์ของการจัดการเรียนรู้จะต้องสนับสนุนและสอดคล้องกับทิศทางในการดำเนินธุรกิจขององค์กรเพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้องค์กรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัฒนธรรมองค์กร สิ่งที่จะช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จในการจัดการความรู้ได้คือ วัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ภายในองค์กรในบางองค์กรพบว่าบุคลากรขาด วัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้กัน เนื่องจากเกรงว่าตนเองจะหมดความสำคัญดังนั้น องค์กรองค์กรจึงต้องหาวิธีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและกำจัดอุปสรรคต่างๆ การเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างเต็มที่เพื่อให้ บุคลากรในองค์กรตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร

3. เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านการจัดการความรู้ เช่น อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ตระบบฐานข้อมูลและเว็บทำความรู้ (Knowledge portal) จัดได้ว่าเป็นเทคโนโลยีที่มีส่วนช่วยให้การจัดการความรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้บุคลากรสามารถเข้าถึงและค้นหาความรู้สามารถวิเคราะห์ ข้อมูลและช่วยให้การจัดเก็บความรู้ได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น รวมถึงช่วยให้การแลกเปลี่ยนความรู้สามารถทำได้ง่ายขึ้นอย่างไรก็ตาม การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้องค์กรจะต้องมั่นใจว่า

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้านั้นจะสามารถเชื่อมต่อหรือบูรณาการเข้ากับระบบเดิมที่มีอยู่และใช้ได้ง่ายขึ้น

4. การวัดผล ทำให้องค์กรทราบว่าการดำเนินการจัดการความรู้ในปัจจุบันมีความคืบหน้าและได้ผลตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ และอย่างไรซึ่งช่วยให้้องค์กรสามารถทบทวนประเมินผลและปรับปรุงกลยุทธ์และกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. โครงสร้างพื้นฐาน ถึงแม้ว่าองค์กรจะมีแผนกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ที่ดีผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ และบุคลากรทุกระดับต่างตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ก็ตาม กิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้อาจดำเนินไปอย่างไม่ราบรื่น ถ้าขาดโครงสร้างหรือระบบรองรับสำหรับบุคลากรให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้กันได้อย่างสะดวกซึ่งโครงสร้างพื้นฐานนี้หมายถึงสิ่งที่จับต้องได้ เช่น สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ และสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น โครงสร้างหรือระบบงานที่เอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ โครงสร้างของหน่วยงานหรือบุคลากรที่จะรับผิดชอบในการจัดการความรู้ และท้ายที่สุดคือ ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่องค์กรจำเป็นต้องตระหนักถึงและให้ความสำคัญเพื่อประสิทธิภาพในการจัดการความรู้ขององค์กร

ซึ่งปัจจัยทั้ง 5 ประการข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2548: 19-20) ที่เสนอปัจจัยที่นำการจัดการความรู้ไปสู่ความสำเร็จไว้ดังนี้

1. องค์กรต้องมีวัฒนธรรมที่ยืดหยุ่นในการจัดการความรู้ อุปสรรคทางวัฒนธรรมควรได้รับการจัดการที่ดีจึงจะช่วยให้การจัดการความรู้ขององค์กรประสบความสำเร็จ และภาษาที่ใช้ควรกลมกลืนกับวัฒนธรรมองค์กร

2. มีจุดประสงค์และประโยชน์ ต่้องค์กรชัดเจน เช่น ช่วยประหยัดงบประมาณหรือช่วยให้เกิดรายได้แก่บริษัท เป็นต้น

3. ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงแม้ว่าในองค์กร การริเริ่มการจัดการความรู้จะเกิดจากผู้บริหารระดับกลาง แต่ผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องสนับสนุนด้วย จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการจัดการความรู้

4. มีการใช้โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ อินทราเน็ตในการติดต่อสื่อสาร มีวิธีการถ่ายทอดความรู้หลายวิธี เช่น การใช้อินเทอร์เน็ต โลกด์สโหนด และการสื่อสารระดับโลก รวมทั้งการติดต่อสื่อสารแบบเห็นหน้า

5. โครงสร้างองค์กรสนับสนุนการจัดการความรู้คือ โครงสร้างมีความยืดหยุ่นและมีการพัฒนาอยู่เสมอ ความรู้ในองค์กรสามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีการกำหนดบทบาทของคนและกลุ่มคนให้ชัดเจนในกระบวนการจัดการความรู้

6. บุคลากรในองค์กรมีทัศนคติเชิงบวกกับการสร้าง การใช้และการแบ่งปันความรู้โดยการให้รางวัลใจคนที่สนับสนุนกระบวนการจัดการความรู้ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้ที่แบ่งปันความรู้มากที่สุด

ดังนั้นจึงสรุปได้คือ ปัจจัยในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบในวิทยาลัยศิลปศึกษา ที่ประเทศลาวจึงประกอบด้วยสองปัจจัยได้แก่ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในคือ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายของกระทรวง ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ศักยภาพของบุคลากรและครูอาจารย์ในวิทยาลัยศิลปศึกษา ฉะนั้นทั้งสองปัจจัย จึงสำคัญต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบเพราะว่าทั้งสองปัจจัยนี้ต้องมีการสนับสนุนเช่น แนวทาง ทุน เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ และบุคลากร ครูอาจารย์ภายในวิทยาลัยศิลปศึกษานับสนับสนุน แบ่งปันความรู้ระหว่างสมัยเก่าและสมัยใหม่เพื่อเชื่อมต่อให้การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบนี้ดียิ่งขึ้น

5.4 กระบวนการจัดความรู้

อินทรัตน์ อินทรภักดี (2555: 10-12) กระบวนการความรู้ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักๆ 7 องค์ประกอบคือ

1. การระบุความรู้ (Knowledge Identification) การระบุขององค์กรมีความรู้ะไรบ้าง ในรูปแบบใด อยู่ที่ใคร และความรู้อะไรที่องค์กรจำเป็นต้องมี ทำให้องค์กรทราบว่ามีขนาดความรู้ ะไรบ้างโดยทั่วๆ ไปองค์กรคือสามารถใช้เครื่องมือที่เรียกว่า การทำแผนที่ความรู้ (Knowledge Mapping) ในขั้นตอนนี้เพื่อหาว่าความรู้ใดมีความสำคัญสำหรับองค์กร จัดลำดับความสำคัญของ ความรู้เหล่านั้นเพื่อให้องค์กรวางขอบเขตของการจัดการความรู้และสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประโยชน์ของแผนที่ความรู้คือช่วยทำให้เห็นภาพรวมของคลัง ความรู้ขององค์กร ทำให้องค์กรทราบว่ามีความรู้ที่ทับซ้อนกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ หรือไม่ ซึ่ง ก่อให้เกิดความสับสนเปลืองในการจัดเก็บและรวบรวม และทำให้บุคลากรทุกคนทราบว่าองค์กรมี ความรู้อะไรและจะหาความรู้ที่ตนเองต้องการได้ที่ไหน นอกจากนี้ยังใช้เป็นโครงสร้างพื้นฐานทาง ความรู้ที่องค์กรสามารถใช้เป็นฐานในการต่อยอดขยายความรู้ในเรื่องต่างๆ อย่างเป็นระบบรวมทั้ง การใช้เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานและการเคลื่อนย้ายแหล่งข้อมูล ความรู้ต่อระบบต่างๆ ในองค์กร

2. การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) จากแผนที่ ความรู้ องค์กรจะทราบว่ามีความรู้ที่จำเป็นต้องมีอยู่หรือไม่ ถ้ามีแล้วองค์กรก็ต้องหาวิธีการในการใน การดึงความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่อาจอยู่กระจัดกระจายไม่เป็นที่มารวมไว้เพื่อจัดทำเนื้อหาให้ เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ สำหรับความรู้ที่จำเป็นต้องมีแต่ยังไม่มีนั้นองค์กรอาจ สร้างความรู้ดังกล่าวจากความรู้เดิมที่มีอยู่ก็ได้หรือนำความรู้จากภายนอกองค์กรมาใช้ นอกจากนี้ องค์กรอาจจะต้องพิจารณากำจัดความรู้ที่ไม่จำเป็นหรือล้าสมัยทิ้งไปเพื่อประหยัดทรัพยากรในการ จัดเก็บความรู้เหล่านั้น หัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้คือ การกำหนดเนื้อหาของความรู้ที่ต้องการและการ ดักจับความรู้ดังกล่าวให้ได้ ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ขั้นตอนนี้ประสบความสำเร็จคือ บรรยากาศและ วัฒนธรรมขององค์กรที่เอื้อให้บุคลากรกระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อใช้ใน

การสร้างความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ระบบสารสนเทศก็มีส่วนช่วยให้บุคลากรสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันได้รวดเร็วขึ้น และทำให้การเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ๆ จากภายนอกทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3. การจัดระเบียบความรู้ (Knowledge Organization) เมื่อมีเนื้อหาความรู้ที่ต้องการแล้วองค์กรต้องจัดการความรู้ให้เป็นระเบียบเพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาและนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ การจัดการความรู้ให้เป็นระเบียบนั้นหมายถึงการจัดทำสารบัญ และจัดเก็บความรู้ประเภทต่างๆ เพื่อให้การเก็บรวบรวม การค้นหา การนำมาใช้ได้ง่ายและรวดเร็วการแบ่งชนิดหรือประเภทของรู้นั้นจะขึ้นอยู่กับว่าผู้ใช้นำไปใช้อย่างไร และลักษณะการทำงานของบุคลากรในองค์กรเป็นแบบไหน โดยทั่วๆ ไปการแบ่งประเภทความรู้จะแบ่งตามสิ่งต่อไปนี้

- ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญของบุคลากร (เช่น การจัดทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ)
- หัวข้อ/หัวเรื่อง
- หน้าที่/กระบวนการ
- ประเภทของผลิตภัณฑ์ บริการ กลุ่มตลาดหรือกลุ่มลูกค้า

ความครอบคลุม (แนวกว้าง) และความละเอียด (แนวลึก) ของการแบ่งประเภทของความรู้จะขึ้นอยู่กับการใช้รู้นั้นๆ เช่น ถ้าเป็นความรู้ที่มีผู้ใช้มากและหลากหลายการแบ่งจะครอบคลุมความรู้มากมายหลายประเภท แต่ถ้าเป็นความรู้ที่ใช้เฉพาะกลุ่มการแบ่งจะไม่ครอบคลุมมากนักแต่จะลงลึกในรายละเอียด

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) นอกจากการจัดทำสารบัญความรู้ที่เป็นระบบแล้วองค์กรต้องประมวลความรู้ให้อยู่ในรูปแบบและภาษาที่เข้าใจง่ายและใช้ได้ง่ายซึ่งอาจทำได้ในหลายลักษณะ คือ

- การจัดทำหรือปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กรจะช่วยให้การป้อนข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ การจัดเก็บ การค้นหา และการใช้ข้อมูลทำได้สะดวกและรวดเร็ว

- การใช้ภาษาเดียวกันทั่วทั้งองค์กรนั้นคือ องค์กรควนจัดทำอภิธานศัพท์ของคำจำกัดความ ความหมายของคำต่างๆ ที่แต่ละหน่วยงานใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันซึ่งจะช่วยให้การป้อนข้อมูล/ความรู้ การแบ่งประเภทและการจัดเก็บได้มาตรฐานเดียวกันที่สำคัญต้องมีการปรับปรุงอภิธานศัพท์ให้ทันสมัยตลอดเวลา รวมทั้งต้องให้ผู้ใช้สามารถค้นหาและเปิดใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

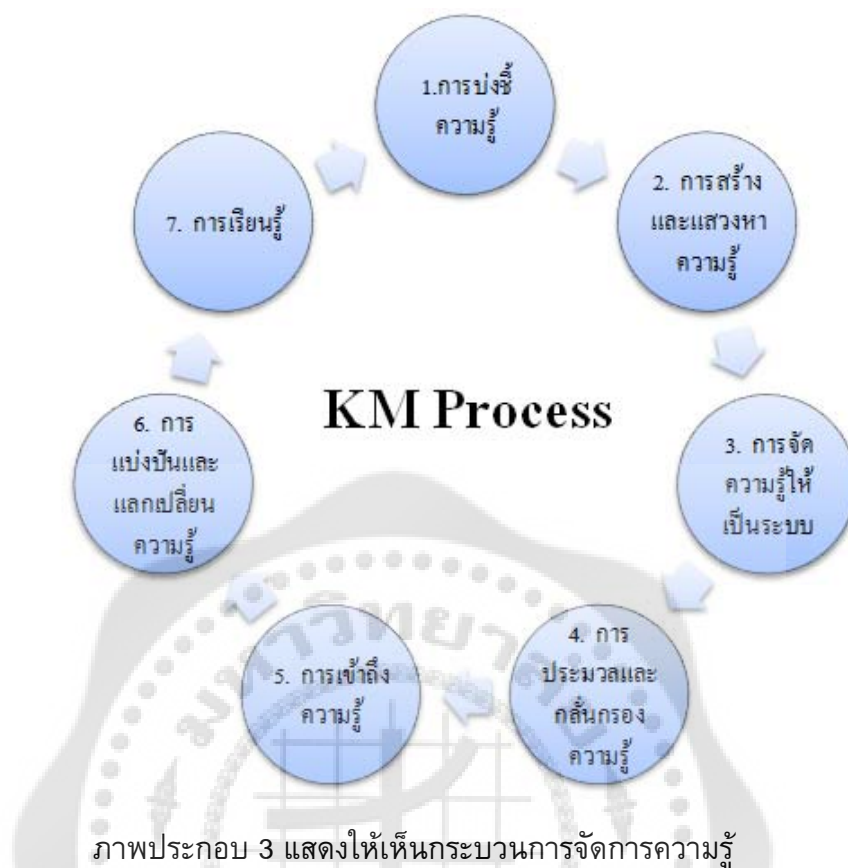
5. การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) ความรู้ที่ได้มานั้นจะไร้ค่าหากไม่ถูกนำไปเผยแพร่เพื่อให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้นองค์กรจะต้องมีวิธีการในการจัดเก็บและกระจายความรู้ทั้งความรู้ชัดแจ้งและความรู้ซ่อนเร้นโดยทั่วไปการส่งหรือการกระจายความรู้ให้ผู้ใช้มี 2 ลักษณะ คือ

- การป้อนความรู้ (Push) คือการส่งข้อมูล/ความรู้ให้ผู้รับโดยผู้รับไม่ได้ร้องขอหรือต้องการหรือเรียกง่าย ๆ ว่าตามอุปทาน (Supply-based) เช่น การส่งหนังสือเวียนแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ข่าวสารต่างๆ หรือข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการขององค์กร ซึ่งโดยทั่วไปมักจะทำให้ผู้รับรู้สึกว่าได้รับข้อมูล/ความรู้มากเกินไปหรือไม่ตรงตามความต้องการ

- การให้โอกาสเลือกใช้ความรู้ (Pull) คือ การที่ผู้รับสามารถเลือกรับหรือใช้เฉพาะข้อมูล/ความรู้ที่ต้องการเท่านั้น ซึ่งทำให้ลดปัญหาการได้รับข้อมูล/ความรู้ที่ไม่ต้องการมากเกินไป (Information Overload) การกระจายความรู้ลักษณะนี้เรียกว่า การเข้าถึงตามอุปสงค์ (Demand based Access) องค์กรควรทำให้เกิดความสมดุลระหว่างการกระจายความรู้แบบป้อนความรู้และการเลือกใช้ความรู้เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้ข้อมูล/ความรู้

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) การจัดทำเอกสาร จัดฐานความรู้ รวมทั้งการทำสมุดหน้าเหลืองโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยให้เข้าถึงความรู้ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น อย่างไรก็ตามวิธีการดังกล่าวใช้ได้ดีสำหรับความรู้ที่ชัดเจนเท่านั้น สำหรับการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ประเภทซ่อนเร้นจะต้องทำด้วยการพบปะกันตัวต่อตัวหรือเป็นกลุ่มหรือที่เรียกว่า การขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ซึ่งอาจทำได้ในหลายรูปแบบ จากการศึกษาพบว่าองค์กรส่วนใหญ่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จในการทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้อย่างทั่วถึงเท่าไรนัก

7. การเรียนรู้ (Learning) วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการจัดการความรู้คือ การเรียนรู้ของบุคลากรและนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาและปรับปรุงองค์กร ดังนั้นขั้นตอนนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะถึงแม้องค์กรจะมีวิธีในการกำหนด รวบรวม คัดเลือก ถ่ายทอด และแบ่งปันความรู้ที่ดีเพียงใดก็ตาม หากบุคลากรไม่ได้เรียนรู้และนำไปใช้ประโยชน์ก็เป็น การสูญเปล่าของเวลาและทรัพยากรที่ใช้ องค์กรจะต้องกระตุ้นและสร้างบรรยากาศที่ทำให้บุคลากรทุกคนกล้าคิด กล้าทำ กล้าลองผิดลองถูก โดยผู้บริหารจะต้องยอมรับผลลัพธ์ที่ออกมาไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลวเพราะกระบวนการเรียนรู้มิได้ขึ้นอยู่กับผลลัพธ์แต่มาประสบการณ์ที่ได้รับในการลองนำความรู้ที่ได้มาฝึกปฏิบัติหากล้มเหลวก็จะเป็นการไม่ทำผิดซ้ำสองอีกอย่างไรก็ตามการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะต้องสอดคล้องกับทิศทางและค่านิยมขององค์กรด้วย

ที่มา: ของภาพ: www.phar.ubu.ac.th/km/?p=197

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบที่วิทยาลัยศิลปศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการการเรียนการสอน ฉะนั้นกระบวนการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบจึงต้องผ่าน 5 กระบวนการ ดังนี้

1. การกำหนดความรู้
2. การแสวงหาความรู้
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ
5. การถ่ายทอดความรู้

5.5 เป้าหมาย และประโยชน์ของการจัดการความรู้

หัวใจสำคัญของการจัดการความรู้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลที่ทำงานด้วยกันและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และการจัดการความรู้จึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับ คน งาน และความรู้ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับ วิจารย์ พานิช (2548: 3-4) ได้อธิบายว่า การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย 4 ประการไปพร้อมๆ กันดังนี้

1. บรรลุเป้าหมายของงานทำให้งานมีคุณภาพ และประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น ผลงานตรงกับความต้องการของลูกค้าและสามารถผลิตผลงานหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็ว
2. บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคนทำให้บุคลากรทุกคนเป็น “บุคคลเรียนรู้” (Learning person) คือ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานอยู่เสมอ รวมถึงเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ตลอดเวลา
3. บรรลุเป้าหมายการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรเรียนรู้ เนื่องจากบุคลากรในองค์กรเป็นบุคคลเรียนรู้จึงส่งผลให้องค์กรเป็นองค์กรเรียนรู้ทำให้องค์กรมีฐานความรู้ซึ่งจะช่วยเพิ่มและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันในอนาคตได้ต่อไป
4. บรรลุความเป็นชุมชน ทำให้บุคลากรในองค์กรมีการปฏิสัมพันธ์กัน สร้างความเอื้ออาทรระหว่างกันในองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นชุมชนต่อไป

ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2548: 64) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการความรู้ไว้ว่า การจัดการความรู้จะช่วยให้องค์กรเกิดการเรียนรู้ มีความสามารถในการผลิต การสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต และจัดการกับตราสินค้า (Brand) ภาพลักษณ์และสถานภาพขององค์กรในตลาดให้อยู่แนวหน้า โดยอาศัยกระบวนการคัดกรองความรู้ การแลกเปลี่ยนแบ่งปันและวิธีปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best practice) ซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพและช่วยให้องค์กรสามารถรักษาความเป็นผู้นำในยุคสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้นี้ได้

Bacha (200 อ้างอิงจาก นฤมล พฤกษ์ศิลป์ และพัชรา หาญกิจเจริญ, 2543; จิรัชณา วิเชียรปัญญา, 2549) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการความรู้ไว้ 8 ประการดังนี้

1. ป้องกันความรู้สูญหาย การจัดการความรู้ทำให้องค์กรสามารถรักษาความเชี่ยวชาญ ความสำคัญ และความรู้ที่อาจสูญหายไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของบุคลากร เช่น การเกษียณอายุการทำงานหรือการลาออกจากงาน เป็นต้น
2. เพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ประสิทธิภาพและความสะดวกในการเข้าถึงความรู้เป็นปัจจัยสำคัญของการเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจ เนื่องจากผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินใจสามารถตัดสินใจอย่างรวดเร็วและมีคุณภาพ
3. ความสามารถในการปรับตัวและมีความยืดหยุ่น การทำให้ผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจในงานและวัตถุประสงค์ของงานโดยไม่ต้องมีการควบคุม หรือมีการแทรกแซงมากนักจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานในหน้าที่ต่างๆ และพัฒนาจิตสำนึกในการทำงาน

4. ความได้เปรียบในการแข่งขัน การจัดการความรู้ช่วยให้องค์กรมีความเข้าใจลูกค้า แนวโน้มของการตลาดและการแข่งขันทำให้สามารถลดช่องว่างและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันได้

5. การพัฒนาทรัพย์สิน เป็นการพัฒนาความสามารถขององค์กรในการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่ ได้แก่ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์

6. การยกระดับผลิตภัณฑ์ การนำการจัดการความรู้มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริการซึ่งจะเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์นั้นๆ

7. การบริหารลูกค้า การศึกษาความสนใจและความต้องการของลูกค้าจะเป็นการสร้าง ความพึงพอใจและเพิ่มยอดขายและการสร้างรายได้ให้แก่องค์กร

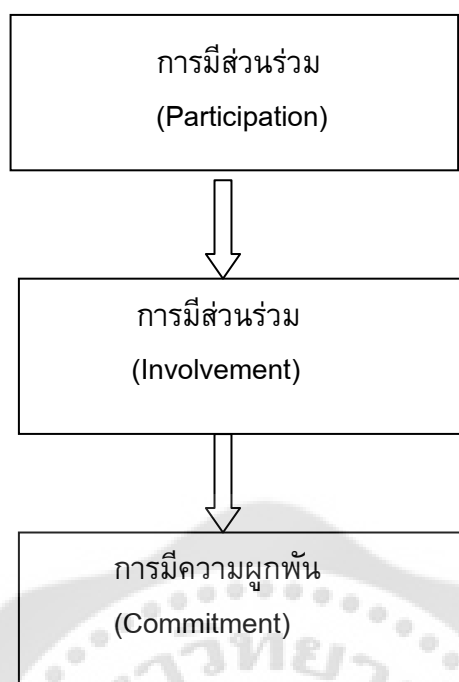
8. การลงทุนทางด้านทรัพยากรบุคคล การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันผ่านการ เรียนรู้ร่วมกัน การจัดการด้านเอกสาร การจัดการความรู้ที่ไม่เป็นทางการเป็นการเพิ่มความสามารถ ให้แก่องค์กรในการจ้างและฝึกฝนบุคลากร

ดังนั้นประโยชน์ในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบที่วิทยาลัยศิลปศึกษาประเทศลาว จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะแม่ นบุคลากร ครูอาจารย์ภายในวิทยาลัยศิลปศึกษาเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

6.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม (participation) ไว้ว่า เป็นการที่บุคคลเข้ามาช่วยหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆ หรือ กิจกรรมต่างๆ อาจเป็นกรณีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหารประสิทธิภาพ ขององค์กรขึ้นอยู่กับการรวมพลังของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้นในการปฏิบัติการกิจให้บรรลุ เป้าหมาย วิธีการหนึ่งในการรวมพลังความคิด สติปัญญาก็คือ การให้มีส่วนร่วม การให้บุคคลมีส่วน ร่วมในองค์กรนั้น บุคคลจะต้องมีส่วนเกี่ยวกับ (Involvement) ในการดำเนินการปฏิบัติการกิจต่างๆ เป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพัน (Commitment) ต่อกิจกรรมและองค์กรในที่สุดดังแสดงไว้ในภาพ ดังนี้

ภาพประกอบ 4 แสดงผลการมีส่วนร่วมในองค์กร

ทศนีย์ ปุวรรตน์ (2550: 17) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมอย่างกว้างๆ เช่น การมีส่วนร่วมช่วยเหลือโดยสมัครใจการให้ประชาชนเข้าร่วมกับกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการดำเนินการโครงการ ตลอดจนร่วมกับผลประโยชน์จากโครงการเหล่านั้น ล้วนเป็นข้อความที่ดูมีความคล่องตัวดูเป็นการปฏิบัติงานที่จริงจังซึ่งบ่งบอกว่าโครงการหรือแผนงานนั้น การมีส่วนร่วมจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินงานอย่างไร สำหรับความหมายของการมีส่วนร่วมที่ระบุเฉพาะเจาะจง เช่น การที่จะให้ประชาชนมีสิทธิและหน้าที่ที่เข้าร่วมแก้ปัญหาของเขาให้เขาเป็นผู้มีความริเริ่มและใช้ความพยายามและความเป็นตัวของตัวเองเข้าดำเนินการและควบคุมทรัพยากรและระเบียบในสถาบันต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ ก็เป็นการแสดงถึงความหมายที่บอกถึงสภาพการมีส่วนร่วมที่เน้นให้กลุ่มรวมดำเนินการ และมีจุดประสงค์ที่จะให้การมีส่วนร่วมนั้นเป็นการปฏิบัติอย่างแข็งขัน มิใช่เป็นไปอย่างเฉยเมย หรือมีส่วนร่วมพอเป็นพิธีเท่านั้น

Whang (อ้างอิงจาก ประสิทธิ์ ลาทอง 2546: 12) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นกระบวนการเข้าไปดำเนินงานของบุคคลหรือกลุ่มเพื่อให้สะท้อนถึงความสนใจของตนเอง หรือการสนับสนุนด้านกำลังงานหรือทรัพยากรต่อสถาบัน ระบบที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของพวกเขา

พิชัย สุขวุ่น (2546: 8) สรุปไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนองค์กรปกครองท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่น องค์กรอิสระได้เข้ามาร่วมกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสมัครใจในการแสดงความรู้สึก ความต้องการ ร่วมกันประสานสิ่งเหล่านี้ในการวางแผนและการดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ตลอดจนได้รับประโยชน์จากการดำเนินการนั้น

ประสิทธิ์ ลาทอง (2546: 12) สรุปไว้ว่า ความหมายการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเรียนรู้ หมายถึงกระบวนการที่สถานหรือโรงเรียนได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การมีส่วนร่วมรับรู้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมรับผิดชอบ ร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น คือ ผลผลิตในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขที่จะทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้า มั่นคง เข้มแข็งของสังคมสืบไป

6.2 ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม

จินตวิทย์เกษมสุข.(2554).ได้กล่าวความหมายของการมีส่วนร่วมดังนี้

1. การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจการร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆอันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง
2. การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือของประชาชนไม่ว่าปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันและเข้ามาร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์การเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์
3. การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกันด้วยจิตใจและอารมณ์ของแต่ละบุคคลในการร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม
4. การมีส่วนร่วมคือการที่ประชาชนจะต้องเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจระดับต่างๆทางการจัดการบริหารและทางการเมืองเพื่อกำหนดความต้องการในชุมชนของตน ซึ่งสอดคล้องกับ Shadid and Others (อ้างอิงจาก ประสิทธิ์ ลาทอง 2546: 19) เห็นว่าแนวคิดที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบมากที่สุดคือ แนวคิดของโคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff) ซึ่งได้จำแนกขั้นตอนหรือประเภทการมีส่วนร่วมออกเป็นเรื่องของ การตัดสินใจ (Decision and Making) การดำเนินการ (Implementation) ผลประโยชน์ (Benefits) และการประเมิน (Evaluation) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

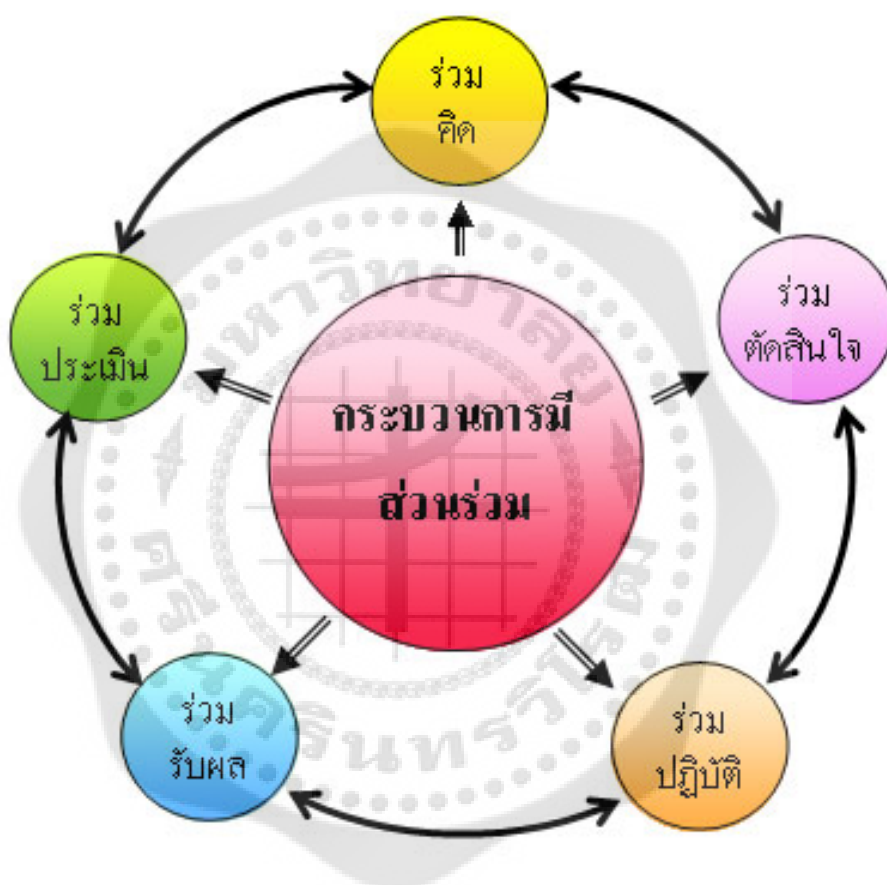
ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกระบวนการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่ต้องทำคือ การกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการ

กระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้ รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวก และผลที่เกิดขึ้นทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้แสดงในภาพดังนี้

ภาพประกอบ 5 แสดงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในองค์กร

ที่มา: ของภาพ: www.elearning.msu.ac.th/opencourse/0109501/unit01/unit01_006.htm

ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว หมายถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องก็คือ สมาชิกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนารายวิชาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ และดียิ่งขึ้น

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้

สำหรับในประเทศไทยมีการศึกษา และวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้บ้างแล้วแต่ยังไม่ปรากฏงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

จินตนา แก่งมกคล (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนรายวิชาการจัดการความรู้ในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ ผลการวิจัยมุ่งเพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการจัดการความรู้ในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทเพื่อพัฒนาต้นแบบรายวิชาการจัดการความรู้ที่เหมาะสมโดยผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 5 แห่งที่เปิดการเรียนการสอนรายวิชาการจัดการความรู้ในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จำนวน 42 คน

ผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอุปนัย สรุปได้ดังนี้ 1. สภาพทั่วไปพบว่าในการจัดการเรียนการสอนทั้งสองระดับ อาจารย์แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของเนื้อหาให้นักศึกษาทราบก่อนเสมอ ส่วนเนื้อหาที่สอนเป็นการจัดการความรู้ในองค์กรทั่วไปครอบคลุมประเด็นเรื่อง 4 ด้านคือ ความรู้พื้นฐานในการจัดการความรู้ กระบวนการจัดการความรู้ เทคโนโลยีกับการจัดการความรู้และประยุกต์การจัดการความรู้ในองค์กร วิธีการสอนประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้แก่ การบรรยาย การใช้สื่อการสอน การให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและนำเสนอรายงานและการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน อย่างไรก็ตามในระดับปริญญาตรี อาจารย์บางท่านได้ใช้วิธีการสอนอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การใช้เกมจำลองสถานการณ์ การอภิปรายและการสัมมนา ในขณะที่การสอนระดับปริญญาโทในสถาบันหนึ่งได้เชิญวิทยากรจากองค์กรมาบรรยาย ส่วนวิธีประเมินผลการเรียนที่ใช้ส่วนใหญ่ได้แก่ การสอบ การทำงานที่ได้รับการมอบหมาย

นิวสันต์ ลาจันติก (2548) ได้ศึกษาการจัดการความรู้ในสถานศึกษาพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 และศึกษาองค์ประกอบที่ทำให้ประสบผลสำเร็จตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารโดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 280 คน จากสถานศึกษาจำนวน 140 แห่งผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีทรรศนะว่าการจัดการความรู้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ภาวะผู้นำขององค์กร ความเชื่อ ค่านิยมและวัฒนธรรมของหน่วยงาน เทคโนโลยีที่ใช้ในโรงเรียน การสื่อสารในโรงเรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดผลการจัดการเรียนรู้ในด้านองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จนั้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าจะต้องประกอบด้วย การให้สนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรในการพัฒนาตนเองของบุคลากร การมีแผนงานหรือยุทธศาสตร์ที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้การกำหนดนโยบายและแผนงานที่เชื่อมโยงการทำงานและการแลกเปลี่ยนความรู้และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

รวมถึงการมีระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันนอกจากนี้ผู้บริหารต้องเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และมีแนวคิดในการสร้างขวัญกำลังใจในการแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการสนับสนุนด้านงบประมาณ เป็นบุคคลที่รับผิดชอบสูง ยอมรับกัน การเปลี่ยนแปลง และบริหารโดยยึดหลักเมตตากรุณาและมีความเป็นประชาธิปไตย ส่วนครูผู้สอนต้องพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงและการนำเอาองค์ความรู้ใหม่ๆ มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการประสานสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและมีความเข้าใจหลักการจัดการเรียนรู้ตลอดจนตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้

วิลาวลัย มาคุ้ม (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานพบว่า องค์ประกอบหลักทั้ง 6 องค์ประกอบคือ การกำหนดความรู้ การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเก็บความรู้และการนำความรู้ไปใช้ เป็นองค์ประกอบสำคัญของครู ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงตามจากมากไปหาน้อยคือ องค์ประกอบด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้(.96) องค์ประกอบด้านการสร้างความรู้(.91) องค์ประกอบด้านการแสวงหาความรู้(.91) องค์ประกอบด้านการเก็บความรู้ (.88) องค์ประกอบด้านการนำความรู้ไปใช้ (.88) และองค์ประกอบด้านการกำหนดความรู้ (.77) ซึ่งทั้ง 6 องค์ประกอบหลัก จะต้องปฏิบัติผ่านตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบย่อยทั้งหมด 23 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ 80 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ด้านกำหนดความรู้ 11 ตัวบ่งชี้ ด้านแสวงหาความรู้ 12 ตัวบ่งชี้ ด้านการสร้างความรู้ 13 ตัวบ่งชี้ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 23 ตัวบ่งชี้ ด้านการเก็บความรู้ 9 ตัวบ่งชี้ และด้านการนำความรู้ไปใช้ 12 ตัวบ่งชี้ และผลการทดสอบความเที่ยงตรงของโมเดลโครงสร้างเชิงเส้นบ่งชี้การจัดการความรู้ของครู ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ค่า ไค-สแควร์ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อดิสร ฦ อุบล (2002: ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ในระบบศึกษาทางไกลผ่านระบบออนไลน์ (Knowledge Management in Online Distance Education) ผลการศึกษาพบว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางไกลผ่านระบบออนไลน์ประกอบด้วย ชุมชน (Community) ความร่วมมือกัน (Collaboration) ความหน้าเชื่อถือ และการแลกเปลี่ยนความรู้ (Trust and Knowledge Sharing) ความเข้าใจซึ่งกันและกัน (Shared understanding) ส่วนปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการศึกษาทางไกลผ่านระบบออนไลน์โดยปัญหาที่ได้ถูกนำเสนอได้แก่ ข้อจำกัดด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลและเวลา (Space and time constraints) การขาดการพบปะกันโดยตรง และการกระตุ้นทางสังคม(The lack of face-to-face interaction and social cues) อุปสรรคทางภาษา และวัฒนธรรม (Language and cultural barriers) ปัญหาเกี่ยวกับความเชื่อซึ่งกันและกัน (Problem of trust) ระดับชั้นของความร่วมมือ(Low level of collaboration) จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวจึงต้องมีการนำกระบวนการจัดการความรู้เข้ามาใช้ในการแก้ปัญหา โดยการดำเนินการจัดการทั้งความรู้ฝังลึกและความรู้เปิดเผย (Utilise both “explicit” and “tacit” knowledge)

การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ในทุกระดับการประยุกต์ใช้ทั้งเครื่องมือในการจัดการความรู้ และเทคนิคในการจัดการความรู้อย่างถูกต้อง

ประมวล ศรีขวัญใจ (2550) ได้ศึกษา การจัดการความรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ใน 4 ด้านคือ 1. ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านการสร้างความรู้ ด้านการจัดเก็บความรู้ และด้านการใช้ประโยชน์ความรู้ผลวิจัยพบว่า 1. ครูผู้สอนมีการจัดการความรู้โดยรวม อยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้ประโยชน์ความรู้ ด้านการสร้างความรู้ และด้านการจัดเก็บความรู้ อยู่ระดับน้อย ส่วนด้านการแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง 2. ครูผู้สอนมีเพศต่างกัน มีการจัดการความรู้โดยรวมและในแต่ละด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนเพศชายมีการจัดการความรู้โดยรวมและในแต่ละด้านสูงกว่าครูผู้สอนเพศหญิง ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีการจัดการความรู้โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีการจัดการความรู้โดยรวมและในแต่ละด้านสูงกว่าระดับปริญญาตรี 3. ครูผู้สอนที่ประสบการณ์ต่างกันมีการจัดการความรู้โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีการจัดการความรู้โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

จิราชาติ ตั้งคุปตานนท์ (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการความรู้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง ซึ่งองค์กรที่ได้เข้าไปศึกษาเป็นองค์กรที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับวัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้าง วัตถุประสงค์หลักในงานวิจัยนี้เพื่อที่จะศึกษาถึงกระบวนการบริหารจัดการความรู้ที่ใช้อยู่ในองค์กร ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่จะได้มาจากการสัมภาษณ์บุคคลในระดับต่างๆที่เกี่ยวข้อง และการสังเกตวิธีการทำงาน ตลอดจนการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กร ผลการได้รับจากการศึกษา คือ วิธีการและขั้นตอนในการระบุนวัตกรรมที่จำเป็นสำหรับการใช้งาน ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความรู้ซึ่งประกอบด้วย บรรยากาศในการทำงาน วัฒนธรรมขององค์กร ระบบการทำงาน

ธนวิน ทองแถว (2553) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประโยชน์จากการนำการจัดการความรู้มาใช้ในองค์กร ของบุคลากรกรมทางหลวง ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่มีผลต่อประโยชน์ จากการนำการจัดการความรู้มาใช้ ปัจจัยทางการจัดการความรู้โดยรวมมีความสัมพันธ์กับประโยชน์โดยรวมจากการนำการจัดการความรู้มาใช้ในองค์กรโดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยทางการจัดการความรู้ต่างมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ต่อองค์กร และประโยชน์ต่อบุคลากรอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ณัฐวรรณ กิตติวิโรจน์ (2556) ได้ศึกษาแนวคิดการบริหารจัดการองค์ความรู้ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทหลักทรัพย์ คันทรี่ กรุ๊ป จำกัด(มหาชน) กรุงเทพฯ จำแนกตามองค์ประกอบ 4 ด้าน ประกอบด้วย การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ การดึงความรู้ การรวบรวมความรู้ และการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทหลักทรัพย์ คันทรี่ กรุ๊ป จำกัด(มหาชน) กรุงเทพฯ

จุฑามาศ เสงยศมาก (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โรงเรียนบ้านละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อต้องการพัฒนาครูตามกรอบการศึกษา 3 ด้านคือ 1. ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ครูสามารถรวมกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. ครูมีวิธีพัฒนาตนเองโดยลงมือทำงาน และนำผลงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาครูด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการระดมพลังสมองใช้เทคนิคการมีส่วนร่วม (AIC) และการนิเทศการสอนแบบมีส่วนร่วม ทำให้ครูมีความรู้ความสามารถจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามยังมีจุดอ่อนในการเสนอแนะซึ่งกันและกันอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งควรกระตุ้นให้ครูเปิดใจกว้างมากยิ่งขึ้น

Keyser (2004 อ้างอิงจาก ประมวล ศรีขวัญใจ 2550: 46) นักศึกษาปริญญาเอกแห่งมหาวิทยาลัยอลาบามา ได้เสนอผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในองค์กร ผลการวิจัยพบว่า จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลักที่สำคัญ คือ กระบวนการจัดการความรู้ วัฒนธรรมองค์การ การลงทุน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดโครงสร้างองค์การแบบแนวนอน และกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ โดยวัฒนธรรมองค์การเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบที่วิทยาลัยศิลปศึกษาประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดปรากฏการณ์ที่ศึกษาและผู้ให้ข้อมูลหลัก
2. ขั้นตอนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดปรากฏการณ์ที่ศึกษาและผู้ให้ข้อมูลหลัก

ปรากฏการณ์ที่ศึกษา

ปรากฏการณ์ที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบในสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษาซึ่งศึกษา 3 ด้านคือ ปัจจัยในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบ กระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบโดยศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์อาจารย์ และภาคส่วนผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบเพื่อให้ทราบถึงสภาพทั่วไปในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ และความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาต้นแบบรายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา พ.ศ. 2558 จำนวน 9 คน คือ

1. ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา	1 ท่าน
2. รองผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษาฝ่ายวิชาการ	1 ท่าน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา	1 ท่าน
4. ศิลปินที่มีประสบการณ์ในการสอน	1 ท่าน
5. ครูสอนรายวิชาออกแบบ	2 ท่าน
6. ครูสอนสาขาศิลปกรรม	1 ท่าน

7. ครูสอนศิลปศึกษาในโรงเรียนสามัญ	1 ท่าน
8. นักศึกษาปีสุดท้ายวิทยาลัยศิลปศึกษา	1 ท่าน

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ หนังสือ วารสาร งานวิจัย หลักสูตร แผนการสอนรายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การวิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิดการจัดการความรู้ เป็นการกำหนดขอบเขต หรือประเด็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา เพื่อนำมาสร้างเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถาม และคำถามสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อประธานและกรรมการ ที่ควบคุมปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนในคำถามเพื่อดำเนินแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถาม และคำถามสัมภาษณ์นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. การจัดกลุ่มร่วมกันประชุม Focus Group และผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการวิจัยในแต่ละหัวข้อตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่มีวิธีเก็บข้อมูลต่างกันดังนี้
 - 5.1 ศึกษาปัจจัยในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบซึ่งศึกษาได้จากเอกสาร การสำรวจ และสัมภาษณ์
 - 5.2 ศึกษากระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบจากการสังเกต สนทนา กลุ่ม แบบสอบถาม และสัมภาษณ์
 - 5.3 ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบซึ่งได้จากการ Focus group สัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว และความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา
2. แบบสอบถามความคิดเห็นการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. การสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปในการจัดการความรู้การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว และความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 นำข้อมูลได้จากการศึกษาเอกสาร มาสร้างแบบสัมภาษณ์โดยมีคำถามครอบคลุมเรื่องสภาพทั่วไปของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป.ลาว

1.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อประธานและกรรมการ ที่ควบคุมปริญญานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนในคำถามเพื่อดำเนินแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วส่งให้ตรวจพิจารณาอีกครั้ง

1.3 นำแบบสัมภาษณ์นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

ทั้งนี้แบบสัมภาษณ์มี 1 ชุด และมี 2 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลของผู้ตอบสัมภาษณ์ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ชื่อสถานที่ทำงาน ที่ตั้งของหน่วยงาน ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน ที่พักประจำ และหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อสะดวกเป็นต้น

ตอนที่ 2 แนวคำถามสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถาม 3 ด้าน คือ ปัจจัยในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบ กระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบ

2. การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารต่างๆ ได้แก่ หนังสือ วารสาร งานวิจัย หลักสูตร และแผนการสอนรายวิชาออกแบบ ในประเทศไทย และประเทศลาว

2.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอนคือ ตอนแรกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่สองประสบการณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ และตอนที่สามกระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ แล้วเสนอต่อประธานและกรรมการ ที่ควบคุมปริญญานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนในคำถามเพื่อดำเนินแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.3 นำแบบสอบถามนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

ทั้งนี้แบบสอบถามมี 1 ชุด และมี 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับหน่วยงานที่สังกัด ตำแหน่งวิชาการ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน เป็นต้น

ตอนที่ 2 ประสบการณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้

ตอนที่ 3 การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

1.1 ผู้วิจัยติดต่อหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อออกหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา สป.ป.ลาว เพื่อขอความอนุเคราะห์ขอสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการ (Focus Group) การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา รองผู้อำนวยการ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา ศิลปินที่มีประสบการณ์ในการสอนครูสอนรายวิชาออกแบบและครูสอนสาขาศิลปกรรม ด้วยตนเองระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2558

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยติดต่อหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อออกหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา สป.ป.ลาว เพื่อขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถาม อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

1.2 ผู้วิจัยได้ไปแจกเอกสารและจัดเก็บตัวตนเอง ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2558

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์

1.1 การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แต่ละครั้งทันทีเป็น

การวิเคราะห์ขั้นต้น เพื่อประเมินว่าข้อมูลที่ได้รับขณะสัมภาษณ์นั้น มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ กับประเด็นปัญหาที่จะวิจัยหรือไม่

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหาโดยละเอียดภายหลังเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็น กิจกรรมที่ดำเนินการต่อเนื่องจากการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 การถอดคำสัมภาษณ์ให้เป็นเนื้อหา

1.2.2 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

1.2.3 การแปรผลจากข้อมูล

2. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม สังเกตและบันทึกข้อมูล

2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา

2.2. นำเอาข้อมูลจากการสังเกต และบันทึกข้อมูล

2.3. นำข้อมูลมาคิดค่าเฉลี่ย

ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (Ferguson. 1981)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคน และ แทนจำนวนความถี่ในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมจากผู้บริหาร รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ และศิลปินตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ปัจจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษา
 - 1.1 สภาพทั่วไปของปัจจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ
 - 1.2 อุปสรรคของปัจจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ
2. กระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ
 - 2.1 สภาพทั่วไปกระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ
 - 2.2 อุปสรรคของกระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ
3. การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ
 - 3.1 สภาพทั่วไปการมีส่วนร่วมการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ
 - 3.2 อุปสรรคของการมีส่วนร่วมการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

1. ปัจจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษา

1. 1 สภาพทั่วไปของปัจจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า สภาพทั่วไปของปัจจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมวิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รัฐก็คือกระทรวงศึกษาธิการ และก็ได้เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของชาติ และครูศิลปศึกษาเพื่อไปพัฒนาด้านศิลปศึกษาในทุกกระบวนการในสถาบันการศึกษาใน สปป. ลาว ได้วางนโยบายและแผนการรวมของการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างให้คนมีความรู้ความสามารถขยายตัวรอบด้านตาม 3 ลักษณะชาติ 5 หลักมูลตามการศึกษาของ สปป. ลาว คือ 3 ลักษณะเช่น ลักษณะชาติ ลักษณะวิทยาศาสตร์ และลักษณะมหาชน และ 5 หลักมูลของการศึกษา คือ จริยธรรม ศึกษา ปัญญาศึกษา พลศึกษา ศิลปศึกษา และแรงงานศึกษา ซึ่งในนั้นจะเห็นได้ว่า ด้านศิลปศึกษารัฐก็ให้ความสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ และสังคม และเตรียมความพร้อมก้าวเข้าสู่ยุคสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ และสู่ประชาคมอาเซียนในสิ้นปี ค.ศ. 2015 นี้ วิทยาลัยศิลปศึกษาเป็นวิทยาลัยที่ขึ้นรัฐโดยตรง และได้รับงบประมาณจากรัฐในการพัฒนาการศึกษาด้านศิลปศึกษา ซึ่งวิทยาลัยก็มีข้อสะดวกในการร่วมมือกับสถาบันศึกษาภายใน และต่างประเทศ เพื่อหาแหล่งทุนที่สนับสนุนในการเรียนการสอนศิลปศึกษาเพราะฉะนั้นวิทยาลัยมีความพร้อมในระดับดีในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ เช่น อาคารเรียน ครูอาจารย์ อุปกรณ์การเรียน งบประมาณ เป็นต้น ดังรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1.1.1 ด้านปัจจัยภายนอกต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้แก่ นโยบายของกระทรวง ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา สภาวิชาชีพ สังก และวัฒนธรรม คือแต่ละประเด็นดังนี้

นโยบายของกระทรวง กระทรวงเป็นผู้วางนโยบาย และแนวทางแผนการรวมของการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างให้คนมีความรู้ความสามารถขยายตัวรอบด้านเพื่อทำให้การหลุดพ้นจากการเป็นประเทศด้อยพัฒนาในปี พ.ศ. 2563 ให้สามารถพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้ตอบสนองและรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา สปป. ลาว (2555: 55) การปฏิรูประบบการศึกษาแห่งชาติ สปป. ลาว ต้องปฏิรูปไปตาม 6 ทิศนำ 7 ยุทธศาสตร์ 7 วิธี 3ลักษณะ และ 5หลักรวมของการศึกษาดังนี้

“ 1. การปฏิรูปการศึกษาตาม 6 ทิศนำ

- เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ต้องลงลึกถึงโครงสร้างของการศึกษาแห่งชาติ
- ต้องดำเนินไปบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ต้องเป็นการขยายภูมิปัญญา และความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรมของชาติ
- เป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา
- ต้องเป็นการยกสถานภาพ บทบาทของครู – อาจารย์ให้สูงขึ้น

2. การปฏิรูปการศึกษาตาม 7 ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาตาม 2 ด้านคือ ด้านแนวคิดสังคมนิยมและสร้างคนเก่งทางด้านวิชาเอก
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการเรียนการสอนอย่างรอบด้านตาม 5 หลักมูลของการศึกษา คือ จริยธรรมศึกษา ปัญญาศึกษาพลศึกษา ศิลปศึกษา และแรงงานศึกษา
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 เอาใจใส่ปรับปรุง และขยายการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างกว้างขวางทั้งการศึกษาในโรงเรียน และ การศึกษานอกโรงเรียน โดยเฉพาะเขตชุมชนห่างไกล
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 ให้พลเรือนลาวได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานขั้นมัธยมต้นโดยพื้นฐาน
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาการศึกษาใน ครั้งต่อไป เน้นความเป็นเลิศในด้านคุณภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ 7 ส่งเสริมให้ ทุกสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษาอย่างกว้างขวาง

3. การปฏิรูปการศึกษาตาม 7 วิธีการ

- วิธีที่ 1 เปลี่ยนแปลงจุดหมายเนื้อหา(หา)ในหลักสูตรการศึกษาขั้นใหม่(ทุกสายทุกชั้นทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน)
- วิธีที่ 2 พัฒนาครู อาจารย์ และเปลี่ยนแปลงวิธีสอน
- วิธีที่ 3 ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการคุม ครองการศึกษา
- วิธีที่ 4 สืบต่อพัฒนาโครงสร้างองค์การศึกษาแห่งชาติและพัฒนาระบบโรงเรียน ห้องเรียนพื้นฐานการศึกษา
- วิธีที่ 5 เพิ่มงบประมาณให้แขนงการศึกษา
- วิธีที่ 6 ส่งเสริมการศึกษาให้เป็นของปวงชน

- วิธีที่ 7 เพิ่มการร่วมมือกับสากล
- 4. การปฏิรูปการศึกษาตาม 3 ลักษณะ
 - ลักษณะชาติ
 - ลักษณะวิทยาศาสตร์
 - ลักษณะมหาชน
- 5. 5 หลักมูลของการศึกษา
 - จริยธรรมศึกษา
 - ปัญญาศึกษา
 - พลศึกษา
 - ศิลปศึกษา
 - แร่งงานศึกษา "

ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้นซึ่งเป็นนโยบาย และแผนของกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาของลาวได้กำหนดออก ซึ่งในนั้นกระทรวงได้มอบนโยบายด้านศิลปศึกษาให้วิทยาลัยศิลปศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการเรียนการสอนตามบทบาท และหน้าที่ในการขับเคลื่อนนโยบายตามแนวของกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาของ สปป. ลาว ในการผลิตครู ด้านศิลปศึกษา เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ความรู้ทักษะ และประสบการณ์ของความเป็นครูศิลปศึกษาตามโรงเรียนสามม้นศึกษา และตามสถาบัน วิทยาลัยต่าง ๆ ของประเทศลาว ตามเงื่อนไขความต้องการของสังคม เพื่อเป็นการอนุรักษ์ และสืบสารศิลปวัฒนธรรมของชาติ และกระทรวงยังได้สนับสนุนงบประมาณให้วิทยาลัยศิลปศึกษา เพื่อพัฒนาด้านศิลปศึกษา นอกจากนี้กระทรวงยังได้สนับสนุนให้ทุนบุคลากร ครูอาจารย์ไปศึกษาต่อ สัมมนา อบรม ดูงานทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ดังคำสัมภาษณ์ วีระวัน บุญสุขไทย (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ ตามความคิดของผมคิดว่า นโยบายกระทรวงเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะว่าได้วางแนวทาง และแผนการรวมของการพัฒนาการศึกษา คือ ด้านศิลปศึกษาเพื่อสร้างให้คนมีความรู้ ความสามารถทางด้านศิลปศึกษา และได้สนับสนุนทางงบประมาณต่างๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนา ศิลปศึกษา และผมเห็นว่า งบประมาณของกระทรวงเพิ่มขึ้นเท่าตัวถ้าเทียบกับ 4 ปีที่ผ่านมา ”

นอกจากนี้ ศรีจัน สุขะผล (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ นโยบายกระทรวงได้วางแนวทาง และแผนการรวมของการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้าง ให้คนมีความรู้ความสามารถขยายตัวรอบด้านตาม 3 ลักษณะชาติ 5 หลักมูลตามการศึกษาของ สปป. ลาว เพื่อให้การหลุดพ้นจากการเป็นประเทศด้อยพัฒนาในปี พ.ศ. 2563 ให้สามารถ พัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ด้านศิลปศึกษาเพื่อตอบสนองและรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศชาติ และวิทยาลัยเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐก็คือกระทรวง ”

สรุปได้ว่า นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา สปป. ลาว โดยรวมแล้วเอื้อต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ เช่น นโยบายด้านศิลปศึกษา เพราะว่่านโยบายศิลปศึกษาของประเทศลาวประกอบด้วย ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ฮีตคลองประเพณี ที่เป็นเอกลักษณ์ของ สปป.ลาว เพื่อสร้างให้คนเก่งทางด้านครุศิลปศึกษา เน้นความเป็นเลิศในด้านคุณภาพ เพิ่มงบประมาณให้แขนงการศึกษา และร่วมมือกับสากล ซึ่งเราจะเห็นได้ว่า นโยบายของกระทรวงเป็นปัจจัยที่สำคัญเพราะว่ากระทรวงได้ให้ความสำคัญกับด้านศิลปศึกษา และงบประมาณได้เพิ่มขึ้นเท่าตัว ถ้าเปรียบเทียบกับปีผ่านมา สนับสนุนให้อาจารย์สอนศิลปศึกษาไปยกระดับต่อ ไปอบรม ดูงาน ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อพัฒนาด้านศิลปศึกษาให้มีคุณภาพ รับผิดชอบต่อสังคม และให้เท่าทันกับบรรดาประเทศในภาคพื้น

ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา วิทยาลัยศิลปศึกษาเป็นวิทยาลัยที่ขึ้นกับรัฐก็คือ กระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาโดยตรง มีหน้าที่สร้างครุศิลปศึกษารับใช้ทั่วประเทศ ซึ่งประกอบมีสองสาขา คือ ศิลปดนตรี และศิลปกรรม และวิทยาลัยได้รับนโยบาย แผนการศึกษา และงบประมาณ จากกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาโดยตรง โดยเฉพาะมีนโยบายของการศึกษา 5 หลัก มूलของการศึกษาของ สปป. ลาว คือ จริยธรรมศึกษา ปัญญาศึกษา พลศึกษา ศิลปศึกษา และแรงงานศึกษา เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงทางด้านศิลปศึกษาที่ถูกมอบให้วิทยาลัยรับผิดชอบ และเป็นผู้ส่งเสริมการเรียนการสอนตามบทบาท และหน้าที่ในการขับเคลื่อนนโยบายตามแนวของกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาของ สปป. ลาว ในการผลิตครุ ด้านศิลปศึกษา และทางวิทยาลัยศิลปศึกษาก็ได้สร้างวิสัยทัศน์คือ ศิลปะสร้างปัญญาทางทักษะ สุนทรีย์ในดนตรี และศิลปกรรม เพื่อสืบสารมรดกวัฒนธรรมลาวให้ยืนยงคงอยู่ตลอดไป และจะเห็นว่าวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญมีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล และเพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงได้สร้างเป็นแผนรวมของวิทยาลัย และแผนรายละเอียดของแต่ละสาขาโดยมอบให้แต่ละสาขาเป็นผู้สร้างแผนความต้องการที่จะพัฒนาหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ สาขาได้ให้อาจารย์ที่สอนแต่ละรายวิชาให้ขึ้นแผนเขียนโครงการตามความต้องการเพื่อพัฒนาแต่ละรายวิชา แล้วผู้บริหารได้รวบรวมทั้งหมด เพื่อมาแบ่งงบประมาณให้ตามความเหมาะสม พร้อมทั้งชี้แจงให้อาจารย์ทุกคนทราบ และพร้อมกันปฏิบัติ แล้วรายงานผลให้กระทรวงทราบ นอกจากนี้ยังได้ให้แต่ละสาขา รายวิชาขึ้นแผนเขียนโครงการที่จะต้องการทำในภาคเรียนหน้าให้ผู้บริหารเพื่อสร้างรวมแล้วขึ้นแผนส่งให้กระทรวงเพื่อขออนุมัติงบประมาณในปีต่อไป นอกจากนี้ผู้บริหารยังได้จัดโครงสร้างหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อดูแลแต่ละรายวิชาของแต่ละสาขา สนับสนุนอาคารสถานที่ และอุปกรณ์ต่าง ๆ นอกนี้ยังได้ร่วมมือกับสถาบันศึกษาภายใน และต่างประเทศ เพื่อหาแหล่งทุน นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษาเพื่อสนับสนุนเข้าในการเรียนการสอนศิลปศึกษาก็คือรายวิชาออกแบบ และสนับสนุนให้ครูอาจารย์เรียนรู้เข้าถึงระบบเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาเข้าในการจัดการความรู้ ส่งครูอาจารย์ไปยกระดับเรียนต่อดูงาน อบรม และสัมมนา ภายในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อให้ศิลปศึกษามีการพัฒนาให้ทันกับ

สังคมปัจจุบัน และตอบสนองกับนโยบายของกระทรวง วัฒนธรรม บุญสุขไทย (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ ในนามผมเป็นผู้บริหารผมคิดว่า การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ เห็นว่ามีความสำคัญหลายต่อสาขาศิลปกรรม เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่รายวิชาอื่นเขาในการเรียนการสอน เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และผ่านมายังไม่มีใครเคยทำเลย เรื่องการจัดการความรู้ ผมสนับสนุนอย่างเต็มที่ ”

นอกนี้ สีสุก พันแพงดี (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ ตามความคิดของผมคิดว่า ผู้บริหารก็คือวิทยาลัยศิลปศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ และสนับสนุนอย่างเต็มที่ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ ที่รับใช้เข้าในการประชุมกลุ่ม และให้ความสะดวกกับครูอาจารย์ และบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม ”

สรุปได้ว่า ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษาก็เป็นปัจจัยที่สำคัญมากโดยรวมแล้วเอื้อต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ เพราะว่า ผู้บริหารได้สนับสนุนทุน อุปกรณ์ต่างๆ สถานที่ บุคลากรครูอาจารย์เข้าร่วม และให้ความตอบรับเป็นอย่างดี และท่านให้ความสำคัญต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบมาก

สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมรายละเอียดดังนี้ สภาพเศรษฐกิจ ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวส่วนมาก ขึ้นกับภาคการเกษตร พลังงานไฟฟ้า และภาคอุตสาหกรรม เป็นสำคัญ ภาพรวมของเศรษฐกิจของ สปป.ลาว อยู่ช่วงกำลังพัฒนา อย่างไรก็ดี ลาวยังคงประสบปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข ที่สำคัญได้แก่ ปัญหาราคาน้ำมัน ที่เพิ่มสูงขึ้น ปัญหาการขาดดุลการค้าในอัตราสูง ค่าเงินกีบไม่มีเสถียรภาพ และปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง ด้านสังคม และวัฒนธรรม สปป. ลาว เป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ แต่กลุ่มชาติพันธุ์ลาวเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ ประชากรของประเทศลาวส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา มีวัฒนธรรมหลากหลายที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าหาญ อดทน รักอิสระเสรี รักหมู่คณะ ไม่ชอบการเบียดเบียนข่มเหง เป็นชาติที่รักสงบ มีความเคารพนับถือในบรรพบุรุษ นับถืออาวุโสทางอายุเป็นเกณฑ์สำคัญ การแต่งกาย ผู้หญิงนิยมเกล้าผม นุ่งผ้าซิ่น และมีสไบเฉียงพาดไหล่ ผู้ชายแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ส่วนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ นิยมแต่งกายตามประเพณีของแต่ละเผ่า ส่วนเรื่องอาหารการกิน อาหารหลักคือ ข้าวเหนียว ลาบ ส้มตำ ไก่ย่าง เป็น ดังนั้นประเทศลาวอยู่ในระยะการพัฒนาประเทศให้หลุดพ้นออกจากประเทศด้อยพัฒนาจึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เช่น ประชากรเพิ่มขึ้น การขยายตัวเมือง การสื่อสารเทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกรวดเร็วขึ้น มีสิ่งของประดิษฐ์ขึ้นใหม่เรื่อยๆ ข้อมูลข่าวสารทันสมัยเพิ่มขึ้นทำให้ การนำเอาศิลปวัฒนธรรมของต่างประเทศเข้ามาในประเทศได้ง่ายเป็นต้น ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้นแสดงให้เห็นว่า เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้ส่งผลกระทบต่อ

ระบบการศึกษาเกี่ยวกับศิลปศึกษาก็คือรายวิชาออกแบบ ดังคำสัมภาษณ์ ศรีจันทร์ สุขะผล (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ ตามความคิดผมเห็นว่า การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้มีความจำเป็น เพราะว่าสภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เราจำเป็นต้องได้จัดการความรู้วิชาออกแบบให้ทันกับสภาพดังกล่าว เพื่อบูรณาการให้นักศึกษาที่เรียนจบออกไป เพื่อไปสอนหรือทำงานให้สังคมเพื่อเข้าใจกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ”

มิก สายลม (2558: สัมภาษณ์) ยังได้กล่าวว่า

“ ผมคิดว่า ในสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม ซึ่งมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนของรายวิชาออกแบบโดยตรง ดังนั้นการบูรณาการเชิงวิชาการด้านการออกแบบเพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมในประเทศและต่างประเทศ เพื่อมุ่งเน้นการผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพทางวิชาการการออกแบบให้ได้ระดับสูง ”

จันทะสอน พิลาล (2558: สัมภาษณ์) ยังได้กล่าวว่า

“ ตามความคิดของผม ประเทศของพวกเราที่มีศิลปวัฒนธรรมอันดีครองประเพณีที่มีความหลากหลายในสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม พวกเราทุกคนจึงพร้อมกับสืบสานและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีความตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการ ดังนั้นการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบต้องได้ปรับเนื้อหาเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาเพื่อให้เหมาะสม และทันกับสังคมปัจจุบัน ”

นอกนี้ ยังได้สัมภาษณ์ศิษย์เก่าที่เรียนจบ พ.ศ 2549 ครูสอนสอนศิลปะโรงเรียนสะพานหินนครหลวงเวียงจันทน์ สีเวียง รือชัย (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ ผมเคยเรียนครูศิลปศึกษาที่วิทยาลัยศิลปศึกษา และก็เคยเรียนวิชาออกแบบผมคิดว่า ในสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม วิชาออกแบบต้องได้ปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงเพราะว่าเนื้อหาวิชาออกแบบกับความต้องการของสังคมที่กำลังพัฒนา และสังคมมีการแข่งขันกันอย่างสูง ดังนั้นวิชาออกแบบควรเพิ่มเนื้อหา เช่นออกแบบผลิตภัณฑ์ บุณประเพณี และการออกแบบเครื่องประดับเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม และเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ สุนทรียศาสตร์ทางศิลปะให้นักเรียน ให้มีความสามารถในการออกแบบ เพื่อขับเคลื่อนภาคการผลิตสินค้า และบริการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ”

นอกจากข้างต้นยังได้สัมภาษณ์นักศึกษารุ่นศิลปศึกษาปีสุดท้าย วิทยาลัยศิลปศึกษา ปานแดง วิไล (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ ผมคิดว่า ในสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม วิชาออกแบบต้องได้ปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงเพราะว่าเนื้อหาวิชาออกแบบยังมีเนื้อหาน้อย ถ้าเทียบใส่ความต้องการของสังคมก็คือนักศึกษาที่เรียนครุศิลปศึกษา ดังนั้นผมจึงอยากให้เพิ่มเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่เรียนศิลปศึกษาเช่น การออกแบบอุปกรณ์การศึกษา และเครื่องใช้สอยต่างๆ เพื่อเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ ทางศิลปะให้นักศึกษา ”

สรุปได้ว่า สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ได้มีการเปลี่ยนแปลงได้ส่งผลให้ศิลปศึกษาก็คือรายวิชาออกแบบได้รับผลกระทบ เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องได้จัดการความรู้รายวิชาออกแบบให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความจริงความต้องการของสังคม และจะต้องได้เพิ่มเอาบางเนื้อหาสาระเพิ่มเข้ารายวิชาออกแบบเพื่อสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาด้านศิลปศึกษาของกระทรวง

1.1.2 ด้านปัจจัยภายในต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ ได้แก่ อาจารย์ผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานที่ และอุปกรณ์ ในวิทยาลัยศิลปศึกษา รายละเอียดดังนี้

อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร รองผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา ผู้เชี่ยวชาญศิลปศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา ศิลปิน อาจารย์ที่สอนรายวิชาออกแบบ และอาจารย์สาขาศิลปกรรมในวิทยาลัยศิลปศึกษารวมทั้งหมด 9 คน ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ด้วยความเต็มใจ และพอใจในการเข้ามาจัดการความรู้รายวิชาออกแบบที่เตรียมพร้อมจะได้ทำงานร่วมกัน ทุกคนตระหนักถึงผลประโยชน์ของสาขา ก็คือรายวิชาออกแบบให้มีการพัฒนา ส่วนศักยภาพของอาจารย์มีความพร้อม ซึ่งทุกท่านที่เข้ามาร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบครั้งนี้ ส่วนมากมีความรู้ เชี่ยวชาญทางด้านศิลปศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาออกแบบ

ดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ครูอาจารย์ที่เข้าร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ ได้มีความพร้อม ทางความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และได้ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ดังนั้นโดยรวมแล้วจึงเอื้อต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

สถานที่ และอุปกรณ์ วิทยาลัยศิลปศึกษาโดยรวมแล้วมีที่น้อย แต่ก็มีห้องเรียน ห้องทำงานเพียงพอ มีห้องวางแสดงผลงาน และห้องสมุดที่ให้ความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลต่างๆ นอกเหนืออุปกรณ์รับใช้ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายโปรเจกเตอร์สะดวกต่อการทำงาน ในท้ายปีนี้วิทยาลัยศิลปศึกษาจะได้อาคารเรียนใหม่ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาให้งบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน 4 ชั้น คาดว่าในท้ายปี พ.ศ. 2558 จำให้สำเร็จ

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในก็คือ ทางด้านสถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ มีความพร้อม และเอื้อต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบอย่างมาก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นไม่ว่าปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน จะต้องมีความสัมพันธ์กัน เช่น กระทรวงมีความตระหนักเข้าใจคุณค่าของศิลปศึกษา และได้สนับสนุนทางด้านงบประมาณ ผู้บริหารได้ชี้แนะ และให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ไม่ว่างบประมาณ อาคารสถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ นอกจากนี้ยังได้จัดหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อดูแลความสะดวกในการจัดการความรู้ครั้งนี้ นอกจากนี้สนับสนุนให้ครูอาจารย์ และบุคลากรในสาขาเข้าร่วม ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าปัจจัยดังกล่าวเอื้อต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

1.2 อุปสรรคของปัจจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

ปัจจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบมีอุปสรรค ดังรายละเอียดดังนี้

- งบประมาณมีความล่าช้า

2. กระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

2.1 สภาพทั่วไปของกระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ สทนากลุ่ม และแบบสอบถาม แสดงให้เห็นว่า สภาพทั่วไปของกระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มี 5 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านการกำหนดความรู้ ในรายวิชาออกแบบ สาขาศิลปกรรมวิทยาลัย

ศิลปศึกษาโดยรวมแล้วการกำหนดความรู้โดยอิงใส่ทฤษฎี หลักการ ตำราเรียน หลักสูตร ของวิทยาลัยศิลปศึกษา และพื้นฐานของนักเรียน เพราะฉะนั้นนักเรียนที่มาเรียนส่วนมากมีพื้นฐานทางด้านศิลปะที่ต่างกันเพราะว่าบางโรงเรียนอยู่ต่างจังหวัดไม่มีครูสอนศิลปศึกษา โดยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบครั้งนี้ได้กำหนดความคิดรวมยอดตาม 2 ประเด็นคือ การออกแบบสมัยใหม่ และการออกแบบหลังสมัยใหม่

การออกแบบสมัยใหม่ อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้พากันค้นคว้าจากเอกสาร ตำราและพูดคุยกันเพื่อให้ทุกคนเข้าใจกันเกี่ยวกับการออกแบบสมัยใหม่ เพื่อเป็นที่อ้างอิงให้การกำหนดความรู้รายวิชาออกแบบ โดยรวมแล้วเห็นได้ว่าการออกแบบสมัยใหม่ จึงเป็นรูปแบบเฉพาะของศิลปินแต่ละคนเน้นความเป็นตัวของตัวเองของศิลปินแต่ละ กลุ่มซึ่งมีมากมายหลายกลุ่ม แต่ละกลุ่มก็มีแนวคิดเทคนิค วิธีการที่แตกต่างกันออกไปอย่างหลากหลาย บ้างก็ สะท้อนสภาพสังคม บ้างก็ แสดงมุมมองบางอย่างที่แตกต่างออกไป การออกแบบสมัยใหม่ มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงแต่ละช่วงอยู่ตลอดเวลา การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีการประดิษฐ์คิดค้นอย่างต่อเนื่องมีการใช้ระบบมาตรฐาน มีแนวทาง

ในการออกแบบรูปทรงภายนอกเพื่อให้มีอิสระหลุดพ้นจากรูปแบบดั้งเดิมและแสดงออกถึงสภาพสังคมสมัยใหม่และพัฒนาการทางเทคโนโลยียุคใหม่

สรุปได้ว่า โดยรวมแล้วการออกแบบสมัยใหม่อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า การออกแบบสมัยใหม่ก็เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบดังนั้นเราก็ต้องได้ปรับเนื้อหาสาระ และวิธีการสอนให้เข้ากับสภาพในปัจจุบัน

การออกแบบหลังสมัยใหม่ อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้พากันค้นคว้า การออกแบบหลังสมัยใหม่ให้ประสบความสำเร็จได้นั้น การออกแบบหลังสมัยใหม่จำเป็นจะต้องทำความเข้าใจพฤติกรรมและความต้องการของคนในยุคหลังสมัยใหม่ที่เน้นกระบวนการคิด จิตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะการตอบสนองให้แก่ผู้บริโภคในด้านการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้การออกแบบหลังสมัยใหม่ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมความต้องการอิสระ ความเป็นตัวของตัวเองสูง โดยเฉพาะความต้องการที่แตกต่างหลากหลาย มีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และการออกแบบหลังสมัยใหม่ ศิลปะ วัฒนธรรม สังคม และวัฒนธรรมโลกาภิวัตน์ในการสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบ จึงนับเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างสรรค์ และเรียนรู้ศิลปะ ดังนั้นอาจารย์เข้าร่วมได้พร้อมกันให้ความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ ได้กล่าวว่า การออกแบบหลังสมัยใหม่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบเพราะว่าการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด การทำงาน ความคิดสร้างสรรค์ จิตนาการ เพื่อสร้างสรรค์ศิลปะบูรณาการที่ไม่จำกัดในการใช้สื่อที่จะแสดงออก และเน้นกระบวนการสอนที่พัฒนาศักยภาพ การเสพสุนทรีย์และมีเหตุผลในการทำงานที่เน้นรูปแบบที่หลากหลายให้ความสำคัญเรื่องสติปัญญาที่ผสมผสานความคิดออกมาเป็นศิลปะที่หลากหลาย

สรุปได้ว่า โดยรวมอาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า ศิลปะหลังสมัยใหม่มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันเพราะการสอนที่เน้นกระบวนการคิด จิตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และมีการบูรณาการที่ไม่จำกัดในการใช้สื่อที่จะแสดงออก ดังนั้นจึงเหมาะสมในการเป็นข้อมูลให้ต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

เพราะฉะนั้นการออกแบบสมัยใหม่ และการออกแบบหลังสมัยใหม่มีความสำคัญกับการกำหนดความรู้รายวิชาออกแบบเพราะว่าเป็นบ่อนอ้างอิง และเป็นข้อมูล การออกแบบทั้งสองสมัยได้มีความสัมพันธ์กัน เราจึงต้องได้ตั้งประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับรายวิชาออกแบบ และให้สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน

นอกจากการได้กำหนดความคิดรวมยอดตาม 2 ประเด็น ข้างต้นนั้น เพื่อให้การกำหนดความรู้ให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยยังได้ตั้งประเด็นเพิ่มอีก ร่วมกับคณะอาจารย์คือ ภูมิปัญญาบูรณาการ ทฤษฎีออกแบบ ซึ่งรายละเอียด ดังนี้

ภูมิปัญญา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นประเทศที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความหลากหลายที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละจังหวัดที่ได้สืบทอดกันมาจากอดีต ซึ่งเป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพและเป็นรากฐานการพัฒนาที่เริ่มจากการพัฒนาเพื่อการสืบทอดต่อกันมาในแต่ละบ้าน อำเภอ เช่น การทำอาหาร การจัดสวน การทอผ้าชิ้น ผ้าไหมย้อมสีจากธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากไม้ การผลิตเครื่องเสียง แคน ระนาด กลอง ศิลปะการต่อสู้ และอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรม ประเพณีอย่างมากมาย ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอน เพื่อได้อนุรักษ์ และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมต่อไป และจะเกิดเป็นภูมิปัญญาใหม่ที่เหมาะสมกับยุคสมัยเอื้อประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อการวางแผนพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ดังนั้นสมาชิกที่เข้าร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ ตระหนักถึงความสำคัญ และเพื่อประโยชน์ของชาติ จึงให้ความสำคัญ คิดเห็นว่า ควรกำหนดภูมิปัญญาลาวเพิ่มเขาในเนื้อหาวิชาออกแบบ เพื่อจะได้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ และนำไปสอนหรือนำใช้สืบทอดภูมิปัญญาต่อไป เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ในนั้นมีเครื่องปั้นดินเผา จักสาน การออกแบบบุญประเพณี เพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญ ยอมรับภูมิปัญญา และประเพณี อันดีงามจนเกิดเจตคติที่ดี มีความรัก ความภาคภูมิใจ และรู้คุณค่าในภูมิปัญญาและประเพณี ดังคำสัมภาษณ์ของ สีสุก พันธ์แพงดี (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ ภูมิปัญญาของลาวนั้นมีหลากหลาย เพราะฉะนั้นเพื่อให้เป็นการสืบทอด สืบสาน และอนุรักษให้คง อยู่ และเหมาะสมกับปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องได้มีการเพิ่มเนื้อหาของรายวิชาออกแบบ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา และจะต้องได้สร้างกิจกรรมให้สังคมเพื่อให้ผู้คนได้มีโอกาสได้แสดงภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรมต่อสังคมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ไปด้วย ”

วันชัย วงษา (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ ผมคิดว่า ภูมิปัญญาของลาวที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะมีความหลากหลายแตกต่างกันไปตามชนเผ่าต่างๆทั่วประเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่นที่ต้องการนำเอาประเพณี และศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน คือประเพณีของลาว เพิ่มการออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบบุญประเพณีบุญพระธาตุหลวงเวียงจันทน์ มาบรรจุเข้าในเนื้อหาวิชาออกแบบ ”

วโรวสัน บุนนาคไทย (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ ภูมิปัญญาของลาวแม่น้ำมีหลากหลายผ่านมารายวิชาออกแบบก็ได้บรรจุเข้าในการเรียนการสอนมาแล้ว แต่ตามความคิดของผมยังมีน้อย ควรเพิ่มภูมิปัญญา และประเพณี เข้าเพิ่มเพื่อให้เด็กเรียนได้เรียนรู้เพิ่ม และทั้งเป็นการอนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญา ประเพณีของลาว เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ต่างๆ งานบุญพระราชธาตุหลวงเวียงจันทน์ ”

สรุปได้ว่า ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของลาวมีความสำคัญ และมีประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อการพัฒนาประเทศชาติ อาจารย์เห็นตรงกันให้เพิ่มเอาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมเข้าเป็นเนื้อหาในการสอนรายวิชาออกแบบคือ ให้เพิ่มการออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบบุญประเพณีพระราชธาตุหลวงเพื่อโฆษณาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และยังคงต้องได้สร้างกิจกรรมให้สังคมเพื่อให้ผู้คนได้มีโอกาสได้แสดงภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรมต่อสังคมเพื่อเป็นแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ และรวมถึงเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษต่อไป

การบูรณาการ ดังที่กล่าวมาข้างต้น ประเทศลาวมีภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายนับเป็นแรงผลักดันให้เกิดกระบวนการค้นคว้าใหม่ไปสู่การพัฒนาแบบองค์รวม ซึ่งเป็นการบูรณาการมิติต่างๆของสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน และช่วยผลักดันให้ศิลปศึกษาก็คือการออกแบบก้าวไปสู่กระแสหลังสมัยใหม่หรือกระแสโลกาภิวัตน์ ครูอาจารย์ที่เข้าร่วมการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้ค้นคว้าด้านการบูรณาการความรู้ที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบเพราะว่ามีความสำคัญอย่างมากทุกเนื้อหาทุกกิจกรรม การสอนต้องได้สอดแทรกเรื่องคุณธรรม และจริยธรรมและลักษณะอันพึงประสงค์ต่างๆ เพื่อการบูรณาการศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และประเพณี และได้สร้างกระบวนการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการโดยอิงใส่พื้นฐานสังคมในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม สรรพวิชา และแบบแผนการดำรงชีวิตโดยการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่สัมพันธ์กัน เพื่อสร้างแรงจูงใจและก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้อีกต่อไป การสอนวิชาออกแบบมาก็อาจใช้วิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดหรือจินตนาการ นำไปสู่การค้นพบความรู้ได้ด้วยตัวเอง เพดสะไหม แสงดาววง (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า

“ ได้ให้ความคิด ด้านการบูรณาการความรู้ทางด้านภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนตระหนักเห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติได้อนุรักษ์ ทำความดี มีความรับผิดชอบ และความมีน้ำใจ สำหรับรายวิชาออกแบบยังมีความจำเป็น และสำคัญอย่างมากในการบูรณาการเพื่อความมุ่งหมายในการรักษา ส่งเสริม และค้าทุนศิลปวัฒนธรรมไว้ ”

จันทร์สอน พิลาไล (2558: สัมภาษณ์) ยังได้กล่าวว่า

“ ตามความคิดของผม การสอนจำเป็นต้องมีการบูรณาการด้านทฤษฎี วิชา ศิลปวัฒนธรรม และชีวิตจริงประเพณีเข้าด้วยกัน ทั้งด้วยวิธีคิด จินตนาการ การเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน และครู อาจารย์เพื่อ การพัฒนาทักษะ ความเป็นตรรกะ มีเหตุผล และมีความเป็นอิสระการสอนการออกแบบก็อาจใช้วิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดหรือ จินตนาการ นำไปสู่การค้นพบความรู้และพัฒนาตัวเองด้วย ”

ตุงแท้ง คุณมีไซ (2558: สัมภาษณ์) ยังได้กล่าวเพิ่มอีกว่า

“ ความคิดของผม การสอนมีการบูรณาการด้านทฤษฎี วิชา ศิลปวัฒนธรรม และชีวิตจริงประเพณีเข้าด้วยกันในการสอนรายวิชาออกแบบแล้ว ยังจะต้องจำเป็นต้องบูรณาการความรู้สอดแทรกควบคู่กับคุณธรรม และจริยธรรมเน้นความมีน้ำใจต่อกัน อดทน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความเป็นระเบียบที่กล่าวมาข้างต้นนั้นผมคิดว่าสำคัญมากๆเลยนะครับกับนักเรียนเพื่อนนักเรียนที่เรียนจบออกไปจะได้คุณภาพ ”

สรุปได้ว่า การบูรณาการสมาชิกส่วนใหญ่เน้นให้ความคิดเห็นว่า การบูรณาการมีความสำคัญต่ออาจารย์ทุกคนที่จะต้องรู้และเข้าใจการบูรณาการในการเรียนการสอนทางด้านทฤษฎี วิชา ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรม และจริยธรรม สามารถนำเอาทักษะความรู้ที่มีไปประยุกต์ใช้ใช้ในการกำหนดความรู้ และการสอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาให้ก้าวหน้า และพัฒนาให้มีรูปแบบเป็นสากลมากขึ้น

ทฤษฎีการออกแบบ สมาชิกทุกคนเข้าร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้พากันค้นคว้าทฤษฎีการออกแบบเพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงในการกำหนดความรู้รายวิชาออกแบบ การออกแบบการถ่ายทอดรูปแบบจากความคิดออกมาเป็นผลงาน ที่ผู้อื่นสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของเดิมให้ดียิ่งขึ้นการออกแบบคือการวางแผนการนำเสนอผลงานนั้น ผลงานออกแบบจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องมีความ เข้าใจตรงกันอย่างชัดเจน ดังนั้นการออกแบบเป็นสื่อความหมาย เพื่อความเข้าใจระหว่างกัน เป็นสิ่งที่ อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับงาน

วิรุณ ตั้งเจริญ (2547: 10-11) ได้กล่าวว่า การออกแบบจะต้องตอบสนองความจำเป็นของมนุษย์ การแสดงออกของงานออกแบบจะต้องสร้างให้ปรากฏได้หรือตรวจสอบได้ เราจะต้องมีเกณฑ์ที่พิสูจน์ได้ เพื่อการตัดสินใจในทางคุณค่าของงานออกแบบ และการออกแบบเป็นความต้องการเร่งด่วนในสังคม ไม่ใช่ส่วนเกิน การออกแบบเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการอยู่รอดหรือเป็นการวางแผนในเชิงทรัพยากร (Resource planning) การออกแบบที่มีคุณค่าสามารถที่ประหยัดเศรษฐกิจโดยลดต้นทุนทางด้านแรงงาน อุปกรณ์และจำนวนงานออกแบบ ซึ่งการออกแบบสามารถประหยัดเวลาโดยการเสนอข้อมูลที่กระจ่างชัด การออกแบบกระตุ้นการสื่อสาร เป็นการช่วยให้บุคคลจำนวนมาก

ขึ้นมีความเข้าใจสื่อที่เสนอ การออกแบบช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างและรวดเร็ว การออกแบบทำให้การใช้ การผลิต และการเตรียมงาน ง่าย สะดวกสบายขึ้น การออกแบบช่วยให้เครื่องจักรกลเหมาะสมสอดคล้องกับมนุษย์ทางด้านกายภาพมากขึ้น การออกแบบต่างไปจากคณิตศาสตร์หรือเคมี ซึ่งการออกแบบมีทางแก้ปัญหาเกินกว่าหนึ่งทางในแต่ละปัญหา หรืออาจจะเรียกว่า การแก้ปัญหาที่มีทางเลือก (Alternate Solution) นักออกแบบพยายามที่จะค้นหาทางออกที่ดีที่สุดและนำไปใช้ประโยชน์

ดังนั้น การออกแบบเป็นการเพื่อส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มการสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะซึ่งมีความคิดสร้างสรรค์มีสุนทรียภาพ เห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปะ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม เอาสิ่งที่ดีและนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และในรายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษาประกอบ คือ ทฤษฎี การออกแบบโฆษณา ตัวหนังสือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน ห้องประชุม บุญประเพณี การเล่นเกม เป็นต้น ดังนั้นสมาชิกเห็นตรงกันว่า ในระยะผ่านมาในการสอนวิชาออกแบบก็ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ดังนั้นครูอาจารย์ที่เข้าร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบส่วนมากมีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องในการกำหนดเพิ่มเติมเนื้อหาในบทเรียนอีก เป็นต้นว่า ให้เพิ่มการออกแบบผลิตภัณฑ์บางเนื้อหาเช่น การออกแบบเครื่องปั้นดินเผา การออกแบบจักสาน เพราะว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์ ก็คือเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเตรียมตอบสนองให้การพัฒนาประเทศไปสู่สังคมยุคอุตสาหกรรมทันสมัย นอกจากนี้อาจารย์ส่วนใหญ่ยังเห็นตรงกันให้เพิ่มการออกแบบเกี่ยวกับประเพณีงานบุญพระราชธาตุหลวงเวียงจันทน์ เพราะว่าเพื่อจะได้โฆษณาและส่งเสริมอนุรักษ์ และท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาประเทศ สมาชิกได้เสนอในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบผ่านมายังไม่มีการสอนให้นักศึกษานำใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบ ดังนั้นควรเพิ่มการสอนการนำใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบด้วย

สรุปโดยรวมแล้วการกำหนดความรู้รายวิชาออกแบบที่ได้กล่าวมาในข้างต้นถือต่อการกำหนดความรู้รายวิชาออกแบบเพราะจำเป็นต่อการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ การกำหนดความรู้เป็นขั้นตอนที่จะต้องได้จำแนกความรู้ ชนิดความรู้เพื่อออกแบบให้สอดคล้อง และตรงประเด็นกับรายวิชาออกแบบให้มีคุณค่าหลายที่สุดโดยอิงใส่การเปลี่ยนแปลงของสังคม และการบูรณาการมีความสำคัญต่ออาจารย์ทุกคนที่จะต้องรู้และเข้าใจสามารถนำเอาทักษะความรู้ที่มีไปประยุกต์ใช้เข้าในการจัดการความรู้ ดังนั้น สมาชิกทุกท่านได้เห็นตรงกันให้เพิ่มเนื้อหา คือ เพิ่มการออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบบุญประเพณีพระราชธาตุหลวงเวียงจันทน์ และ การนำไปใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบ เพื่อให้ตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และ สปป.ลาว มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันหลากหลายเพื่อเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ ให้อยืนยงคงอยู่กับประเทศลาวตลอดไป

นอกจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยในยังได้ใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นที่มีต่อการกำหนดความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา เก็บและรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ศิลปิน ครูอาจารย์ เพื่อเป็นแนวทางต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

ให้มีความเหมาะสมและดีขึ้น ผลศึกษาพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อการกำหนดความรู้รายวิชา ออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$)

2.2.2 ด้านการแสวงหาความรู้ โดยรวมแล้วสมาชิกที่เข้าร่วมการจัดการความรู้ รายวิชาออกแบบก็คือด้านการแสวงหาความรู้ ผู้วิจัยได้นำเอาประเด็นหรือคำถามที่จะค้นคว้าให้ สมาชิกก่อนที่จะถึงวันประชุม เพื่อให้สมาชิกได้สืบค้น และหาข้อมูลตามประเด็น คือ การออกแบบ สมัยใหม่ การออกแบบหลังสมัยใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การบูรณาการ และทฤษฎีออกแบบ เพื่อให้ ไปหาค้นคว้าหาข้อมูลตามหนังสือ หลักสูตร ตำราเรียน ทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ และข้อมูลอื่นๆ โดยรวมแล้วให้สมาชิกไปแสวงหาข้อมูลการจัดการความรู้ต่างๆ เป็นอิสระในการแสวงหาความรู้ นำ ข่าวสาร อินเทอร์เน็ต วารสาร หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ เป็นต้น จากที่กล่าวข้างต้นที่สมาชิกได้ พากันไปหาข้อมูลมา ก็ได้มาสนทนากลุ่มในการพูดคุย โดยรวมแล้วสมาชิกได้ข้อมูลมาพอสมควร และก็พากันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน โดยส่วนใหญ่แล้วสมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ข้อมูลมีมากมาย มีหลายแบบ และมีคนเขียนหลายแต่ละเรื่องก็แตกต่างกันเล็กน้อย พวกเราจะต้อง ได้พิจารณา เปรียบเทียบด้วยเหตุผล เพื่อให้ได้เนื้อหาที่เหมาะสมในการจัดการความรู้รายวิชา ออกแบบให้เหมาะกับการเรียนการสอนต่อไปให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น สมาชิกยังได้ให้ความคิดเห็น ตรงกันว่า ในยุคปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลง วิชาออกแบบต้องได้ปรับเนื้อหาสาระให้สอดคล้อง กับปัจจุบันให้หลายที่สุด ศรีจอย ญาติวิเกต (2558: สัมภาษณ์) ยังได้ กล่าวว่า

“ ตามความคิดของผมคิดว่า ผ่านการการแสวงหาความรู้หรือหาข้อมูลต่างๆ เพื่อมาสนทนา แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันนั้นมีความสำคัญหลายก็ให้เกิดความรู้ใหม่ๆ และรู้ทันกับสภาพความ เป็นจริงของสังคม และการศึกษาอีกด้วยเพราะว่าเราแสวงหาจากข่าวสารต่างๆ และผมยังคิด ว่าการแสวงหาความรู้ที่อยู่ในวิทยาลัยศิลปศึกษาฯ ยังไม่มีเว็บไซต์ของวิทยาลัยศิลปศึกษา มี เพียงหนังสือ ตำราเรียน ”

สีสุก พันแพงดี (2558: สัมภาษณ์) ยังได้เพิ่มว่า

“ ในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบในครั้งนี้ด้านการแสวงหาความรู้โดยรวมแล้วสมาชิกทุก คนได้เอาใจใส่ต่อความรับผิดชอบของตนเอง หาข้อมูล เอกสารต่างๆ ตามประเด็นคำถาม และทุกคนก็ได้มาสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยกันอย่างตรงไปตรงมา ”

นอกนี้ มิก สายลม (2558: สัมภาษณ์) ยังได้กล่าวว่า

“ ในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบด้านการแสวงหาความรู้แม่นดีมากเพราะก่อนจะเข้าร่วม สหณากลุ่มผมได้คำถามและประเด็นจุดประสงค์ของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบก่อน ผมเลยได้มีเวลาหาข้อมูลที่ต้องการนั้น ”

สรุปโดยรวมแล้ว การแสวงหาความรู้รายวิชาออกแบบสมาชิกทุกท่านได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมสหณากลุ่ม การไปสืบค้น หาข้อมูลต่างๆ และยังให้ความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบในครั้งนี้ เพราะฉะนั้นจึงเอื้อที่สุดในการจัดการความรู้รายวิชา ออกแบบ

นอกจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยในยังได้ใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นที่มีต่อการแสวงหาความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา เก็บและรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ทำนรองวิชาการ ศิลปิน ครูอาจารย์ เพื่อเป็นแนวทางต่อการจัดการความรู้ รายวิชาออกแบบให้มีความเหมาะสมและดีขึ้น ผลศึกษาพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อการแสวงหาความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

2. 2.3 ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ สมาชิกคือ อาจารย์ผู้ที่เข้าร่วมสหณากลุ่มทุกท่านได้เอาใจใส่ต่อหน้าที่ได้รับได้ค้นคว้าหาข้อมูลและทำความเข้าใจตามประเด็น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ก็คือบทเรียนด้วยกัน และประสมประสานกับความรู้เดิมหรือข้อมูลเก่าเพื่อให้เกิดบทเรียนใหม่ๆ เกิดความชำนาญรู้เท่าทันเหตุการณ์สามารถปรับตนเองได้เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เข้าในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบให้ดีขึ้น อาจารย์ส่วนใหญ่ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันในการประชุมกลุ่มสหณา สมาชิกแต่ละท่านได้เตรียมข้อมูล เพื่อมาอธิบายชี้แจง และซักถามอย่างตรงไปตรงมา ดังที่อาจารย์เพชรสมชัย แสงดาววง (2558: สัมภาษณ์) ซึ่งเป็นอาจารย์สอนรายวิชาออกแบบได้ตั้งประเด็นเกี่ยวกับการสอนผมคิดว่า จะต้องเพิ่มเวลาเข้าในชั่วโมงสอน และเนื้อหาบางสาระ เพราะจะได้ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตัวจริงมากขึ้นได้ทำมีโอกาสทำบ่อยๆ เพื่อมีเวลาสร้างกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีประสบการณ์มากขึ้น นอกนี้ยังต้องได้ใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ วิดีทัศน์เข้าในสอนการออกแบบเป็นต้น นอกจากนี้อาจารย์ วันชัย วงษา (2558: สัมภาษณ์) อาจารย์สอนสาขาศิลปกรรมได้ยกประเด็นการเพิ่มเนื้อหาเข้าในรายวิชาออกแบบเรื่องภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรมเนื่องจากว่าเวลาน้อย เนื้อหาสาระมากผมเห็นด้วยในการเพิ่ม แต่ในการสอนวิชาออกแบบในการปฏิบัติ จะต้องได้แบ่งเป็นกลุ่มและแต่ละกลุ่มให้ประเด็นหรือปัญหาที่ต่างกัน เพื่อระดมความคิด และแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนด้วยกันเป็นวิธีที่ดีที่ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจ และประหยัดเวลาด้วย อาจารย์จันทะสอน พิลาล (2558: สัมภาษณ์) ซึ่งเป็นอาจารย์สอนรายวิชาออกแบบมีข้อคิดว่า ให้เพิ่มเนื้อหาในการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อให้เหมาะกับการพัฒนาของประเทศในปัจจุบัน นอกนี้อาจารย์ มิก สายลม

ซึ่งเป็นศิลปินและสอนศิลปะที่สถาบันจิตรศิลป์แห่งชาติลาวได้แลกเปลี่ยนความคิดว่า การบูรณาการเป็นสิ่งที่สำคัญเข้าในการสอนรายวิชาออกแบบเพราะรายวิชาออกแบบมีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาจึงจำต้องได้บูรณาการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมเพราะว่า ศิลปะเป็นวิชาที่ตอบสนองทั้งกาย และจิตใจจึงมีผลต่อด้านความรู้สึกรู้จักคิด จิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ต้องสอนให้พัฒนาแบบองค์รวม อาจารย์สีสุก พันแพงดี (2558: สัมภาษณ์)ได้ให้ความคิดเห็นว่ อาจารย์ทุกคนได้ตั้งประเด็น และข้อคิดต่างๆ ที่มีความหลากหลายที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ แต่ผมคิดว่า ทุกประเด็นข้อคิดเห็นของอาจารย์ทุกท่านต้องได้รวบรวม และทดลองไปนำใช้ในภาคเรียนต่อไป

สรุปโดยรวมแล้ว การแลกเปลี่ยนความรู้รายวิชาออกแบบสมาชิกทุกท่านได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ชักถามเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยกันและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนารายวิชาดังกล่าว เช่น ให้เพิ่มเนื้อหา การออกแบบผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญา การนำใช้คอมพิวเตอร์เข้าในการออกแบบ และเพิ่มเวลาให้เหมาะสม ฉะนั้นจึงได้ว่าการแลกเปลี่ยนความรู้เอื้อมากต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

นอกจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยในยังได้ใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นที่มีต่อการแลกเปลี่ยนความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา เก็บและรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ศิลปิน ครูอาจารย์ เพื่อเป็นแนวทางต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบให้มีความเหมาะสมและดีขึ้น ผลศึกษาพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อการแลกเปลี่ยนความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$)

2. 2.4 ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ สมาชิกคือ อาจารย์ผู้ที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกท่านได้เอาใจใส่ต่อการค้นหาและประกอบความคิดเห็นต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด และข้อเสนอแนะอย่างตรงไปตรงมา พอได้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะต่างๆ ในประชุมกลุ่มก็เห็นชอบกันให้นำเอาความความรู้ คือ ข้อมูลที่ได้มาจัดให้เป็นระบบเพื่อสะดวกในการสืบค้น อาจารย์ตั้งแวงคุณมีชัย อาจารย์สอนรายวิชาออกแบบได้เสนอต่อที่ประชุมว่า ที่เราได้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ นั้นจำเป็นต้องได้มีการจัดเก็บ ต้องมอบให้หน่วยงานดูแลรับผิดชอบจะต้องได้จัดเก็บเป็นระบบที่สะดวกในการค้นหา นอกนี้สมาชิกโดยรวมแล้วส่วนใหญ่ ให้มีการจัดเก็บบันทึกความคิด ข้อเสนอแนะต่างๆ ให้รวบรวมเพื่อทำเป็นหนังสือ เอกสาร เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิง และต้องมีตู้เก็บและได้จัดเป็นหมวดหมู่เป็นระบบนอกนี้ต้องนำใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อได้จัดเป็นไฟล์เอกสารสะดวกในการสืบค้นและการนำใช้ได้อย่างรวดเร็ว และในประชุมท่านผู้บริหารวิทยาลัยให้แนวทางดังนี้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบนั้นเป็นปัญหาสำคัญเพราะความรู้ และข้อคิดเห็นต่างๆ ที่พวกเราได้ศึกษาค้นหาและ ความรู้ความสามารถประสบการณ์ของพวกท่านในครั้งนี้ผมคิดว่าเป็นประโยชน์อย่างมากมาต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ และเป็นแบบอย่างให้แก่รายวิชาอื่นๆ ในวิทยาลัยของพวกเรา เพราะฉะนั้นผมจึงมอบให้หัวหน้าสาขาศิลปกรรม และร่วมกับครูสอนรายวิชาออกแบบพร้อมกันเป็นผู้จัดเก็บทำอย่างไรให้สะดวกในการสืบค้น

สรุปโดยรวมแล้ว การจัดการความรู้ให้เป็นระบบรายวิชาออกแบบสมาชิกทุกท่านได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ข้อเสนอแนะ ในการจัดการให้เป็นระบบเพื่อสะดวกในการสืบค้นหรือในการนำใช้ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเอื้อต่อการจัดการความรู้ให้เป็นระบบในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อสังเกตพบว่า ในวิทยาลัยศิลปศึกษา และสาขาศิลปกรรมยังไม่มีเว็บไซต์ มีเพียงแต่จัดเอกสาร หนังสือต่าง ๆ เก็บไว้ตู้ และเป็นไฟล์เอกสารเก็บไว้ในอินเทอร์เน็ตเท่านั้น

นอกจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยยังได้ใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ให้เป็นระบบรายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา เก็บและรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ศิลปิน ครูอาจารย์ เพื่อเป็นแนวทางต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบให้มีความเหมาะสมและดีขึ้น ผลศึกษาพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ให้เป็นระบบรายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$)

2. 2.5 ด้านการถ่ายทอดความรู้ ในด้านการถ่ายทอดความรู้โดยผู้วิจัยได้เสนอต่อผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษาเปิดประชุม และเชิญเชิญ สมาชิก บุคลากร และครูอาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษาเข้าร่วมเพื่อได้รับฟัง และประกอบความคิดเห็น ข้อชี้แนะต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบมีผู้เข้าร่วม 16 คน ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแต่ละประเด็นคือ ปัจจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ กระบวนการความรู้รายวิชาออกแบบ และการมีส่วนร่วมต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ ให้ผู้เข้าร่วมได้รับฟัง และเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน สมาชิก บุคลากร ละอาจารย์ที่เข้าร่วมส่วนใหญ่แล้วเห็นว่า การจัดการความรู้เห็นด้วยอย่างมากเพราะจะพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น อาจารย์คำหล้า ชัยยะสอน อาจารย์สาขาศิลปกรรมได้ประกอบความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบว่า ควรเพิ่มเนื้อหาหรือเรียนรู้เรื่องศิลปวัฒนธรรมใน 10 ประเทศอาเซียนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ และเข้าใจเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในสิ้นปี 2558 นี้ นอกนี้อาจารย์สอนเพชร ยังได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มว่า ให้วิทยาลัยเห็นความสำคัญต่อการจัดการความรู้เพื่อจะได้สร้างหลักสูตรรายวิชาการจัดการความรู้เพื่อจะให้ครูนักเรียนเข้าใจจะได้เพิ่มความรู้พัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และเชิญผู้เชี่ยวชาญทางภายใน และต่างประเทศมาบรรยายหรือฝึกอบรมให้ครูอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาในวิทยาลัยศิลปศึกษา เพื่อจะได้รู้และเข้าใจและมากขึ้น

สรุปโดยรวมแล้ว การถ่ายทอดความรู้รายวิชาออกแบบสมาชิกทุกท่าน บุคลากร และครูอาจารย์ให้การตอบรับเข้าร่วมเป็นอย่างดี ได้ประกอบความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้วิจัยได้ไปปรับใช้ในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงเอื้อต่อการถ่ายทอดความรู้ในครั้งนี้

นอกจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยในยังได้ใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นที่มีต่อการถ่ายทอดความรู้ให้เป็นระบบรายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา เก็บและรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ศิลปิน ครูอาจารย์ เพื่อเป็นแนวทางต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบให้มีความเหมาะสมและดีขึ้น ผลศึกษาพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อการถ่ายทอดความรู้ให้เป็นระบบรายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$)

2. 2 อุปสรรคของกระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์ แบบสอบถาม สทนากลุ่ม และสังเกตเห็นว่ากระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบโดยรวมดี แต่ยังมีบางปัญหาเล็กน้อย คือ

- วิทยาลัยศิลปศึกษายังไม่มีเว็บไซต์
- หนังสือ ตำราเรียนในหอสมุดมีไม่เยอะ

3. การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

3.1 สภาพทั่วไปการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ จุดประสงค์ แผนการดำเนินการ กำหนดการละเอียด ของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษาจากนั้นก็ได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการให้ดำเนินการ และผู้อำนวยการก็ทำหนังสือขออนุเคราะห์ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้จากคณะศิลปกรรมศาสตร์เพื่อมาเป็นวิทยากร นอกจากนี้ผู้อำนวยการยังได้ทำหนังสือเชิญบุคลากรเป้าหมายผู้ที่จะเข้าร่วมตามการเสนอของผู้วิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา ศิลปิน อีกทั้งเป็นอาจารย์สอนจากสถาบันจิตรศิลป์แห่งชาติลาว ท่านรองผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา ฝ่ายวิชาการ และครูอาจารย์ภายในวิทยาลัย และได้แจ้งกำหนดการละเอียดผู้วิจัยได้ส่งด้วยตัวเองทุกท่าน นอกจากนี้ผู้อำนวยการวิทยาลัยยังได้ให้ความสะดวกทุกด้าน เช่น สถานที่จัดประชุม อุปกรณ์รับใช้ต่างๆ ได้จัดให้เจ้าหน้าที่ดูแลเพื่อให้ความสะดวก การประชุมในครั้งแรก ได้รับเกียรติจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า รองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะศิลปกรรมศาสตร์คณะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพร้อมด้วยคณะได้มาให้ความรู้ และบรรยายเรื่องการจัดการความรู้ในสถานศึกษา และพหุศิลปศึกษาในภาคเช้า ภาคบ่ายโดยวิทยากรได้สาริตการเขียนสื่อนำให้ครูอาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยศิลปศึกษามีคนเข้าร่วมทั้งหมดประมาณ 200 กว่าคน

การประชุมสนทนากลุ่มครั้งที่สองได้เชิญเอาแต่กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยคือ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ศิลปิน รองผู้อำนวยการ ครูสอนรายวิชาออกแบบ และครูสอนสาขาศิลปกรรมจำนวน 9 ท่าน เพื่อสนทนาเกี่ยวกับการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบโดยผู้วิจัยได้เสนอจุดประสงค์การ

จัดการความรู้รายวิชาออกแบบ 3 ด้านคือ ด้านปัจจัย กระบวนการ การมีส่วนร่วมของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบในครั้งนี้ และสมาชิกทุกท่านก็ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการประกอบความคิดความเห็น ปัญหา ข้อเสนอแนะต่างๆ ต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบจนสำเร็จลงด้วยดี นอกจากนี้แล้วยังได้นำเอาผลการจัดการความผ่านให้ครูสาขาศิลปกรรมได้รับทราบ และได้รับฟังข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

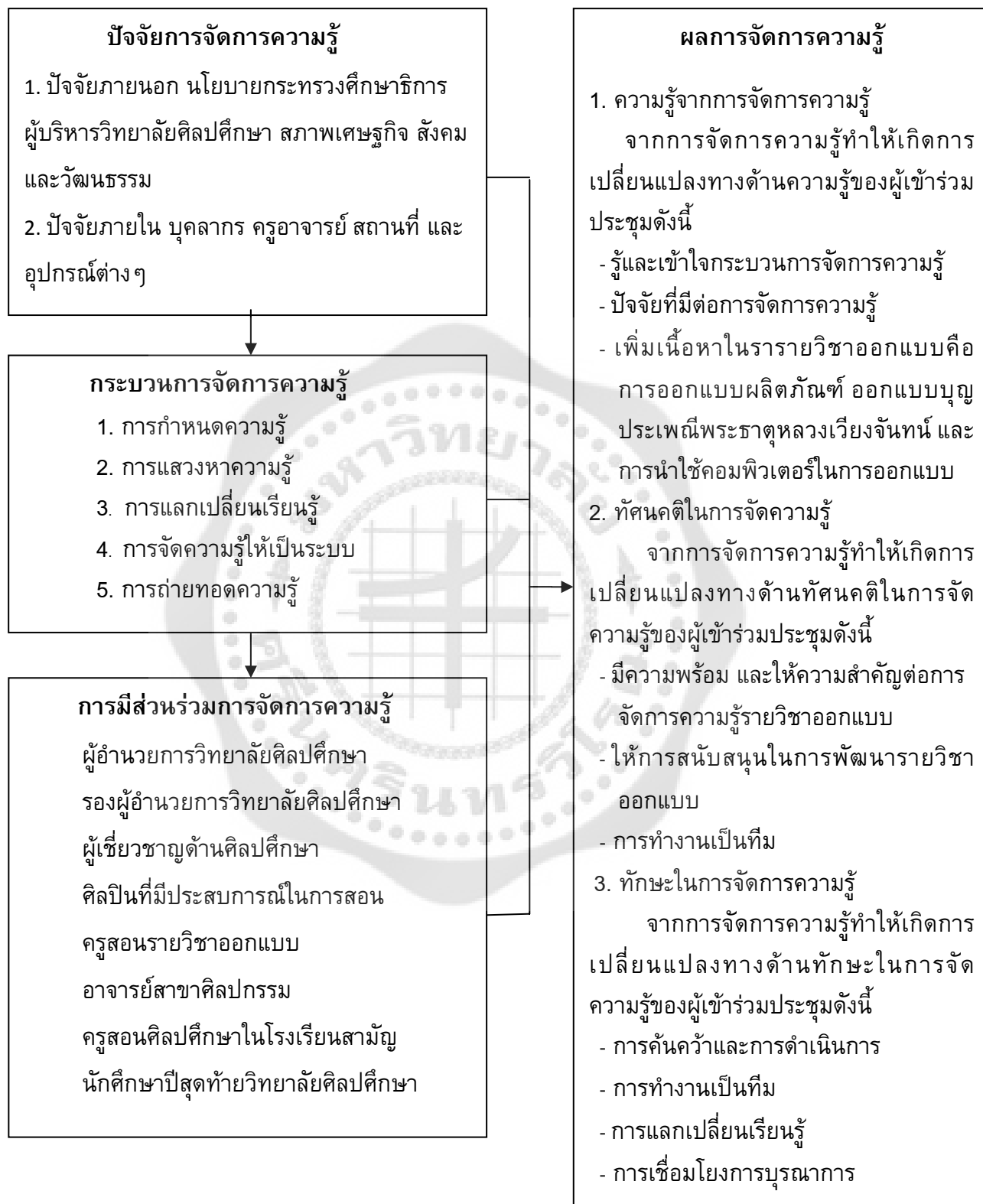
สรุปโดยรวมแล้วการมีส่วนร่วมการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ คือ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครูอาจารย์ ทุกบุคลากร และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกันตัดสินใจมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวเพื่อพัฒนารายวิชาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ และดียิ่งขึ้น และเพื่อเน้นการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบเป็นอย่างดี

3.2 อุปสรรคของการมีส่วนร่วมการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

การมีส่วนร่วมการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบมีอุปสรรคเล็กน้อยคือ เวลาในการศึกษาการวิจัยการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบครั้งนี้น้อย

ระบบของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

ภาพประกอบ 6 ระบบของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยได้นำเสนอการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบ
2. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ
3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดปรากฏการณ์ที่ศึกษา และผู้ให้ข้อมูลหลัก

ปรากฏการณ์ที่ศึกษา คือ การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบในสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษาซึ่งศึกษา 3 ด้านคือ ปัจจัยในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบ กระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบโดยศึกษารวบรวมจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์อาจารย์ และภาคส่วนผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบเพื่อให้ทราบถึงสภาพทั่วไปในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ และความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาต้นแบบรายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา พ.ศ. 2558 จำนวน 9 คน คือ

1. ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา	1 ท่าน
2. รองผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษาฝ่ายวิชาการ	1 ท่าน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา	1 ท่าน
4. ศิลปินที่มีประสบการณ์ในการสอน	1 ท่าน
5. ครูสอนรายวิชาออกแบบ	2 ท่าน

6. ครูสอนสาขาศิลปกรรม	1 ท่าน
7. ครูสอนศิลปศึกษาในโรงเรียนสามัญ	1 ท่าน
8. นักศึกษาปีสุดท้ายวิทยาลัยศิลปศึกษา	1 ท่าน

2. ขั้นตอนของการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

2.1 การศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ หนังสือ วารสาร งานวิจัย หลักสูตร แผนการสอนรายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว และประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

2.2 การวิเคราะห์ หลักการจัดการความรู้ เป็นการกำหนดขอบเขตหรือประเด็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมที่วิทยาลัยศิลปศึกษา เพื่อนำมาสร้างเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์

2.3 การจัดกลุ่มร่วมกันประชุม Focus Group โดยเชิญผู้ที่เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้บรรยายให้ความรู้เรื่องการจัดการความรู้โดยมีผู้เข้าร่วมคือ ท่านรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปศึกษา ศิลปิน บุคลากร และครูอาจารย์ในสาขาศิลปกรรมเข้าร่วม จำนวน 16 ท่าน

2.4 การจัดสนทนากลุ่ม Focus Group ในครั้งที่ 2 เพื่อสอบถามและสัมภาษณ์ในเชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง 9 คน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบโดยเฉพาะปัจจัยการจัดการความรู้ กระบวนการจัดการความรู้ และการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้

2.5 นำเอาผลจากการจัด Focus Group จากการสัมภาษณ์รวบรวมเป็นข้อมูลในการจัดทำจัดการความรู้รายวิชาออกแบบเพื่อพัฒนารายวิชาออกแบบ

2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูอาจารย์ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินโดยรวมของการจัดการความรู้ของรายวิชาออกแบบ

2.7 นำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอต่อประธานและกรรมการที่ควบคุมปริญญาบัตรและผู้เชี่ยวชาญตรวจ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว และความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

3.2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา รองผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษาฝ่ายวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา ศิลปินที่มีประสบการณ์ในการสอน และครูสอนรายวิชาออกแบบจำนวน 9 คน ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2558 ถึงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2558

4.2 การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

5. การจัดทำข้อมูล และการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.1 การจัดทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

5.1.1 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นการประเมินข้อมูลที่ได้รับในขณะที่สัมภาษณ์ว่า มีคุณภาพ และปริมาณเพียงพอกับประเด็นปัญหาที่เราวิจัยหรือไม่

5.1.2 วิเคราะห์เนื้อหาโดยละเอียดภายหลังเสร็จจากการสัมภาษณ์ดังนี้

5.1.2.1 ถอดคำสัมภาษณ์ให้เป็นเนื้อหา โดยนำเทปบันทึกเสียงคำสัมภาษณ์มาถอดเทปแบบคำต่อคำ แล้วบันทึกในแฟ้มเอกสาร

5.1.2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาโดยนำเอาเนื้อหาในแฟ้มเอกสารมาตรวจอักษร จัดคำศัพท์ และส่งให้ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ตรวจสอบเพื่อรับรองความถูกต้องของข้อมูลก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์

5.1.2.3 เข้ารหัสข้อมูล โดยลดทอนข้อมูลเพื่อเลือกเฟ้นเฉพาะข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นที่เราวิจัย

5.1.2.4 แปลผลข้อมูลโดยวิเคราะห์ และตีความข้อมูลจากรหัสข้อมูลด้วยวิธีอุปนัย เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไป และความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ศิลปินและครูอาจารย์ต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

5.2 การจัดทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และได้นำเอาข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ศิลปินและครูอาจารย์มาใช้ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางให้เหมาะสมกับการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษาที่นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งได้ดำเนินการ แปลผล ตามวัตถุประสงค์ของ การวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบในวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว ประกอบด้วย 2 ปัจจัยคือ ดังนี้

1.1 ปัจจัยภายนอก คือ นโยบายของกระทรวง สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา กระทรวงได้มีนโยบายด้านศิลปศึกษาให้ความสำคัญตระหนักถึงคุณค่าของศิลปศึกษา และได้สนับสนุนทางด้านงบประมาณ และ ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษาได้สนับสนุน ทุน อุปกรณ์ต่างๆ สถานที่ บุคลากร ครูอาจารย์เข้าร่วม และได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการความรู้ รายวิชาออกแบบ นอกนี้ด้านสภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมมีการเปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้น จำเป็นจะต้องได้จัดการความรู้รายวิชาออกแบบให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อให้ สอดคล้องกับสภาพตัวจริงความต้องการของสังคม และจะต้องได้เพิ่มเอาบางเนื้อหาสาระเพิ่มเข้า รายวิชาออกแบบเพื่อสอดคล้องกับนโยบายชาติด้านศิลปศึกษาของกระทรวง

1.2 ปัจจัยภายใน คือ ครูอาจารย์ บุคลากร และสถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ อาจารย์ทุกคนมีความรู้ ความสามารถ สนับสนุนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และสถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ มีความ พร้อมต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ ดังนั้นทั้ง 2 ปัจจัยภายนอก และภายใน เป็น องค์ประกอบที่สำคัญต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

2. ด้านกระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว มี 5 กระบวนการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ด้านการกำหนดความรู้ สมาชิกทุกท่านร่วมกันค้นคว้า แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อกำหนดความรู้ เนื้อหาให้สอดคล้อง และตรงประเด็นกับรายวิชาออกแบบให้มีคุณค่าหลากหลาย โดยอิงใส่การเปลี่ยนแปลงของสังคม และการบูรณาการมีความสำคัญต่ออาจารย์ทุกคนที่จะต้องรู้ และเข้าใจสามารถนำเอาทักษะความรู้ที่มีไปประยุกต์ใช้เข้าในการการจัดการความรู้ ดังนั้น สมาชิกทุกท่านได้เห็นตรงกันให้เพิ่มเนื้อหา คือ เพิ่มการออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบบุญประเพณีพระ ชาติหลวงเวียงจันทน์ และ การนำใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบ เพื่อให้ตอบสนองกับการ เปลี่ยนแปลงของสังคม และ สปป.ลาว เพื่อเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ ให้ยืนยงคงอยู่กับประเทศ ลาวตลอดไป

2.2 ด้านการแสวงหาความรู้รายวิชาออกแบบ สมาชิกทุกท่านได้ให้ความร่วมมือเป็น อย่างดีในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม การไปสืบค้น หาข้อมูลต่างๆ เป็นอิสระในการแสวงหาความรู้ นำ ข่าวสาร อินเทอร์เน็ต วารสาร หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ เป็นต้น และยังให้ความคิดเห็น แลกเปลี่ยนให้ข้อเสนอแนะ ปัญหาต่างๆ ในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

2.3 ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้รายวิชาออกแบบ สมาชิกทุกท่านได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ชักถามเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยกันและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนารายวิชาดังกล่าว เช่น ให้เพิ่มเนื้อหา การออกแบบผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญา การนำใช้คอมพิวเตอร์เข้าในการออกแบบ และเพิ่มเวลาให้เหมาะสม

2.4 ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบรายวิชาออกแบบสมาชิกทุกท่านได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีโดยรวมแล้วสมาชิกเห็นตรงกันว่า จะต้องมีการจัดเก็บบันทึกความคิด ข้อเสนอแนะต่างๆ ได้รวบรวมเพื่อทำเป็นหนังสือ แฟ้มเอกสาร เก็บไว้ตู้เอกสาร และยังได้นำใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อได้จัดเป็นไฟล์เอกสารสะดวกในการสืบค้นและการนำใช้ได้อย่างรวดเร็ว

2.5 ด้านการถ่ายทอดความรู้ได้เผยแพร่ สื่อสาร ให้สมาชิก บุคลากร และครูอาจารย์ วิทยาลัยศิลปศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเพื่อได้รับรู้ และประกอบความคิดเห็น ข้อชี้แนะต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

3. ด้านการมีส่วนร่วมการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ คือ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครูอาจารย์ ทุกบุคลากร และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกันตัดสินใจมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวเพื่อพัฒนารายวิชาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ และดีขึ้น และเพื่อนเน้นการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

อุปสรรคของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบยังบางปัญหาเล็กน้อยคือ งบประมาณมีความล่าช้า วิทยาลัยยังไม่มีเว็บไซต์

อภิปรายผล

ผลการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมวิทยาลัยศิลปศึกษาที่นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งมี 3 ประเด็นคือ ปัจจัยการจัดการความรู้ กระบวนการจัดการความรู้ และการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ ซึ่งผ่านมาภายในวิทยาลัยศิลปศึกษายังไม่มีใครทำเรื่องการจัดการความรู้เพราะการจัดการความรู้เป็นเรื่องใหม่ยังไม่แพร่หลาย ส่วนมากแล้วเรื่องการจัดการความรู้เป็นกระบวนการจัดการในระดับกระทรวง แต่ปัจจุบันกระทรวงได้มีนโยบายให้แต่ละสถาบันการศึกษาให้มีกระบวนการจัดการความรู้เพื่อให้เป็นระบบ เพราะฉะนั้นการจัดการความรู้จึงเป็นปัญหาสำคัญทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องได้ทำเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคกระแสโลกาภิวัตน์ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับ พจน์ สะเพียรชัย (2546: 23) การจัดการความรู้ทำให้บุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษามีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถตัดสินใจด้วยตนเองอย่างชาญฉลาด จะทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์คุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้อย่างเป็นผลดี

1. ด้านปัจจัยในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบในวิทยาลัยศิลปศึกษาที่ประเทศลาวศึกษาจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ศิลปินและครูอาจารย์ รายละเอียด ดังนี้

1.1 ปัจจัยภายนอก คือ นโยบายกระทรวง ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะว่า นโยบายด้านศิลปศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาของ สปป. ลาว ที่เน้น ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่เป็นเอกลักษณ์ที่มีความหลากหลายของ สปป. ลาว เพื่อส่งเสริมฟื้นฟูถ่ายทอดให้แก่เยาวชนรุ่นหลังสืบไป ในสภาพการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ส่งผลกระทบต่อศิลปศึกษา ดังนั้นเพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงวิทยาลัยศิลปศึกษาก็ได้มีนโยบายส่งเสริมการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยวิทยาลัยมี 2 สาขา คือ สาขาศิลปะดนตรี และสาขา ศิลปกรรม เพื่อสร้างให้คนเก่งทางด้านครูศิลปศึกษา และมุ่งเน้นการผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพทางวิชาการการออกแบบ และให้เพียงพอ เพื่อตอบสนองกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันก็คือ โรงเรียนที่สังกัดรัฐ และโรงเรียนเอกชนทั่วประเทศที่ต้องการครูสอนศิลปศึกษาที่มีคุณภาพ นอกจากนี้วิทยาลัยศิลปศึกษาจะได้อาคารเรียนใหม่ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาให้งบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน 4 ชั้น คาดว่าในท้ายปี พ.ศ. 2558 จำให้สำเร็จ ซึ่งสอดคล้อง สีสัก พันแพงดี (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า ปัจจัยภายนอกมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่า นโยบายของกระทรวง ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา ที่สนับสนุนอย่างเต็มที่ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ ที่รับใช้เข้าในการประชุมกลุ่ม และให้ความสะดวกจัดครูอาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม และในสภาพการทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม มีการเปลี่ยนแปลงเช่น ระดับการศึกษา ของประชากร จำนวนประชากร ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ค่านิยมและวัฒนธรรม แบบแผนการดำเนินชีวิตและพฤติกรรม การประกอบอาชีพ คุณภาพชีวิต ลักษณะของชุมชน และการตั้งถิ่นฐาน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร อัตราเพิ่มของราคาสินค้า ราคาน้ำ เป็นต้น ดังนั้นการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบต้องได้ปรับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงต่อการเรียนการสอนของรายวิชาออกแบบพร้อมกันสืบสานและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีความตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อมุ่งเน้นการผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพทางวิชาการการออกแบบตามความต้องการของสังคม และสอดคล้อง บุนส่ง หาญพานิช (2546: 224) ได้กล่าวว่า การที่องค์การประสบความสำเร็จได้ดั่งนั้น ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการนำพาองค์การไปสู่เป้าหมายก็คือ ผู้บริหาร ซึ่งมีลักษณะเป็นทั้งผู้นำ และผู้บริหารในการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการความรู้โดยมีการใช้อำนาจในตำแหน่ง อำนาจความรู้ ความเชี่ยวชาญ อำนาจบารมีอย่างเหมาะสม และสมดุลซึ่งอำนาจที่ใช้ได้ดีที่สุด คือ อำนาจความรู้ รวมทั้งจะต้องเป็นผู้ที่สามารถสร้างสรรค์ความคิด มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน เพื่อให้การจัดการความรู้ประสบความสำเร็จ และยังสอดคล้อง สีเวียง รือชัย. (2558: สัมภาษณ์) กล่าวว่า ในสภาพการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังนั้นการพัฒนาการสอนรายวิชาออกแบบต้องคำนึงถึงความต้องการของโรงเรียนในพื้นที่ด้วยว่าโรงเรียนต้องการนักศึกษาครูศิลปศึกษาที่มีความรู้ และบุคลิกภาพอย่างไรเพื่อไปสอน

นักเรียนในโรงเรียนสามัญ และเพื่อเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ สุนทรียศาสตร์ทางศิลปะให้นักเรียน ให้มีความสามารถในการออกแบบ และยังสอดคล้อง อรรถณ น้อยวัฒน์ (2558: ออนไลน์) กล่าวว่า ปัจจัยภายนอก เป็นสิ่งผลักดันจากภายนอกไม่ว่าจะเป็น นโยบายภาครัฐ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น กระบวนการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง จึงเป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์กรเกิดการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง นอกนี้ ปานแดง วิไล (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า ในสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม วิชาออกแบบต้องได้ปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงเพราะว่าเนื้อหาวิชาออกแบบยังมีเนื้อหาน้อยถ้าเทียบใส่ความต้องการของสังคมก็คือนักศึกษาที่เรียนครุศิลปศึกษา ดังนั้นผมจึงอยากให้เพิ่มเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่เรียนศิลปศึกษาเช่น การออกแบบอุปกรณ์การศึกษา และเครื่องใช้สอยต่างๆ เพื่อเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ ทางศิลปะให้นักศึกษาเรียนครุศิลปศึกษา

1.2 ปัจจัยภายใน คือ ครูอาจารย์ บุคลากร และสถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ อาจารย์ทุกคนมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบ และได้สนับสนุนให้มีความสำคัญในการจัดการความรู้ และครูอาจารย์มีการทำงานร่วมกัน ยอมรับฟังข้อคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อผลักดันให้งานเกิดความสำเร็จตามเป้าหมายในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ และสถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ มีความพร้อมต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ เช่น ห้องวางแสดงผลงาน หนังสือ ตำรา หลักสูตร ห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และเครื่องฉายโปรเจคเตอร์สะดวกต่อการทำงาน และสะดวกในการสืบค้นข้อมูล ที่ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา และผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา ดังนั้นจึงสอดคล้อง วิระวัน บุญสุขไทย (2558 สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า ปัจจัยภายในวิทยาลัยศิลปศึกษาเห็นว่า ครูอาจารย์มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน คือ การเรียนการสอน และครูยังมีการพัฒนาตนเองเพิ่มพูนความรู้ เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถนั้นสามารถพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน และการเรียนการสอนของอาจารย์ บุคลากรในวิทยาลัยศิลปศึกษา และทำให้ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพดีขึ้น และมีสถานที่วัสดุอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษา มีการบริหารบุคลากรอย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนาการศึกษาด้านศิลปศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นปัจจัยภายในและภายนอกจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ ประมวล ศรีขวัญใจ (2550: 20) ได้กล่าวว่า ปัจจัยความสำเร็จของการจัดการความรู้ต้องมีพื้นฐานมาจากองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการจัดความรู้ที่เกิดจากสมองของมนุษย์ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ เพื่อนำความชาญฉลาดไปพัฒนาองค์กร ทั้งองค์กรขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ การจัดการความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการก้าวหน้าหรือถอยหลังขององค์กร การทำให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นที่จะสร้างบรรยากาศในการแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อนำพาองค์กรเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต และจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยทั้งภายใน และภายนอกประกอบกันไปด้วย มิฉะนั้นความรู้ที่ทุกคนได้ร่วมแรงร่วมใจในการสร้างนั้น

ก็จะไม่มีประโยชน์อะไรเลย ศรีจันทร์ สุขะผล (2558: สัมภาษณ์) กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ คือ นโยบายของกระทรวง ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา ครูผู้สอน เทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องได้มีความสัมพันธ์กัน เพราะว่าผู้บริหารวิทยาลัยต้องได้วางนโยบายเพื่อสนับสนุนสิ่งต่างๆ เช่น อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เอื้อต่อการจัดการความรู้ และครูอาจารย์ก็ต้องได้พัฒนาตัวเองแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำเอาความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2. ด้านกระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว ศึกษาจากการสอบถามและสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ศิลปินและครู พบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์กันในแต่ละด้านดังรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดความรู้ ศึกษาจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และสนทนากลุ่ม โดยรวมแล้วอยู่ระดับมาก สมาชิกทุกคนร่วมกันค้นคว้า แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ เพื่อกำหนดความรู้ เนื้อหาให้สอดคล้อง และตรงประเด็นกับรายวิชาออกแบบ โดยใช้ข้อมูลความต้องการของนักศึกษา และสภาพการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม จากสมาชิกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แก่ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ศิลปิน และครูอาจารย์สอนรายวิชาออกแบบ และสาขาศิลปกรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ และเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการสร้างตำราเรียน หลักสูตรและการสอน ดังนั้น สมาชิกทุกท่านได้เห็นตรงกันให้เพิ่มเนื้อหา คือ เพิ่มการออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบบุญประเพณีพระธาตุหลวงเวียงจันทน์ และ การนำใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบ เพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ ให้ยั่งยืนคงอยู่กับประเทศลาวตลอดไป ดังนั้นการออกแบบผลิตภัณฑ์ยังไม่มีในเนื้อหาของรายวิชาออกแบบมีเพียงการออกแบบโฆษณาเท่านั้น ฉะนั้นจึงต้องได้เพิ่มการออกแบบผลิตภัณฑ์ เช่น เครื่องปั้นดินเผา การออกแบบจักสาน คือ เครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาของท้องถิ่นเข้าในการเรียนการสอน ส่วนการออกแบบบุญประเพณีพระธาตุหลวงเพิ่มอีก เพราะบุญพระธาตุหลวงเป็นบุญประเพณีประจำชาติของประเทศลาว ผ่านมารายวิชาออกแบบบุญประเพณีมีเพียงบทเดียวเท่านั้น และเพิ่มการนำใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบเพื่อให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลง และความต้องการของสังคมปัจจุบัน ดังนั้นจึงสอดคล้องกับ (อำไพ รุ่งวิจารณ์ 2551: 50 อ้างอิงจาก Mckeen; & Smith. 2003) การกำหนดความรู้จึงเป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกชนิดของความรู้ที่ถูกออกแบบให้มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับองค์การ ซึ่งจะเริ่มขึ้นพร้อมกับการตัดสินใจวางกลยุทธ์การแข่งขันที่มุ่งเน้นการจัดการความรู้ เพื่อชี้เฉพาะว่าส่วนไหนที่ความรู้จะสามารถเข้าไปสร้างผลลัพธ์ที่ต้องการได้มากที่สุด องค์การจึงต้องมีออกแบบกลไกที่ต้องการเกี่ยวกับความรู้ทั้งภายใน และภายนอกองค์การ และสอดคล้องกับ จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า (2557: 2) การพัฒนาการเรียนการสอนศิลปศึกษาตามแนวคิดพหุศิลปศึกษาจึงเกี่ยวข้องกับการพัฒนาฐานคิดทางการศึกษาหลายด้าน ทั้งด้านการกำหนดความรู้ การแสวงหาความรู้ การพัฒนา และการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนต้องตื่นตัวกับการเรียนรู้ และมีพลังในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรักในความรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งอาจหมายถึงความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอก

ระบบโรงเรียน ด้านการสร้าง คุณภาพของความรู้ที่เน้นการบูรณาการระหว่างภูมิปัญญาหรือรากเหง้าทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน กับความรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคปัจจุบัน หรือกระแสโลกาภิวัตน์ การบูรณาการระหว่างศาสตร์ทางศิลปะด้วยกัน หรือบูรณาการระหว่างศาสตร์ทางศิลปะกับศาสตร์อื่น และด้านคุณธรรมจริยธรรม จันทะสอน พิตาไล (2558 สัมภาษณ์) กล่าวว่า การกำหนดความรู้รายวิชาออกแบบมีความสำคัญอย่างมากต่อการเรียนการสอน ในสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การเปลี่ยนแปลงทางด้านศิลปวัฒนธรรมด้วยเหตุนี้จึงเหมาะในการกำหนดความรู้รายวิชาออกแบบ

2.2 ด้านการแสวงหาความรู้ ศึกษาจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และสนทนากลุ่ม โดยรวมแล้วอยู่ระดับมาก สมาชิกทุกท่านได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม การไปสืบค้น หาข้อมูลต่างๆ เป็นอิสระในการแสวงหาความรู้ เพราะว่าปัจจัยสนับสนุนความต้องการในการออกแบบ และกระตุ้นความรู้สึกรู้สึกการมีความเป็นเจ้าของในการพัฒนารายวิชาออกแบบ และการแสวงหาความรู้เป็นการค้นหาข้อมูลต่างๆ ที่อยู่ในระบบ และนอกระบบเพื่อนำมาปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการแท้จริงของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบคือ แสวงหาความรู้ข่าวสารอินเตอร์เน็ต วารสาร หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ต่างๆ และ สมาชิก บุคลากร และครูอาจารย์ผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องได้เพิ่มการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้นเพื่อค้นหาแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับ ปฐพงค์ ศุกเลิศ (2550: 5) กล่าวว่า การแสวงหาความรู้ การรับรู้ การรวบรวมข้อมูล เป็นจุดเริ่มแรกของการจัดการความรู้ ความรู้ทุกอย่างเริ่มต้นจากการรับรู้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เป็นวิถีชีวิตในการทำงานที่ใกล้ชิด เช่น การอ่าน การฟัง การพูดคุย การซักถาม การสัมภาษณ์ การจดบันทึก การสัมภาษณ์ และการวัด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บุญดี บุญญาภิ และคนอื่นๆ (2548: 55) ที่ให้ความเห็นว่า ข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ และระบบสารสนเทศในปัจจุบันก็มีส่วนร่วมทำให้บุคลากรสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ๆ จากภายนอกได้รวดเร็วขึ้น นอกนี้ วันทนา เมืองจันทร์ และคนอื่นๆ (2549:5) กล่าวไว้ว่า การแสวงหาความรู้ยิ่งศึกษามาก ยิ่งรู้มาก ยิ่งทำหายยิ่งอยากรู้ยิ่งอยากเห็นขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้าเกิดความสนใจที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มขึ้น และถ้าทำอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เกิดเป็นนิสัยรักการแสวงหาความรู้ สนใจที่จะอ่าน ดู ฟัง มากยิ่งขึ้น การแสวงหาความรู้ก็คือ การพัฒนาตนเอง ผู้ที่มีนิสัยรักการพัฒนาตนเองจะทำให้เป็นคนทันสมัย รู้เท่าทันเหตุการณ์ และสามารถปรับตัวได้ การค้นหาความรู้ที่ฝังลึกในตัวตน โดยเฉพาะจากครูผู้สอนที่มีวิธีการสอนเป็นเลิศ ซึ่งก็คือ ครูที่มีวิธีการสอนที่ประสบความสำเร็จ และเป็นแบบอย่างที่ดี ต้องพยายามหาวิธีที่จะเอาความรู้จากครูต้นแบบ หรือจากแหล่งความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่มารวมกันไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ประมวล ศรีขวัญใจ (2550: 33) กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคลากรในองค์กรหรือครูผู้สอนในสถานศึกษามีการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ซึ่งได้แก่ ความรู้จากบุคลากรต้นแบบ ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรู้ภายในครอบครัว ความรู้จากเครือข่ายชุมชน ความรู้จากห้องสมุด ความรู้จากสื่อสารมวลชน ซึ่งได้แก่ สื่อ สิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ และภาพยนตร์ ความรู้จากเทคโนโลยีต่างๆ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต โซตทัศน์ศึกษา ความรู้จากภายใน และภายนอกองค์กร ซึ่งได้แก่ บทความ คู่มือ ตำรา เอกสาร คำสอน หลักสูตร รายงานการวิจัย โดยมี

การแสวงหาความรู้ในรูปแบบของการถาม การฟัง การอ่าน การดู การค้นคว้า การทดลอง การท่องเที่ยว การระดมความคิด การสัมมนา การฝึกอบรม การอภิปราย การประชุมการสอนงาน รวมทั้งการแสวงหาความรู้ที่กระจัดกระจายหรือแฝงอยู่ตามที่ต่างๆ ทั้งใน และนอกสถานศึกษา

ศรีจอย ญาติวิเกต (2558: สัมภาษณ์) ยังได้กล่าวว่า การแสวงหาความรู้มีความสำคัญมาก ๆ นะครับ เพราะว่าความรู้ที่เราได้เรียนมามันอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสังคม ในปัจจุบันดังนั้นเราต้องได้แสวงหาความรู้ใหม่เพื่อให้ทันกับสภาพดังกล่าว เพื่อมาพัฒนากับรายวิชาต่างๆ ในสาขาของพวกเรา และเพชรสะไหม แสงดาววง(2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า การแสวงหาความรู้ที่ผ่านมาเน้นแสวงหาจากตำรา หนังสือ และอินเทอร์เน็ต และนำครูผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอน ยังได้ไปอบรมภายในประเทศและนอกประเทศนอกจากนี้ยังได้แสวงหานำการสอนตัวจริงในการแลกเปลี่ยนความคิดกับนักศึกษาเพื่อมาพัฒนาในการจัดการความรู้ก็คือการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

2.3 ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ ศึกษาจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และสนทนากลุ่ม โดยรวมแล้วอยู่ระดับมาก สมาชิกทุกท่านได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ มีความสามัคคีร่วมมือกัน ค้นคว้า แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยกันอย่างดีมาก ในการกำหนดความรู้ที่มีอยู่แล้ว และความรู้ที่ยังจะต้องได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันในการประชุม การพูดคุย และได้แลกเปลี่ยนบทเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไขนำเอาความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์เข้าในการเรียนการสอน รายวิชาออกแบบเพื่อทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมเกิดการเห็นคุณค่าของการพัฒนารายวิชา ออกแบบก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสาขาวิชาสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ และการทำงานร่วมกันอย่างมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี สอดคล้องกับ วันทนา เมืองจันทร์ และคนอื่นๆ (2549: 67) กล่าวว่า การจัดการความรู้โดยการสร้างความรู้จากการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียนด้วยการปฏิบัติ ครูต้องเป็นผู้จัดการความรู้ด้วยการกำกับดูแล ทักษะปฏิบัติด้านความรู้ ความเข้าใจ และด้านคุณธรรม ค่านิยมควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปพร้อมกันทุกด้าน กระบวนการหรือขั้นตอนในการปฏิบัติประกอบด้วย การเรียนรู้จากการอ่าน การค้นคว้า การสำรวจ การทดลอง การสร้างความรู้ การทำโครงการ โดยผู้เรียนอาจทำเป็นรายกลุ่ม แต่ต้องเป็นความรู้ที่กลุ่มช่วยกันสร้างขึ้น และสอดคล้อง อำเภอ รุ่งวิจารย์ (2551: 59) ได้กล่าวว่า การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเอาความรู้ที่ได้จัดกระทำไว้อย่างเป็นระบบมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลและองค์กร จำเป็นต้องมีการกำหนดเป็นนโยบาย และประกาศให้ทราบเพื่อกระตุ้นให้เกิดการนำเอาความรู้ไปใช้ในองค์กร เช่น ใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ การประเมินผล การปรับปรุง และพัฒนางาน และจัดให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ทั้งภายในนอกองค์กรในหลากหลายรูปแบบ รวมถึงรวมจัดเตรียมเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อ และสื่อดิจิทัลต่างๆ

2.4 ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ ศึกษาจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และสนทนากลุ่ม โดยรวมแล้วอยู่ระดับปานกลาง สมาชิกทุกท่านได้เห็นตรงกันว่า การจัดความรู้ให้เป็นระบบของรายวิชาออกแบบ รวบรวมเอกสาร ตำราเรียน หลักสูตรแฟ้มเอกสาร เก็บไว้ตู้เอกสาร และยังสามารถนำใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อได้จัดเป็นไฟล์เอกสารสะดวกในการสืบค้นและการนำใช้ได้อย่างรวดเร็ว

วิทยาลัยยังไม่มีเว็บไซต์ เพราะฉะนั้นวิทยาลัยต้องได้รับจัดทำเพื่อสะดวกในการสืบค้นง่ายขึ้น และรวดเร็ว และครูอาจารย์ต้องได้เพิ่มการเรียนรู้การนำใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้นเพื่อจะได้จัดความรู้ และข้อมูลต่างๆ ที่มีลงในเทคโนโลยีง่ายต่อการสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลของความรู้ สอดคล้องกับ อำไพ รุ่งวิจารณ์ (2551: 98) ได้กล่าวว่า การจัดความรู้ให้เป็นระบบเป็นการนำความรู้ที่สร้างขึ้นหรือที่ได้มาทำการกลั่นกรอง จัดเก็บ ประมวลผล และจัดทำด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้เทคโนโลยี เป็นต้น ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการมอบหมายบุคลากรให้รับผิดชอบในการจัดการความรู้ให้เป็นระบบเพื่อให้มีระบบที่ง่าย สะดวกในการค้นหาและเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วต่อการนำใช้ และสอดคล้องกับประมวล ศรีขวัญใจ (2550: 36) ได้สรุปไว้ว่า การจัดเก็บความรู้ หมายถึง พฤติกรรมของบุคลากรในองค์กรหรือครูผู้สอนในสถานศึกษา มีการนำความรู้ที่สร้างขึ้นหรือที่ได้มาจัดเก็บ และบันทึกไว้ในลักษณะต่างๆ ได้แก่ การจัดเก็บโดยจดจำด้วยสมองของตนเอง การบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ เช่น สมุดบันทึก แฟ้มสะสมผลงาน หนังสือ คู่มือ ตำรา และหลักสูตร การจัดเก็บโดยทำเป็นข้อมูลสารสนเทศการจัดเก็บโดยการบันทึกทางคอมพิวเตอร์ การทำโฮมเพจ การทำเว็บบล็อก (Web Blog) และการทำเว็บไซต์ วันชัย วงษา (2558: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า ที่ผ่านมามีการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ อาจารย์สอนในสาขาก็มีรายวิชาออกแบบยังไม่มีข้อมูลในเว็บไซต์เพื่อสะดวกในการสืบค้น

2.5 ด้านการถ่ายทอดความรู้ ศึกษาจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และสนทนากลุ่ม โดยรวมแล้วอยู่ระดับปานกลาง ได้เผยแพร่ สื่อสาร ให้สมาชิก บุคลากร และครูอาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเพื่อได้รับรู้แลกเปลี่ยน และประกอบความคิดเห็นข้อชี้แนะต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ ซึ่งการถ่ายทอดความรู้ มีความสำคัญ และจะต้องมีความสัมพันธ์กันระหว่างความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ที่มีอยู่ นำไปใช้ในสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน ฉะนั้นบุคลากร ครูอาจารย์ต้องได้ขอหาเรียนรู้ความรู้ใหม่ๆ เทคนิควิธีการต่างๆ และจะต้องได้เผยแพร่ความรู้ด้วยสิ่งพิมพ์ต่างๆ อีกด้วย สอดคล้องกับ ประมวล ศรีขวัญใจ (2550: 39) ได้กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้สู่ตัวบุคคลหรือตามสถานศึกษาด้วยสิ่งสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ เช่น จดหมายข่าว เอกสาร จุลสาร วารสาร หนังสือ บทความ คู่มือ ตำรา โฮมเพจ และบล็อก การจัดนิทรรศการ การวางแผนทำงาน การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การวัด และประเมินผลงาน การปรับปรุงแก้ไขงาน การจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆ ในการทำงาน การให้บริการความรู้ ทั้งแก่บุคคลภายใน และภายนอกองค์กรหรือสถานศึกษา

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว ศึกษาจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม สังเกต จากผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ศิลปิน ครู และนักศึกษา ให้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ว่า ได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องก็คือ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครูอาจารย์ ทุกบุคลากร และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกันตัดสินใจมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวเพื่อพัฒนารายวิชาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ และให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มี

ประสิทธิภาพ และให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ วันชัย วัฒนศัพท์.(2546).การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่ายเพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารความคิดเห็นถูกรับฟัง และนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาเครือข่าย และที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เครือข่าย ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนเครือข่ายที่ดีที่สุด และอำไพ รุ่งวิจารณ์ (2551: 30) ได้กล่าวว่า ในการสร้างความร่วมมือในองค์กรผู้บริหารต้องให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน และร่วมตัดสินใจในการทำงาน มีการทำงานเป็นทีม มีการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน ให้การสนับสนุน การผลักดันการจูงใจ การประสานเพื่อให้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน และให้กำลังใจบุคลากรในการทำงาน หากบุคลากรหากมีส่วนร่วมตั้งแต่แรกจะเป็นการจูงใจให้บุคลากรผูกติด และมีความผูกพันที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีก สายลม (2558: สัมภาษณ์) ในฐานะเป็นศิลปินผมมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษาคือ ผมอยากให้หลายภาคส่วนที่มีหลากหลายอาชีพที่ต่างกัน เช่น ศิลปินแต่ละแขนง ร้านโฆษณา โรงเรียนเอกชน และอื่นๆ เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบให้มีประสิทธิภาพทันกับความต้องการของสังคม

อุปสรรคของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบยังมีบางปัญหาคือ วิทยาลัยยังไม่มีเว็บไซต์เพื่อให้อาจารย์ได้เข้าถึงและได้แลกเปลี่ยนความรู้ข้อมูลทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการความรู้มีเพียงแต่หลักสูตร หนังสือ ตำรา และเป็นไฟล์เอกสารในคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้อง ธนวิน ทองแถว. (2553: 18) ได้กล่าวว่า ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ตเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนความรู้สามารถทำได้ง่ายขึ้นนอกจากนี้แล้วระบบฐานข้อมูลและ Knowledge Portal ที่ทันสมัยก็มีส่วนช่วยให้การจัดการความรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในภาพรวมแล้วเทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนสำคัญในการช่วยให้คนในองค์กรสามารถค้นหาความรู้ ดึงเอาความรู้ไปใช้ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ รวมถึงช่วยให้ข้อมูลต่างๆ ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบอย่างไรก็ตาม ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ องค์กรต้องมั่นใจว่าระบบเทคโนโลยีนั้นๆ สามารถเชื่อมต่อหรือบูรณาการเข้ากับระบบเดิมที่องค์กรมีอยู่ได้อย่างแนบสนิท รวมถึงจะต้องตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ง่าย

จากการศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมวิทยาลัยศิลปศึกษาที่ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทำให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการจัดการความรู้ความรู้เพิ่มขึ้น และรู้ปัญหาในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบเพื่อสามารถนำไปใช้และพัฒนาปรับปรุงเข้าในการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และยังเป็นต้นแบบให้กับรายวิชาอื่นในการจัดการความรู้ และสมาชิกยังได้ตกลงเพิ่มเนื้อหาเข้าในรายวิชาออกแบบคือ เพิ่มการออกแบบผลิตภัณฑ์ การบูรณาการการออกแบบกับภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การออกแบบบุญประเพณีพระราชธาตุหลวงเวียงจันทน์ และการบูรณาการระหว่างศาสตร์ทางการออกแบบกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การนำใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบ เพื่อให้

ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ ให้อยู่คงอยู่กับประเทศ ลาวตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้าเรื่องการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว อยู่ในระดับกลาง ดังนั้นผู้บริหารต้องวางแผนการพัฒนา สนับสนุนให้บุคลากร ครูอาจารย์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้มีการจัดการความรู้ให้ดีขึ้นจะต้องได้จัดการอบรม หรือไปดูงาน เรื่องการจัดการความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถค้นหา และเผยแพร่การจัดการความรู้ ของครู ออกสู่ภายนอกเพื่อจะได้พัฒนาแลกเปลี่ยนกัน ยิ่งสำคัญในยุคสังคมปัจจุบัน

1.2 ผู้บริหารสามารถนำเอาผลการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาครูอาจารย์ในวิทยาลัย คือ ครูที่สอนรายวิชาออกแบบในด้านปัจจัยการจัดการความรู้ การกำหนดความรู้ การแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ และการถ่ายทอดความให้มีระดับสูงขึ้น

1.3 ปีหนึ่งควรให้คณะครูอาจารย์และบุคลากรในวิทยาลัยศิลปศึกษาได้ไปศึกษาดูงาน ในสถาบันการศึกษาอื่นๆทั้งภายในประเทศ และนอกประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ และ วิทยาลัยควรส่งเสริมในการจัดการความรู้ของวิชาต่างๆเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาบุคลากร และการ จัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

1.4 วิทยาลัยมีความจำเป็นต้องได้จัดอบรมการจัดการความรู้และเทคโนโลยี สารสนเทศมาเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และมีความสามารถ เป็นที่ยอมรับในระดับสากลด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาอื่นในสาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษา

2.2 ควรศึกษาสภาพ และปัญหาการจัดการความรู้แต่ละรายวิชา

2.3 ควรศึกษาประเด็นเรื่องบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศกับการจัดการความรู้

บรรณานุกรม

- กีรติ ยศยิ่งยง. (2550). การจัดการความรู้ในองค์การและกรณีศึกษา. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิสเตอร์ก๊อปปี้.
- กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา . (2556). สปป.ลาว แผนพัฒนาการศึกษา และกีฬา 5 ปีครั้งที่ VII
- กองพัฒนาคุณภาพ มหาลัมพิตล. (2552). การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการความรู้ในหน่วยงานของ มหาวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2552). การเรียนรู้การจัดการความรู้ในภาคการศึกษาจากมหกรรมตลาดนัดการจัดการความรู้ระดับภูมิภาคและระดับชาติ. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แคนนา กราฟิค.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2548). ทักษะศิลปศึกษา. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สันติศิริการพิมพ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2548). การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- วิลาวลัย มาคุ้ม. (2549). การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. ปรินท์นิพนธ์ กศ.ด.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว. (2556). หลักสูตรชั้น ปวส (12+2) สาขาศิลปกรรม.
- วสันต์ ลาจน์ทีก. (2548). การจัดการความรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 รายงานการศึกษอิสระ. ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2548). การจัดการความรู้ในองค์กรธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2556). ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- พีระ รัตนวิจิตร. (2544). การประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญาสู่การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร.
- บุญส่ง หาญพานิช. (2546). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุญดี บุญญากิจ; และคนอื่น ๆ. (2548). การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- (2548). การจัดการความรู้ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาฯ.

- (2547). การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: จีรวัดน์ เอ็กเพรส.
- จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า. (2557). เอกสารประกอบการบรรยายปรับปรุงหลักสูตรศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จินตนา แก่นมงคล. (2553). การจัดการเรียนการสอนรายวิชาการจัดการความรู้ในสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. ปรินูญานิพนธ์ ศป.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพร ย่องเจริญ. (2551). การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนสาระด้านทัศนศิลป์ใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสามจังหวัด ภาคใต้. ปรินูญานิพนธ์ ค.ม. (ศิลปศึกษา): กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อินทรีรัตน์ อินทรภักดี. (2555). การพัฒนาแบบแผนการจัดการความรู้บนโปรแกรมโอเพนซอร์ส จูมล่า. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการทางวิศวกรรม): กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บรรจงจิต เรืองรงค์. (2551). การศึกษาการจัดการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์) ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพฯ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา): กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนวิน ทองแถว. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อประโยชน์จากการนำการจัดการความรู้มาใช้ในองค์กร ของ บุคลากรกรมทางหลวง. สานานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ): กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2548). การจัดการความรู้วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์. 45(2):1-24
- ประมวล ศรีขวัญใจ. (2550). การจัดการความรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐวรรณ กิตติวิโรจน์. (2556). แนวคิดการบริหารจัดการองค์ความรู้ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทหลักทรัพย์ คันทรี กรุ๊ป จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ): กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิรัชชาติ ตั้งคุปตานนท์. (2546). กรณีศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการความรู้ในอุตสาหกรรม ก่อสร้าง. ปรินูญานิพนธ์. วศ.บ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- จิรัชณา วิเชียรปัญญา. (2549). การจัดการองค์ความรู้ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพสำหรับหน่วยงาน ภาครัฐ. เอกสารประกอบการบรรยายในโครงการงานสัมมนาเชิงวิชาการเรื่อง การจัดการ ความรู้ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพสำหรับหน่วยงานภาครัฐ.

- วันทนา เมืองจันทร์ และคนอื่นๆ (2549). *การจัดการความรู้: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จีรวัฒน์ เอ็กซ์เพรส จำกัด.
- พจน์ สะเพียรชัย. (2546). *ผู้บริหารสถานศึกษากับการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้แห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- ปฐมพงศ์ ศุกลีศ (2550). *การจัดการความรู้สู่การการประยุกต์ใช้: KM Knowledge Management* (เอกสารประกอบการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏพรพนครศรีอยุธยา. อุดรธานี.
- ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์. (2548, มีนาคม) 10 วิธีการเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการแก้ปัญหาของประเทศ. *ประชาชาติธุรกิจ*. (29): 6.
- รัชพล คชชารุ่งโรจน์. (2548). *คิดทำหลากหลาย: กลยุทธ์การบริหารจัดการ โรงเรียนทันสมัย*. กรุงเทพฯ: ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- รสริน ญาณบุญ. (2546). *การใช้กิจกรรมเรียนรู้ในห้องเรียนธรรมชาติเพื่อส่งเสริมการจัดการความรู้ของผู้เรียน*. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- อำไพ รุ่งวิจารณ์. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับกระบวนการจัดการความรู้ในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต: กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีจอย ญาติวิเทศ. (2557). *การพัฒนาแผนแม่บทเพื่อพัฒนาบุคลากรครูศิลปศึกษาและเพิ่มวุฒิการศึกษาในวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต(ศิลปศึกษา): กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรพงษ์ ศรีเจ้า. (2556). *วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (วัดกรรมนอกแบบ): กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- อรรณ น้อยวัฒน์. (2558). *การจัดการความรู้กับการบริหารราชการแนวใหม่*. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2558, จาก www.stou.ac.th/schools/shs/booklet/book56
- ภวดี สันต์ผ่อง. (2557). *การศึกษาแนวคิดการสอนทัศนศิลป์ขั้นพื้นฐาน ในแนวปฏิรูปการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พีระ รัตนวิจิตร. (2544). *การประยุกต์ทฤษฎีปัญหาสู่การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- พิชัย สุขวุ่น. (2546: 8). *การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา): กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จินตวีร์ เกษมสุข. (2554). ความหมายของการมีส่วนร่วม.

ศรีจัน สุขผล. (2558, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ กรมพลศึกษา และศิลปศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา สปป. ลาว.

สีสุก พันแพงดี. (2558, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว.

สีเวียง รือชัย. (2558, 15 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ โรงเรียนสหภาพนครหลวงเวียงจันทน์ สปป. ลาว.

ศรีจอย ญาติวิเกต. (2558, 15 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว.

มิก สายลม. (2558, 15 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ สถาบันวิจัยศิลปะแห่งชาติลาว สปป. ลาว.

วิระวัน บุญสุขไทย. (2558, 14 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว.

วันชัย วงษา. (2558, 16 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว.

จันทะสอน พิลาล. (2558, 16 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว.

เพ็ดสะไหม แสงดาวง. (2558, 12 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว.

ตุงแท่ง คุณมีไซ. (2558, 12 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว.

ปานแดง วิไล. (2558, 16 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เวียงธรณ์ ทুমมะจันทร์.

ที่ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว.

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์ และสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์
เรื่อง
**สภาพทั่วไปในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมวิทยาลัย
ศิลปศึกษา สปป ลาว**

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ทำขึ้นเพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน และสภาพทั่วไปของการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ สาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษาที่ประเทศลาว ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อมูล/ตอบคำถาม และเสียสละเวลาให้ความคิดเห็นต่างๆ เพื่อประโยชน์ ต่อการพัฒนาวิชาออกแบบในวิทยาลัยต่อไป แบบสัมภาษณ์นี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลของผู้ตอบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวคำถามสัมภาษณ์

นายเวียงธรรณ์ ทุมมะจันทร์
นิสิตปริญญาโท สาขาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลของผู้ตอบสัมภาษณ์

1.1 ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....หมายเลขรหัส.....

1.2 สถานที่ทำงาน.....
ที่ตั้ง.....

1.3 ตำแหน่งงาน.....

1.4 ระดับการศึกษา.....

1.5 ประสบการณ์การสอน.....

1.6 ที่อยู่สามารถติดต่อได้.....

หมายเลขโทรศัพท์.....Email.com.....

1.7 วันที่ เดือน ปีสัมภาษณ์.....เวลา.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

1.8 จำนวนครั้งที่สัมภาษณ์.....

1.9 ปฏิกริยาและความรู้สึกของนักวิจัยต่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 แบบคำถามสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่า ข้อมูลพื้นฐานในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบอย่างไร

1.1 วิทยาลัยได้มีพันธกิจ วิสัยทัศน์ หรือยุทธศาสตร์ เกี่ยวกับเรื่องการจัดการความรู้

1.2 วิทยาลัยได้สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมสัมมนา/ฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ.....

1.3 หน่วยงานของท่านเห็นคุณค่าของความรู้และทักษะของแต่ละคน รวมทั้งสนับสนุน ให้มีการถ่ายทอดความรู้และทักษะนั้นทั่วทั้งหน่วยงาน

1.4 วิทยาลัยมีการจัดตั้งหน่วยงาน/คณะกรรมการ/ผู้ร่วมรับผิดชอบที่กำกับดูแลงานด้านการจัดการความรู้ (KM).....

1.5 วิทยาลัยมีการจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนปฏิบัติการด้านการจัดการความรู้ (KM) อย่างเป็นรูปธรรมและเผยแพร่ให้บุคลากรในวิทยาลัยรับทราบอย่างทั่วถึง.....

1.6 วิทยาลัยมีแหล่งรวบรวมความรู้ที่บุคลากรสามารถเข้าถึงได้ เช่น website มุมหนังสือ

2. ท่านคิดว่า ปัจจัยในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบอย่างไร

2.1 นโยบายของกระทรวง.....

2.2 องค์กร.....

2.3 ผู้นำ.....

2.4 วิสัยทัศน์.....

2.6 วัฒนธรรมองค์กร.....

2.7 เทคโนโลยีสารสนเทศ.....

2.8 ศักยภาพความสามารถของบุคลากรและครูอาจารย์.....

2.9 นโยบายของสาขา.....

2.10 การเรียนรู้.....

3. ท่านคิดว่า ควรจะมีกระบวนการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบอย่างไร

3.1 การกำหนดความรู้.....

3.2 การแสวงหาความรู้.....

3.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้.....

3.4 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ.....

3.5 การถ่ายทอดความรู้.....

3.6 การนำเอาความรู้ไปใช้.....

4. ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ในรายวิชาออกแบบอย่างไร

2.1 ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร.....

- 2.2 ท่านมีส่วนร่วมคิดร่วมสร้างนวัตกรรม.....
- 2.3 ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างความคิดรวบยอด/หลักการ/ทฤษฎี
- 2.4 ท่านมีส่วนร่วมกำหนดเนื้อหา
- 2.5 ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนวทางพัฒนารายวิชา.....
- 2.6 ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์.....
- 2.7 ท่านมีส่วนร่วมในวิธีสอน
- 2.8 ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างสื่อการสอน.....
- 2.9 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผล

แบบสอบถาม
เรื่อง
ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบสาขาศิลปกรรมวิทยาลัย
ศิลปศึกษา สปป ลาว

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ สาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษาที่ประเทศลาว ขอขอบพระคุณเป็นการล่วงหน้าที่คุณท่านที่ได้กรุณาให้ข้อมูล/ตอบคำถามตามความเป็นจริง และเสียสละเวลาให้ความคิดเห็นต่างๆ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนารายวิชาออกแบบในวิทยาลัยต่อไป แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสำรวจ
- ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ (KM)
- ตอนที่ 3 การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

นายเวียงธรรณ์ ทุมมะจันทร์
นิสิตปริญญาโท สาขาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงช่อง ☐ ที่ตรงตามความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย
2. ปัจจุบันอายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
4. สถาบันทำงานปัจจุบัน
 - คณะ/สถาบัน/สำนัก/ศูนย์/วิทยาลัย.....
5. ประสบการณ์การทำงาน/การสอน ปี เดือน
6. ปัจจุบันท่านทำงานในตำแหน่ง.....

ตอนที่ 2 ประสบการณ์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ (KM)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงช่อง ☐ ที่ตรงตามความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. หน่วยงานของท่านได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ (KM) อย่างไร (เลือกเพียง 1 ข้อ)
 - ☐ มีการแต่งตั้งคณะทำงานพร้อมระบุหน้าที่ความรับผิดชอบและดำเนินการแล้วอย่างต่อเนื่อง
 - ☐ มีการแต่งตั้งคณะทำงานพร้อมระบุหน้าที่ความรับผิดชอบและมีดำเนินการแล้วแต่ไม่ต่อเนื่อง
 - ☐ มีการแต่งตั้งคณะทำงานพร้อมระบุหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการ
 - ☐ มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้แล้ว แต่ยังไม่ได้แต่งตั้งคณะทำงาน
 - ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการใดๆ
2. ท่านเคยรู้จักหรือมีประสบการณ์ในการดำเนินการจัดการความรู้ (KM) หรือไม่
 - 2.1 ☐ เคย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ เข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา จากหน่วยงานภายในคณะ/สถาบัน
 - ☐ เคยเข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา จากวิทยาลัย
 - ☐ เคยเข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา จากหน่วยงานภายนอก
 - ☐ เป็นคณะกรรมการจัดการความรู้ของหน่วยงาน
 - ☐ อื่นๆ (ระบุ)
 - 2.2 ☐ ไม่เคย
3. ท่านคิดว่ามีความจำเป็นควรมีการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบหรือไม่
 - ☐ จำเป็น เพราะ.....
 - ☐ ไม่จำเป็น
4. ท่านคิดว่าการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ เกิดขึ้นจากสาเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ นโยบายของกระทรวง
 - ☐ นโยบายของวิทยาลัย

- สาขาเห็นประโยชน์
- กลุ่มบุคลากรมีความสนใจและร่วมมือกัน
- อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 3 การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย✓ ลงในข้อความแต่ละข้อความคำถามที่ตรงตามความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงคำตอบเดียว

เรื่อง	ค่าคะแนน					
	5	4	3	2	1	0
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ไม่มี
ด้านการกำหนดความรู้						
1. ท่านกำหนดความรู้ที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน						
2. ท่านกำหนดความรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจารณ์ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการเรียน						
3. ท่านพัฒนาเทคนิควิธีการสอนขึ้นเอง						
4. ท่านกำหนดสร้างนวัตกรรมของตนเองทางด้านเทคโนโลยี เช่น การจัดทำบทเรียน สื่อ บทเรียนสำเร็จรูป E-BOOK ฯลฯ						
5. ท่านสร้างตำราเรียนหรือแบบฝึกหัดขึ้นตามหลักสูตรสถานศึกษา						
6. ท่านกำหนดสร้างสื่อการสอนขึ้นใช้เองโดยพัฒนามาจากความรู้ที่มีอยู่						
ด้านการแสวงหาความรู้						
7. ท่านสนทนาทางวิชาการกับเพื่อนครูด้วยกัน						
8. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และหนังสือทางวิชาการ						
9. ท่านแสวงหาความรู้จากสื่อทางโสตทัศนศึกษาเช่น วิทยุทีวี วีซีดี ดีวีดี และภาพยนตร์ ฯลฯ						
10. ท่านเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ						

เรื่อง	ค่าคะแนน					
	5	4	3	2	1	0
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ไม่มี
11. ท่านศึกษาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ						
12. ท่านแสวงหาความรู้ทางอินเทอร์เน็ต						
13. ท่านแสวงหาความรู้ภายในชุมชน						
14. ท่านแสวงหาความรู้จากการท่องเที่ยวและทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้						
15. ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น						
16. ท่านแสวงหาความรู้จากการเข้าชมนิทรรศการ						
17. ท่านเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมทางวิชาการ						
ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้						
18. ท่านมีความเข้าใจที่ดีถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของวิทยาลัยเพื่อสร้างความเข้าใจในการบริหารจัดการความรู้ไปในทิศทางเดียวกัน						
19. ท่านร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความรู้กับบุคลากรเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้						
20. ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบพูดคุยไม่เป็นทางการอย่างต่อเนื่อง						
21. ท่านมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบของการสังเกตการณ์ของครูด้วยกัน						
ด้านการจัดเก็บความรู้						
22. ท่านจัดเก็บความรู้โดยการจดจำ						
23. ท่านจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่าน						
24. ท่านจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการฟัง						
25. ท่านจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวของท่านโดยการทำแฟ้มสะสมผลงาน						
26. ท่านจัดเก็บความรู้ของท่านทางสื่อมัลติมีเดีย						
27. ท่านจัดเก็บความรู้ของท่านทางเว็บไซต์หรือเว็บล็อก (Webblog)						

เรื่อง	ค่าคะแนน					
	5	4	3	2	1	0
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ไม่มี
28. ท่านจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นเก็บไว้						
29. ท่านจัดทำทำเนียบผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการเก็บไว้						
30. ท่านจัดทำทำเนียบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา						
31. ท่านจัดทำทำเนียบแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา						
32. ท่านจัดเก็บความรู้ได้อย่างเป็นระบบและเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกต่อการสืบค้น						
33. ท่านจัดเก็บความรู้ไว้ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสถานศึกษา เช่น สื่อมัลติมีเดีย						
ด้านการถ่ายทอดความรู้						
34. ท่านเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคลากร						
35. ท่านเผยแพร่ความรู้โดยให้คำปรึกษา						
36. ท่านเผยแพร่ความรู้ทางสื่อสิ่งพิมพ์						
37. ท่านเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมัลติมีเดีย						
38. ท่านเผยแพร่ความรู้ทางเว็บไซต์หรือเว็บล็อก						
39. ท่านนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนการทำงาน						
40. ท่านนำความรู้ไปใช้ในการจัดนิทรรศการ						
41. ท่านนำความรู้ไปใช้ในการวัดและประเมินผลงาน						
42. ท่านนำความรู้ไปใช้ในการนำเสนอผลงาน						

ข้อเสนอแนะ

1. ท่านเห็นว่าในอนาคตวิทยาลัยควรมีแผนการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ (KM) อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. วิทยาลัยจะสนับสนุนการจัดการความรู้ (KM) ของแต่ละรายวิชาอย่างไร

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และแบบตรวจเครื่องมือวิจัย

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่จะวัด
เรื่อง การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

การให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาและพฤติกรรมการเรียนรู้จะมี
 แบบฟอร์มให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเป็นรายข้อคำถามโดยมีการระบุน้ำหนักคะแนนดังนี้

ถ้าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ระดับพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด
 จะได้คะแนน +1

ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ระดับพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
 วัดจะได้คะแนน 0

ถ้าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ระดับพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด
 จะได้คะแนน - 1

ตอนที่1 แบบฟอร์มการตัดสินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	ด้านการกำหนดความรู้				
1	ท่านกำหนดความรู้ที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน	✓			
2	ท่านกำหนดความรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจารณ์ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการเรียน	✓			
3	ท่านพัฒนาเทคนิควิธีการสอนขึ้นเอง				
4	ท่านกำหนดสร้างนวัตกรรมของตนเองทางด้านเทคโนโลยี เช่น การจัดทำบทเรียน สื่อ บทเรียนสำเร็จรูป E-BOOK ฯลฯ	✓			
5	ท่านสร้างตำราเรียนหรือแบบฝึกหัดขึ้นตามหลักสูตรสถานศึกษา	✓			
6	ท่านกำหนดสร้างสื่อการสอนขึ้นใช้เองโดยพัฒนามาจากความรู้ที่มี	✓			

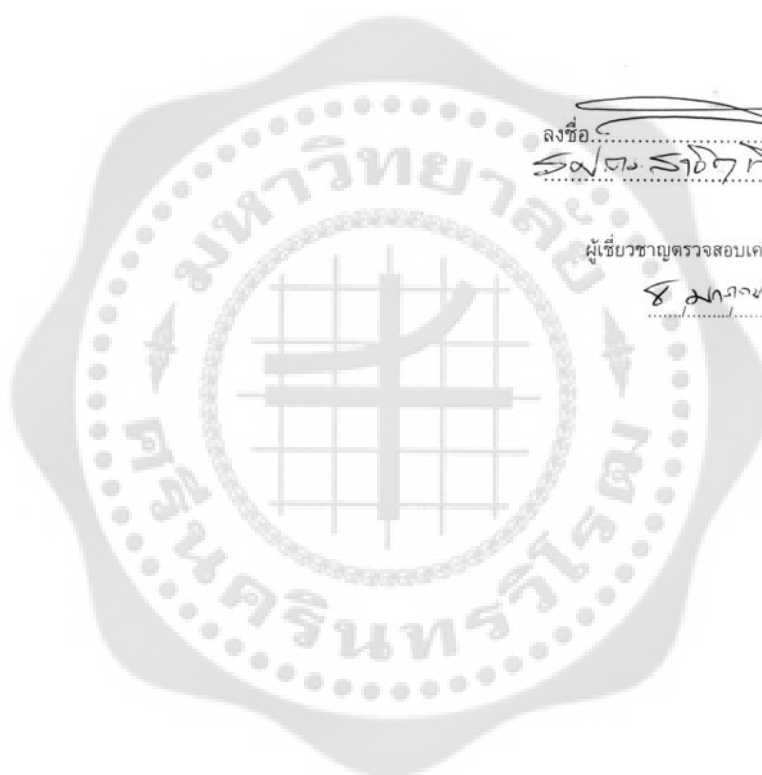
ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	ด้านการแสวงหาความรู้				
7	ทำสนทนาทวิภาคีกับเพื่อนครูด้วยกัน	✓			
8	ทำหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และหนังสือทางวิชาการ	✓			
9	ทำแสวงหาความรู้จากสื่อทางโสตทัศนศึกษาเช่น วิทยูดี วีดี วีดีทัศน์ และภาพยนตร์ ฯลฯ	✓			
10	ทำเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ	✓			
11	ทำศึกษาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ	✓			
12	ทำแสวงหาความรู้ทางอินเทอร์เน็ต	✓			
13	ทำแสวงหาความรู้ภายในชุมชน	✓			
14	ทำแสวงหาความรู้จากการท่องเที่ยวและทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้	✓			
15	ทำได้รับจากการถ่ายทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น	✓			
16	ทำแสวงหาความรู้จากการเข้าชมนิทรรศการ	✓			
17	ทำเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมทางวิชาการ	✓			
	ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้				
18	ทำมีความเข้าใจที่ดีถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของวิทยาลัยเพื่อสร้างความเข้าใจในการบริหารจัดการความรู้ไปในทิศทางเดียวกัน	✓			
19	ทำร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความรู้กับบุคลากรเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้	✓			
20	ทำได้แลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบพูดคุยไม่เป็นทางการอย่างต่อเนื่อง	✓			
21	ทำมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบของการสังเกตการณ์ของครูด้วยกัน	✓			
	ด้านการจัดเก็บความรู้				
22	ทำจัดเก็บความรู้โดยการจดจำ	✓			
23	ทำจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่าน	✓			
24	ทำจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการฟัง	✓			

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
25	ท่านจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวของท่านโดยการทำแฟ้มสะสม ผลงาน	✓			
26	ท่านจัดเก็บความรู้ของท่านทางสื่อมัลติมีเดีย	✓			
27	ท่านจัดเก็บความรู้ของท่านทางเว็บไซต์หรือเว็บล็อก (Webblog)	✓			
28	ท่านจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นเก็บไว้	✓			
29	ท่านจัดทำทำเนียบผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการเก็บไว้	✓			
30	ท่านจัดทำทำเนียบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	✓			
31	ท่านจัดทำทำเนียบแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา	✓			
32	ท่านจัดเก็บความรู้ได้อย่างเป็นระบบและเป็นหมวดหมู่ เพื่อ สะดวกต่อการสืบค้น	✓			
33	ท่านจัดเก็บความรู้ไว้ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษา เช่น สื่อมัลติมีเดีย	✓			
	ด้านการถ่ายทอดความรู้				
34	ท่านเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคลากร	✓			
35	ท่านเผยแพร่ความรู้โดยให้คำปรึกษา	✓			
36	ท่านเผยแพร่ความรู้ทางสื่อสิ่งพิมพ์	✓			
37	ท่านเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมัลติมีเดีย	✓			
38	ท่านเผยแพร่ความรู้ทางเว็บไซต์หรือเว็บล็อก	✓			
39	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนการทำงาน	✓			
40	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการจัดนิทรรศการ	✓			
41	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการวัดและประเมินผลงาน	✓			
42	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการนำเสนอผลงาน	✓			

ตอนที่2 แบบฟอร์มการตัดสินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	ท่านคิดว่า ปัจจัยในการจัดการความรู้ใน รายวิชาออกแบอย่างไร				
1	นโยบายของกระทรวง	✓			
2	องค์กร	✓			
3	ผู้นำ	✓			
4	วิสัยทัศน์	✓			
5	วัฒนธรรมองค์กร	✓			
6	เทคโนโลยีสารสนเทศ	✓			
7	ศักยภาพความสามารถของบุคลากรและครูอาจารย์	✓			
8	นโยบายของสาขา	✓			
	ท่านคิดว่า ครูควรมีกระบวนการจัดการความรู้ รายวิชาออกแบอย่างไร				
9	การกำหนดความรู้	✓			
10	การแสวงหาความรู้	✓			
11	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	✓			
12	การจัดความรู้ให้เป็นระบบ	✓			
13	การถ่ายทอดความรู้	✓			
14	การนำเอาความรู้ไปใช้	✓			
	ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ ในรายวิชาออกแบอย่างไร				
15	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร	✓			
16	ท่านมีส่วนร่วมคิดร่วมสร้างนวัตกรรม	✓			
17	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างความคิดรวบยอด/หลักการ/ ทฤษฎี	✓			
18	ท่านมีส่วนร่วมกำหนดเนื้อหา	✓			
19	ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนวทางพัฒนารายวิชา	✓			
20	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์	✓			
21	ท่านมีส่วนร่วมในวิธีสอน	✓			

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
22	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างสื่อการสอน	✓			
23	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผล	✓			

ลงชื่อ.....
 รศ.ดร.รังษิณี วัฒนวิเศษ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

8 มกราคม 2558

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่จะวัด
เรื่อง การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

การให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาและพฤติกรรมการเรียนรู้จะมี
 แบบฟอร์มให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเป็นรายข้อคำถามโดยมีการระบุน้ำหนักคะแนนดังนี้

ถ้าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ระดับพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด
 จะได้คะแนน +1

ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ระดับพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
 วัดจะได้คะแนน 0

ถ้าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ระดับพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด
 จะได้คะแนน - 1

ตอนที่1 แบบฟอร์มการตัดสินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	ด้านการกำหนดความรู้				
1	ท่านกำหนดความรู้ที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน	✓			
2	ท่านกำหนดความรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจารณ์ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการเรียน	✓			
3	ท่านพัฒนาเทคนิควิธีการสอนขึ้นเอง	✓			
4	ท่านกำหนดสร้างนวัตกรรมของตนเองทางด้านเทคโนโลยี เช่น การจัดทำบทเรียน สื่อ บทเรียนสำเร็จรูป E-BOOK ฯลฯ	✓			
5	ท่านสร้างตำราเรียนหรือแบบฝึกทักษะขึ้นตามหลักสูตรสถานศึกษา	✓			
6	ท่านกำหนดสร้างสื่อการสอนขึ้นใช้เองโดยพัฒนามาจากความรู้ที่มี	✓			

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	ด้านการแสวงหาความรู้				
7	ท่านสนทนาทางวิชาการกับเพื่อนครูด้วยกัน	✓			
8	ท่านอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และหนังสือทางวิชาการ	✓			
9	ท่านแสวงหาความรู้จากสื่อทางโทรทัศน์ศึกษาเช่น วิทยุดี วีดีทัศน์ และภาพยนตร์ ฯลฯ	✓			
10	ท่านเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ	✓			
11	ท่านศึกษาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ	✓			
12	ท่านแสวงหาความรู้ทางอินเทอร์เน็ต	✓			
13	ท่านแสวงหาความรู้ภายในชุมชน	✓			
14	ท่านแสวงหาความรู้จากการท่องเที่ยวและทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้	✓			
15	ท่านได้รับจากการถ่ายทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น	✓			
16	ท่านแสวงหาความรู้จากการเข้าชมนิทรรศการ	✓			
17	ท่านเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมทางวิชาการ	✓			
	ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้				
18	ท่านมีความเข้าใจที่ดีถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของวิทยาลัยเพื่อสร้างความเข้าใจในการบริหารจัดการความรู้ไปในทิศทางเดียวกัน	✓			
19	ท่านร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความรู้กับบุคลากรเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้	✓			
20	ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบพูดคุยไม่เป็นทางการอย่างต่อเนื่อง	✓			
21	ท่านมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบของการสังเกตการของครูด้วยกัน	✓			
	ด้านการจัดเก็บความรู้				
22	ท่านจัดเก็บความรู้โดยการจดจำ	✓			
23	ท่านจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่าน	✓			
24	ท่านจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการฟัง	✓			

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
25	ท่านจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวของท่านโดยการทำแฟ้มสะสม ผลงาน	✓			
26	ท่านจัดเก็บความรู้ของท่านทางสื่อมัลติมีเดีย	✓			
27	ท่านจัดเก็บความรู้ของท่านทางเว็บไซต์หรือเว็บล็อก (Webblog)	✓			
28	ท่านจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นเก็บไว้	✓			
29	ท่านจัดทำทำเนียบผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการเก็บไว้	✓			
30	ท่านจัดทำทำเนียบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	✓			
31	ท่านจัดทำทำเนียบแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา	✓			
32	ท่านจัดเก็บความรู้ได้อย่างเป็นระบบและเป็นหมวดหมู่ เพื่อ สะดวกต่อการสืบค้น	✓			
33	ท่านจัดเก็บความรู้ไว้ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษา เช่น สื่อมัลติมีเดีย	✓			
	ด้านการถ่ายทอดความรู้				
34	ท่านเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคลากร	✓			
35	ท่านเผยแพร่ความรู้โดยให้คำปรึกษา	✓			
36	ท่านเผยแพร่ความรู้ทางสื่อสิ่งพิมพ์	✓			
37	ท่านเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมัลติมีเดีย	✓			
38	ท่านเผยแพร่ความรู้ทางเว็บไซต์หรือเว็บล็อก	✓			
39	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนการทำงาน	✓			
40	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการจัดนิทรรศการ	✓			
41	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการวัดและประเมินผลงาน	✓			
42	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการนำเสนอผลงาน	✓			

ตอนที่2 แบบฟอร์มการตัดสินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	ท่านคิดว่า ปัจจัยในการจัดการความรู้ใน รายวิชาออกแบอย่างไร				
1	นโยบายของกระทรวง	✓			
2	องค์กร	✓			
3	ผู้นำ	✓			
4	วิสัยทัศน์	✓			
5	วัฒนธรรมองค์กร	✓			
6	เทคโนโลยีสารสนเทศ	✓			
7	ศักยภาพความสามารถของบุคลากรและครูอาจารย์	✓			
8	นโยบายของสาขา	✓			
	ท่านคิดว่า ครูควรมีกระบวนการจัดการความรู้ รายวิชาออกแบอย่างไร				
9	การกำหนดความรู้	✓			
10	การแสวงหาความรู้	✓			
11	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	✓			
12	การจัดความรู้ให้เป็นระบบ	✓			
13	การถ่ายทอดความรู้	✓			
14	การนำเอาความรู้ไปใช้	✓			
	ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ ในรายวิชาออกแบอย่างไร				
15	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร	✓			
16	ท่านมีส่วนร่วมคิดร่วมสร้างนวัตกรรม	✓			
17	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างความคิดรวบยอด/หลักการ/ ทฤษฎี	✓			
18	ท่านมีส่วนร่วมกำหนดเนื้อหา	✓			
19	ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนวทางพัฒนารายวิชา	✓			
20	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์	✓			
21	ท่านมีส่วนร่วมในวิธีสอน	✓			

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
22	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างสื่อการสอน	✓			
23	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผล	✓			

ลงชื่อ.....
(อ.ดร.สมพงษ์ บุณศิริโน)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

13.ม.ค. 58

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่จะวัด
เรื่อง การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

การให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาและพฤติกรรมการเรียนรู้จะมีแบบฟอร์มให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเป็นรายข้อคำถามโดยมีการระบุน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ถ้าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ระดับพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดจะได้คะแนน +1

ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ระดับพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดจะได้คะแนน 0

ถ้าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ระดับพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดจะได้คะแนน - 1

ตอนที่ 1 แบบฟอร์มการตัดสินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	ด้านการกำหนดความรู้				
1	ท่านกำหนดความรู้ที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน	✓			
2	ท่านกำหนดความรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจารณ์ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการเรียน	✓			
3	ท่านพัฒนาเทคนิควิธีการสอนขึ้นเอง				
4	ท่านสร้างนวัตกรรมของตนเองทางด้านเทคโนโลยี เช่น การจัดทำบทเรียน สื่อ บทเรียนสำเร็จรูป E-BOOK ฯลฯ	✓			
5	ท่านสร้างตำราเรียนหรือแบบฝึกทักษะขึ้นตามหลักสูตรสถานศึกษา	✓			
6	ท่านกำหนดสร้างสื่อการสอนขึ้นใช้เองโดยพัฒนามาจากความรู้ที่มี	✓			

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	ด้านการแสวงหาความรู้				
7	ท่านสนทนทางวิชาการกับเพื่อนครูด้วยกัน	✓			
8	ท่านอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และหนังสือทางวิชาการ	✓			
9	ท่านแสวงหาความรู้จากสื่อโสตทัศนศึกษาเช่น วิทยุทีวี วีดิทัศน์ และภาพยนตร์ ฯลฯ	✓			
10	ท่านเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ	✓			
11	ท่านศึกษาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ	✓			
12	ท่านแสวงหาความรู้ทางอินเทอร์เน็ต	✓			
13	ท่านแสวงหาความรู้ภายในชุมชน	✓			
14	ท่านแสวงหาความรู้จากการท่องเที่ยวและทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้	✓			
15	ท่านได้รับความรู้จากการถ่ายทอดของจากภูมิปัญญาท้องถิ่น	✓			
16	ท่านแสวงหาความรู้จากการเข้าชมนิทรรศการ	✓			
17	ท่านเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมทางวิชาการ	✓			
	ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้				
18	ท่านมีความเข้าใจที่ดีถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของวิทยาลัย	✓			
19	ท่านร่วมประชุมกับบุคลากรเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้	✓			
20	ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้ในการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ	✓			
21	ท่านมีการแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยการสังเกตการณ์ ของครูด้วยกัน	✓			
	ด้านการจัดเก็บความรู้				
22	ท่านจัดเก็บความรู้โดยการจดจำ	✓			
23	ท่านจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่าน	✓			
24	ท่านจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการฟัง	✓			

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
25	ท่านจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวโดยการทำแฟ้มสะสมผลงาน	✓			
26	ท่านจัดเก็บความรู้ทางสื่อมัลติมีเดีย	✓			
27	ท่านจัดเก็บความรู้ทางเว็บไซต์หรือเว็บบล็อก (Webblog)	✓			
28	ท่านจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นเก็บไว้	✓			
29	ท่านจัดทำทำเนียบผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการเก็บไว้	✓			
30	ท่านจัดทำทำเนียบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	✓			
31	ท่านจัดทำทำเนียบแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา	✓			
32	ท่านจัดเก็บความรู้ได้อย่างเป็นระบบและเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกต่อการสืบค้น	✓			
33	ท่านจัดเก็บความรู้ไว้ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษา เช่น สื่อมัลติมีเดีย	✓			
	ด้านการถ่ายทอดความรู้				
34	ท่านเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคลากร	✓			
35	ท่านเผยแพร่ความรู้โดยให้คำปรึกษา	✓			
36	ท่านเผยแพร่ความรู้ทางสื่อสิ่งพิมพ์	✓			
37	ท่านเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมัลติมีเดีย	✓			
38	ท่านเผยแพร่ความรู้ทางเว็บไซต์หรือเว็บบล็อก	✓			
39	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนการทำงาน	✓			
40	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการจัดนิทรรศการ	✓			
41	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการวัดและประเมินผลงาน	✓			
42	ท่านนำความรู้ไปใช้ในการนำเสนอผลงาน	✓			

ตอนที่2 แบบฟอร์มการตัดสินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	ท่านคิดว่า ปัจจัยในการจัดการความรู้ใน รายวิชาออกแบบอย่างไร				
1	นโยบายของกระทรวง	✓			
2	องค์กร	✓			
3	ผู้นำ	✓			
4	วิสัยทัศน์	✓			
5	วัฒนธรรมองค์กร	✓			
6	เทคโนโลยีสารสนเทศ	✓			
7	ศักยภาพความสามารถของบุคลากรและครูอาจารย์	✓			
8	นโยบายของสาขา	✓			
9					
	ท่านคิดว่า ครูควรมีกระบวนการจัดการความรู้ รายวิชาออกแบบอย่างไร				
10	การกำหนดความรู้	✓			
11	การแสวงหาความรู้	✓			
12	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	✓			
13	การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ	✓			
14	การถ่ายทอดความรู้	✓			
15	การนำเอาความรู้ไปใช้	✓			
	ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ ในรายวิชาออกแบบอย่างไร				
16	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร	✓			
17	ท่านมีส่วนร่วมคิดร่วมสร้างนวัตกรรม	✓			
18	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างความคิดรวบยอด/หลักการ/ ทฤษฎี	✓			
19	ท่านมีส่วนร่วมกำหนดเนื้อหา	✓			
20	ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนวทางการพัฒนารายวิชา	✓			
21	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์	✓			
22	ท่านมีส่วนร่วมในวิธีสอน	✓			

ข้อ ที่	เรื่อง	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
23	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างสื่อการสอน	✓			
24	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผล	✓			

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/ 5๕๖๓ วันที่ ๑๕ ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุศิริรักษ์

เนื่องด้วย นาย VIENGTHONE THOUMMACHAN นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นาย VIENGTHONE THOUMMACHAN และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 086-634-4814

ที่ ศธ 0519.12/ 5841

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา

เนื่องด้วย นาย VIENGTHONE THOUMMACHAN นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ เพื่อใช้แบบสอบถามเรื่อง การจัดการความรู้รายวิชาออกแบบ และแบบสัมภาษณ์เรื่อง การจัดการความรู้ รายวิชาออกแบบ กับผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา ครู อาจารย์ สาขาศิลปกรรม และอาจารย์สอนรายวิชา ออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา ระยะเวลาการเก็บข้อมูล ในระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2558

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นาย VIENGTHONE THOUMMACHAN ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-634-4814

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/ 5812/ วันที่ 15 ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง

เนื่องด้วย นาย VIENGTHONE THOUMMACHAN นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นาย VIENGTHONE THOUMMACHAN และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัทพ์ 086-634-4814

ที่ ศธ 0519.12/ ๕๖๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์สิลุส พันแพงดี

เนื่องด้วย นาย VIENGTHONE THOUMMACHAN นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการจัดการความรู้รายวิชาออกแบบวิทยาลัยศิลปศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นาย VIENGTHONE THOUMMACHAN และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-634-4814

ภาคผนวก ง
ภาพประกอบ

ภาพประชุม Focus Group

ภาพประกอบผู้ให้สัมภาษณ์

อาจารย์ วิระวัน บุญสุขไทย ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

อาจารย์ สีสุก พันแพงดี รองผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

อาจารย์ ศรีจัน สุขผล ผู้เชี่ยวชาญศิลปศึกษา หัวหน้าแผนกศิลปศึกษา กรมพลศึกษา และ
ศิลปศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา สปป. ลาว.

อาจารย์ ศรีจอย ญาติวิเกต อาจารย์สอนสาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

อาจารย์ เพ็ญสะไหม แสงดาววง อาจารย์สอนรายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

อาจารย์ มิก สายลม ศิลปิน และอาจารย์สอนศิลปะ สถาบันวิจิตรศิลป์แห่งชาติลาว สปป. ลาว.

อาจารย์ จันทะสอน พิลาลือ อาจารย์สอนรายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

อาจารย์ วันชัย วงษา อาจารย์สอนสาขาศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

อาจารย์ ตุงแท้ คุณมีไซ อาจารย์สอนรายวิชาออกแบบ วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป. ลาว

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายเวียงธรณ์ ทุมะจันทร์
วันเดือนปีเกิด	1 ตุลาคม พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดหัวพัน สปป. ลาว
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 051 ตำบลกรุงสีตำตวน อำเภอจันทน์ทะบุรี นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยศิลปศึกษา สปป.ลาว
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ปวช) สาขาศิลปศึกษา จาก วิทยาลัยศิลปศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สปป. ลาว
พ.ศ. 2556	ปริญญาตรีศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ) สาขาจิตรกรรมสากล จาก สถาบันวิจัยศิลป์แห่งชาติลาว
พ.ศ.2558	ศิลปศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ